

AS Eesti Post aastaraamat 2022

omniva

Aruandeaasta algus: 01.01.2022 / Aruandeaasta lõpp: 31.12.2022

Omniva Aastaraamat 2022 koondab endas ühiskondliku vastutuse ja hea ühingujuhtimise tava (HÜT) aruanded, tegevusaruande ning raamatupidamise aastaaruande.

Oleme aruanded kokku pannud kooskõlas Eesti raamatupidamise seaduse ja rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), arvestades ka HÜT-i nõuetega.

Dokumendid on valminud ettevõtte juhtkonna ja valdkondade spetsialistide koostöös ning suunatud asjatundlikule lugejale.

Üldandmed

Ettevõtte nimi:	AS Eesti Post
Äriregistri kood:	10328799
Majandusaasta algus:	1. jaanuar
Majandusaasta lõpp:	31. detsember
Juriidiline aadress:	Pallasti 28, Tallinn 10001, Eesti Vabariik
Telefon:	+372 664 3000
E-post:	info@omniva.ee
Kodulehekülg:	www.omniva.ee
Tegevusala:	posti- ja kullerteenused
Juhatus:	Mart Mägi, Heiki Raadik, Kristi Unt
Nõukogu:	Helo Meigas (esimees), Mari Avarmaa, Madis Laansalu, Kalle Viks, Martti Kuldma, Rasmus Ruuda
Audiitor:	AS PricewaterhouseCoopers

Sisukord

1	Omniva kontserni ülevaade		4	Jätkusuutlikkus	
1.1	Kontserni iseloomustus ja struktuur	5	4.1	Meie tegevuse ühiskondlik mõju	44
	Olulisemad tulemusnäitajad	6	4.2	Keskkonnahoid	45
1.2	Tegevjuhi pöördumine	7	4.3	Meie inimesed	47
1.3	Peamised tegevustulemused 2022	8	4.4	Ühiskondlik panus	52
1.4	Tegevusmahud ja võrgustik	9	4.5	Kogukonna toetamine	
1.5	Missioon, visioon ja väärtused	15		Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne	56
1.6	Strateegia aastateks 2022-2026	17		Raamatupidamise aastaaruande lisad	61
1.7	Õiguslik raamistik	18	Lisa 1	Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	62
1.8	Olulisemad sündmused 2022. aastal	19	Lisa 2	Finantsinstrumendid	78
1.9	Tunnustused	21	Lisa 3	Raha	78
2	Juhtimine		Lisa 4	Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	79
2.1	Ümberkorraldused ettevõtte tegevuses/struktuurimuudatused	24	Lisa 5	Varud	79
	Hea Ühingujuhtimise Tava aruanne	24	Lisa 6	Tütarettevõtjad	80
2.2	Üldkoosolek	24	Lisa 7	Investeeringud sidusettevõttesse	81
2.3	Nõukogu	25	Lisa 8	Pikaajalised nõuded ja ettemaksed	81
2.4	Nõukogu koosseis ja tasustamine	26	Lisa 9	Põhivara	82
2.5	Auditikomitee	26	Lisa 10	Rendikohustis	86
2.6	Tasustamiskomitee	27	Lisa 11	Lühiajalise- ja väheväärtusliku vara rent	87
2.7	Juhatus	27	Lisa 12	Intressikandvad võlakohustised	88
2.8	Teabe avaldamine	28	Lisa 13	Lühi- ja pikaajalised võlad	89
2.9	Finantsaruandlus ja auditeerimine	28	Lisa 14	Omakapital	89
2.10	Riskijuhtimine ja riskid	29	Lisa 15	Müügitulu	90
2.11	Tulemus- ja kvaliteedijuhtimine	31	Lisa 16	Saadud toetused	91
2.12	Korruptsioonivastane võitlus	31	Lisa 17	Muud äritulud	91
2.13	Muudatused põhikirjas ja regulatsioonides	31	Lisa 18	Kaubad, toore, materjal ja teenused	92
3	Tegevusaruanne		Lisa 19	Muud tegevuskulud	92
3.1.	Tegevuskeskkond	33	Lisa 20	Tööjõukulud	93
3.2	Finants- ja efektiivsusnäitajad	34	Lisa 21	Muud ärikulud	93
3.3	Tulud ja kulud	35	Lisa 22	Finantstulud ja -kulud	94
3.4	Arendus- ja investeerimistegevus	39	Lisa 23	Tulumaks	94
3.5	Dividendid	39	Lisa 24	Tehingud seotud osapooltega	95
3.6	Tütarettevõtete tegevus	40	Lisa 25	Finantsriskide juhtimise eesmärgid ja põhimõtted	96
3.7	Plaanid 2023. aastaks	41	Lisa 26	Tingimuslikud kohustused ja varad	104
3.8	Vastutustundlik tegevus	42	Lisa 27	Sündmused peale aruandekuupäeva	105
			Lisa 28	Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta	106
				Sõltumatu vandeaudiitori aruanne	110
				Kasumi jaotamise ettepanek	113
				Juhatuse kinnitus ning juhatuse liikmete allkirjad	
				2022. konsolideeritud majandusaasta aruandele	114

1.1.

**Kontserni
iseloomustus
ja struktuur**

AS Eesti Post (edaspidi koos nimetatuna „kontsern“) on rahvusvaheline kontsern, mille põhitegevusala on logistikateenuste (peamiselt paki- ja posti-teenuste), digiteenuste ja rahvusvahelise transiidi teenuste osutamine. Kontserni koduturg on Baltikum.

Omniva kontserni kuuluvad emaettevõtte AS Eesti Post ning tütarettevõtte Finbite OÜ Eestis, tütarettevõtte Omniva SIA Lätis, tütarettevõtte Omniva LT ja tema tütarettevõtte UAB Omniva LT Sorting Leedus. Teise kvartali lõpuni kuulus kontserni ka sidusettevõtte Post11 OÜ, mis otsustati likvideerida 1. juulil 2022. Samal kuupäeval müüdi Eestis asuv tütarettevõtte Maksekeskus AS.

SIA Omniva ja UAB Omniva LT põhitegevus on pakiautomaadi- ja kullerteenuse pakkumine Lätis ja Leedus. UAB Omniva LT Sorting on asutatud uue logistikakeskuse rajamiseks Kaunasesse. OÜ Finbite põhitegevuseks on infoäri teenused (e-arved). ASi Maksekeskus tegevusala oli makselahenduste pakkumine e-kaubanduse ettevõtetele Baltikumis.

Sidusettevõtte OÜ Post11 pakkus e-kaupmeestele rahvusvahelisi logistilisi terviklahendusi kaupade kätte toimetamiseks üle kogu maailma.

Omandisuhtelt on Omniva 100% Eesti riigile kuuluv äriühing, mis kuulub Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi haldusalasse.

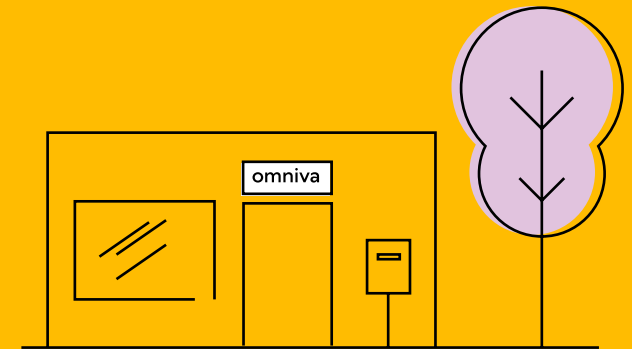

2022. aastal läbisime
31 679 000 km

Meil on 1102 pakiautomaati
(Eestis 327; Lätis 355; Leedus 420)

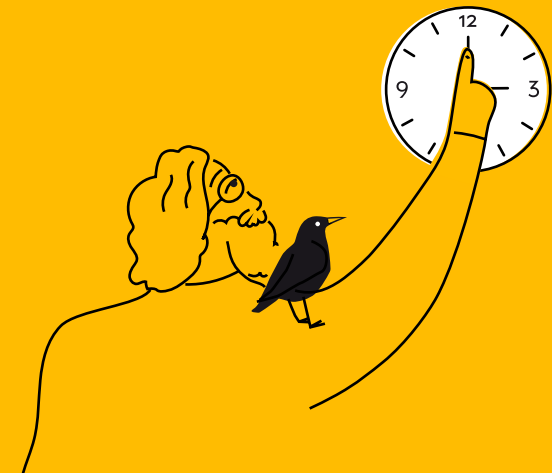
Meil on Eestis 68 postkontorit,
87 postipunkti ja 1314 kirjakasti

Kontsernis töötab 2471
inimest

Omniva sorteerimiskeskused
asuvad väljaspool Baltikumi veel
Suurbritannias, Hollandis, Saksa-
maal, Omaanis, Kõrgõzstanis ja
meil on kaubaedastuspunktid ka
Ameerika Ühendriikides.

384 aastat ajalugu (alates Rootsi
riikliku postisüsteemi juurutamisest
kuninganna Kristiina poolt
Eesti- ja Liivimaal eestkostevalitsuse
postimääruse alusel).

1.2.

Tegevjuhi pöördumine

On hea meel tõdeda, et 2022. aasta oli Omniva jaoks keerulisest ja muutlikust väliskeskkonnast hoolimata edukas. Venemaa sissetung Ukrainasse ning selle tagajärjel muutunud majanduskeskkond ei mõjutanud ainult Eestit vaid kõiki Omniva kodu- ja partnerturge. Täna motivatsiooni ja pingutuse eest meie tugevat meeskonda, kellela kohanemine poleks võimalik olnud, ning usalduse eest kõiki meie häid kliente ja partnereid!

Eelmise aasta tulemuste põhjal võin julgelt öelda, et Omniva on tugev ja kohanemisvõimeline ettevõtte, mis liigub jõudsalt edasi oma pikaajalise strateegia elluviimisega. 2022 oli meie jaoks kolmas järjekordne kasumiaasta - seda sõltumata langevatest postimahtudest, kasvanud määramatusest majanduses ning Ukrainas toimuvast sõjast. See näitab ettevõtte ja meeskonna tugevust, meie võimekust kiiresti reageerida ja väljakutsetega oskuslikult hakkama saada. Omnivast on saanud kiiresti arenev ja innovaatiline rahvusvaheline kullerturu ettevõtte. Seda ilmestab tõsiasi, et universaalse postiteenuse osa meie käibest on langenud alla 10% ning e-kaubandusega seotud teenused moodustavad sellest üle 70%. Meie koduturg on Baltikum, kuid meie tegevus ulatub Ameerikast Kasahstanini.

Usun, et Omniva edu aluseks on meie tugevad väärtused - avatus, hoolivus, usaldusvärsus ja rõõmu tundmine tööst ning tulemustest. Need väärtused aitasid eelmisel aastal mõista senisest paremini meie klientide, partnerite, kogukondade, kohalike omavalitsuste, omanike ja ühiskonna ootusi ning antud lubadusi ellu viia. Aasta jooksul oleme kohtunud kõikide Eesti omavalitsustega ja loonud uued alused tuleviku koostööks. Aasta jooksul tegime mitmeid samme teenuse kättesaadavuse märkimisväärseks parandamiseks: lisasime üle Baltikumi 230 pakiautomaati, renoveerisime mitmed postkontorid ja suurendasime personaalse postiteenuse osakaalu. Koostöös erinevate osapooltega oleme vähendanud teeninduspunkte ja kolinud parematele tegevuspiirkondadele. Tehtu on toonud kaasa klientide rahulolu kasvu,

mille tulemusena oleme oma valdkonnas armastatuim kaubamärk Baltikumis.

2022. aastal tegime algust ka mitmete oluliste investeeringutega. Nendest suuremad on Leetu rajatav kaasaegne sorteerimiskeskus maksumusega üle 40 miljoni euro ja ühtse sorteerimiskeskuse loomine Eestis. Viimane ühendab Tallinnas Pallasti tänaval ja Rae vallas Rukki teel asuvad sorteerimiskeskused. Et need efektiivsust kasvatavad investeeringud võimalikuks saaksid, müüsimel oma tütarettevõtte Maksekeskus Luminor pangale.

Kõik see sai teoks vaid tänu võimekale meeskonnale. Meie töötajate motivatsioon paranes ühes klientide rahuloluga eelmisel aastal märkimisväärselt. Ühised väärtuste töötoad, arutelud ja tugevam Baltikumi ülene koostöö andsid meie inimestele tugeva tegutsemistahte. Teeninduskvaliteedi tõstmiseks kujundasime ühtsed teenindusstandardid ja parandasime töötingimusi. Täna kogu meeskonda, kellega koos suudame pakkuda parimat teenindust meie praegustele ja tulevastele klientidele!

Lugupidamisega

Mart Mägi

1.3

Peamised
tegevus-
tulemused
2022

Finants (EUR miljonit)

Müügitulu

122,9

(2021 - 144,3)

EBITDA

17,6

(2021 - 28,2)

Puhaskasum

25,4

(2021 - 13,8)

Omakapital

67,7

(2021 - 47,1)

Varad

123,8

(2021 - 141,1)

Omakapitali tootlus

44,3%

(2021 - 33,3%)

Klient

Pakkide arv*

28,7 mln

(2021 - 29,8)

Kirjade arv

9,7 mln

(2021 - 11,9)

Brändieelistus

1

(2021 - n/a)

Kliendirahulolu

65

(2021 - 58)

Töötajad

Töötajate rahulolu (eNPS)

52

(2021 - 46)

Tööohutuse indeks

2 449

(2021 - 2 418)

*Baltikumis

1.4

Tegevusmahud
ja võrgustik

Pakimahud

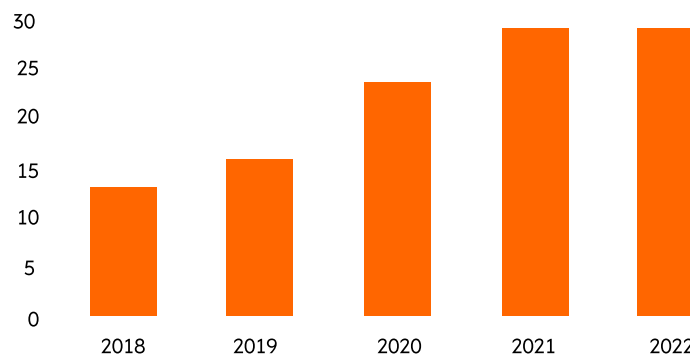
Pakiteenuste valdkonda kuuluvad:

kullerteenused (sh kuller B2B, kuller B2C, rahvusvaheline kullerteenus)	pakiautomaadi teenused	siseriiklik (posti)pakiteenus	sisenevad ja väljuvad rahvusvahelised pakid (sh maksikirjad)	tolliteenused jm logistika-teenused
---	-------------------------------	--------------------------------------	--	--

Pakimahud on aasta-aastalt kasvanud. 2021. aastat iseloomustasid koroonapiirangud, mille ajal pakimahud kasvasid hüppeliselt. 2022. aastal koroonapiiranguid enam ei kehtestatud, seega ei paku võrdlus eelneva aastaga tulenevalt muutunud olukorrast adekvaatset pilti. 2022. aastal kasvasid pakimahud eelkõige tänu võrgustiku laienemisele. Tõusutrendis olid pakimahud viimase kolme kvartali jooksul.

Pakimahud (miljonit tükki)

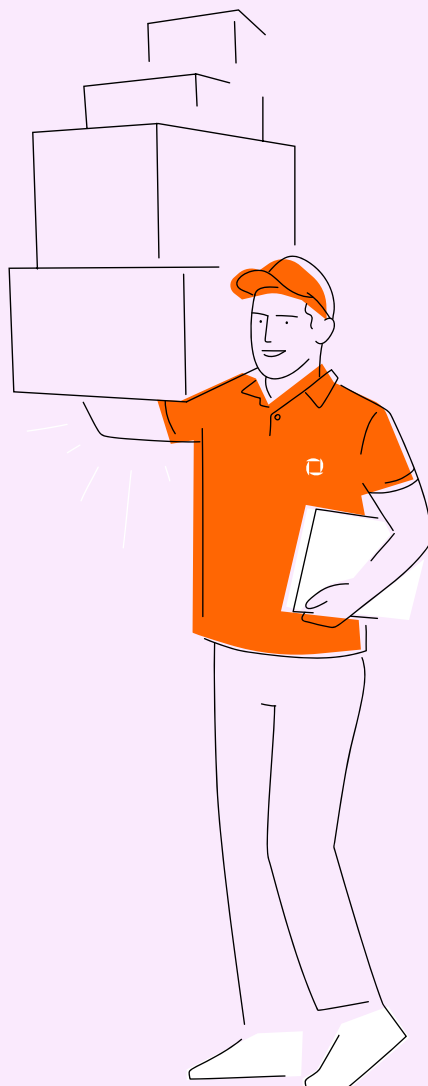
*ei kajasta rahvusvahelise äri pakimahtusid

Pakiautomaatide võrgustik ja mahud

Omnival on üle Baltikumi suurim võrgustik – 2022. aasta lõpus oli meil kokku 1102 pakiautomaati, neist Eestis 327, Lätis 355 ja Leedus 420. Oleme aasta jooksul suurendanud oma pakiautomaatide võrgustikku 230 automaadi võrra. Pikas perspektiivis näeme, et pakkide saatmine kasvab edasi ja tarbijad ootavad jätkuvalt uusi pakiautomaate. Seda kinnitab ka Eesti e-kaubanduse liidu statistika: eestimaalased tellisid 2022. aastal pakiautomaatidesse 12,4 miljonit pakki, mida on umbes 280 000 võrra rohkem kui aasta varem. Detsember oli ootuspäraselt aasta kõige suurema pakimahuga kuu. Saavutasime 2022. aasta uue rekordi: Eesti pakiautomaatidesse jõudis läbi DPD, Smartposti ja Omniva võrgustiku 1,3 miljonit pakki. Kõige suurem turuosa on Eestis jätkuvalt Omnival.

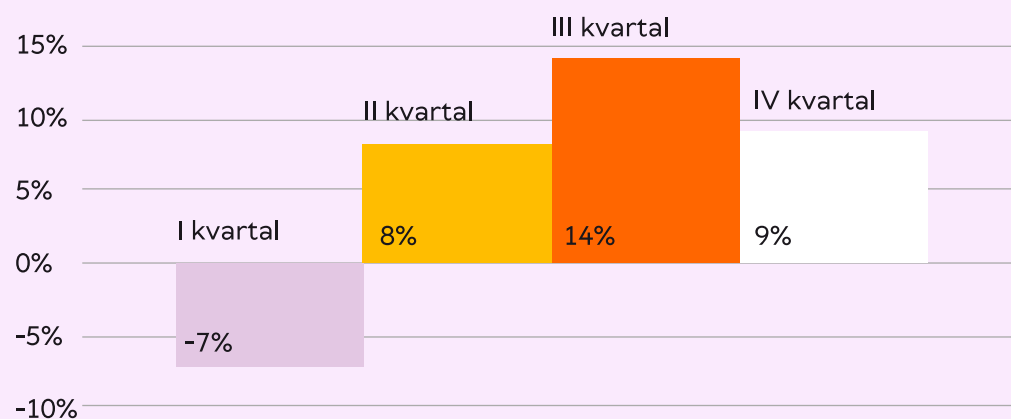
Meie missioon on pakkuda parimat ja kodulähedast teenust üle Baltikumi. Investeeringe oma võrgustikku ka järgmisel aastal, lisades ja uuendades pakiautomaate kõigis Balti riikides.

2022. aastal laienes meie pakiautomaatide võrgustik kõikidesse omavalitsustesse üle Eesti. Möödunud aastal paigaldasime 56 uut pakiautomaati Eestisse, neist paljud väiksematesse kohtadesse, kus seni polnud ühtegi pakiautomaati. Eestis asuvatest 327 pakiautomaadist paikneb pea 30 asulates, kus on esindatud vaid Omniva. Omniva

pakiautomaat on ainsana näiteks Võnnus, Verioral, Sangastes, Kolga-Jaanis, Laeval, Laekveres, Roelas, Võsul ja Varblas. Väikesaartel saab kasutada Omniva virtuaalset pakiväljastust, mis lihtsustab kohalike jaoks pakkide saatmist ja kättesaamist. Leiame, et on vastutustundlik toetada inimesi väiksemates asulates, kus kaubandusvõrgustikku on vähe ja igapäevased tooted tellitakse üha sagedamini kulleriga koju või pakiautomaati.

Pakiautomaatide pakimahtude võrdlus eelmise aastaga

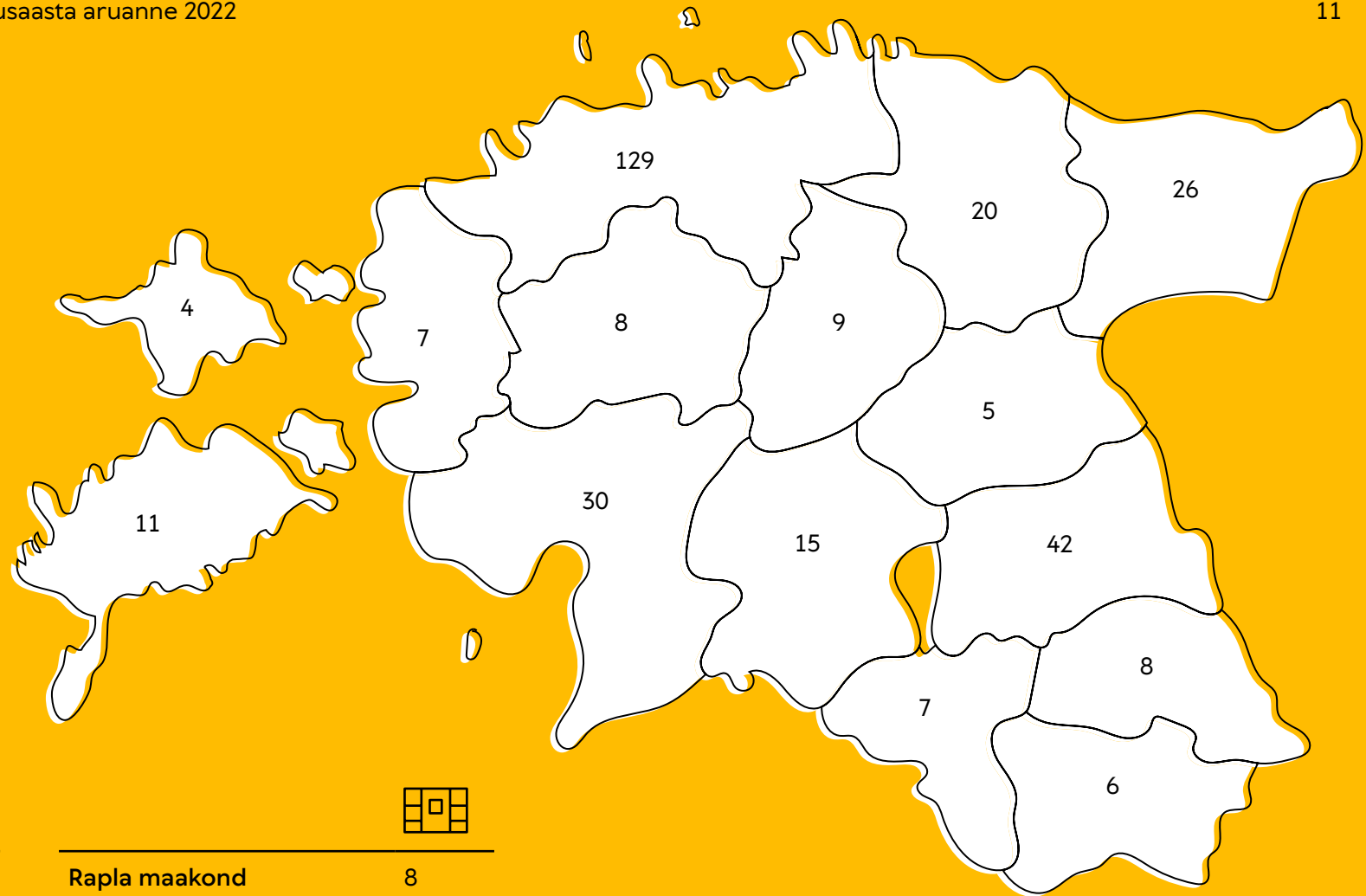

Meie pakiautomaate läbinud pakkide mahud on võrreldes eelneva aastaga 6% kasvanud. 2021. aastal mõjutas esimest kvartalit ühiskonna osaline sulgemine koroonatõttu. Kodune elu soosis e-kaubandust ning tõi kaasa Omniva õues asuvate ning igal hetkel kergesti ligipääsetavate pakiautomaatide kasutuse hüppelise kasvu. Tulenevalt ebaharilikust võrdlusbaasist näitabki mulluste pakimahtude kuine võrdlus 2021. aasta esimese nelja kuuga mahtude langust. Siiski oleme tänu võrgustiku laienemisele suutnud pakkide mahtu automaatides viimase kolme kvartali jooksul võrreldes 2021. aastaga oluliselt suurendada ning eeldame, et sarnane trend jätkub.

Omniva Eesti pakiautomaatide arv ja pakimaht aastal 2022

Pakiautomaate:

327

Harju maakond	129
Tartu maakond	42
Pärnu maakond	30
Ida-Viru maakond	26
Lääne-Viru maakond	20
Viljandi maakond	15
Saare maakond	11
Järva maakond	9

Rapla maakond	8
Põlva maakond	8
Lääne maakond	7
Valga maakond	7
Võru maakond	6
Jõgeva maakond	5
Hiiu maakond	4

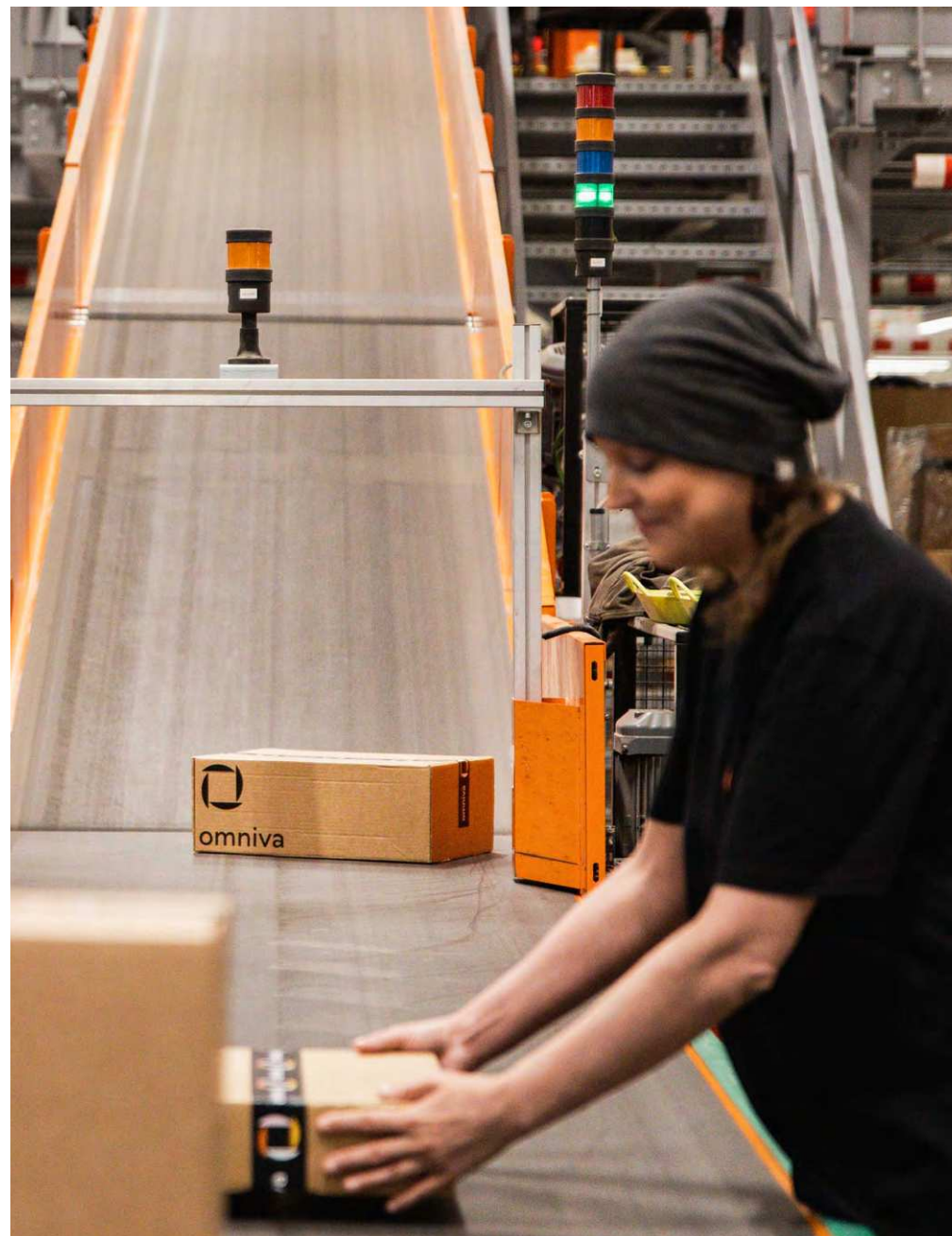
Sorteerimismahud

Omnival on sorteerimiskeskused kõikides Balti riikides ning iga kuu sorteeritakse neis umbes 3 miljonit pakki.

Eestis Rukki tee logistikakeskuses on koos abiruumidega ca 13 000 m². Üle 90% pakkidest sorteeritakse automatiseeritud sorteerimisliinil. Pakk liigub mööda sorteerimisliini spetsiaalse konveierlindi peal, mis liigutab paki õiges kohas kogujasse. Selliseid kogujaid on liinil 400. Iga koguja tähistab sihtkohta, on see siis pakiautomaat, asula või kullerring. Rukki teel töötlemine umbes 35 - 40 000 saadetist päevas, ühes kuus aga umbes miljon pakki.

Läti sorteerimiskeskus asub kõige energiatõhusamas logistikakeskuses – Mārupes asuvas Green Parkis.

2022. aastal sorteeriti Baltikumi sorteerimiskeskustes 34,3 miljonit pakki, mida on võrreldes eelmise aastaga 3% vähem. Väiksem maht oli tingitud eelkõige rahvusvaheliste pakkide väiksemast arvust. Baltikumi siseste pakkide arv on tõusutrendis.

Traditsioonilised postiteenused

Postiteenuste valdkonda kuuluvad:

rahvusvaheline ja siseriiklik kirjateenus (sh universaalne postiteenus ja ärikirja teenus)	perioodika teenused (perioodika tellimine ja kanne)	otsepostituse teenused (aadressiga ja aadressita reklaami kanne)	finantsteenused (sh pensionite ja toetuste kanne, rahasiire, isikusamastuse tuvastamine)	kaupade müük postkontorites	printteenused jm postiteenused
--	---	--	--	-----------------------------	--------------------------------

Omniva postikullerid kannavad üle Eesti klientidele kirju, ajalehti ja reklaami, mille mahud aasta-aastalt vähenevad.

Eestis koguti ja kanti 2022. aastal laiali 9,3 miljonit kirja. Kirjade arv on eelneva aastaga võrreldes 16% väiksem. Kirjade maht on langenud juba kaua: võrreldes 2018. aastaga on saadetud kirjade arv vähenenud ligi 40%.

Omniva osutab Eestis universaalset postiteenust. See tähendab, et toimetame Eestis kätte nii margiga saadetud kirjad kui välisriikidest Eestisse saadetud teiste postiettevõtete kaudu tulnud kirjad. Universaalse postiteenuse raames toimetab Omniva mullu Eestis kätte ligi 2,4 miljonit kirja, mida on 30% vähem kui 2021. aastal ja moodustas ligi neljandiku kirjade, reklaamide ja perioodika kogumahust.

Suurem osa Eestis saadetud kirjadest on ärikirjad, mida saadeti 2022. aastal 6,9 miljonit, 9% vähem kui mullu. Ärikirjadest moodustavad suure osa ettevõtete poolt saadetavad arved ja teavitused, mida aasta aastalt suunatakse rohkem elektroonilistesse kanalitesse.

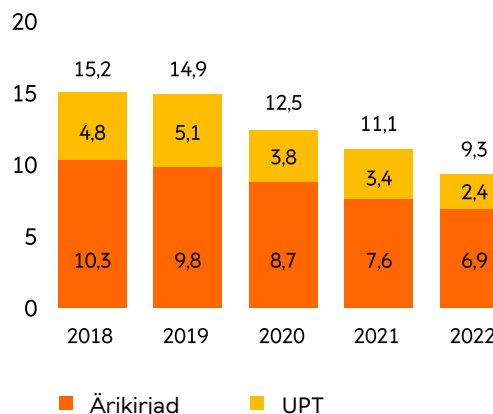
Pikaajaliselt näeme kirjade vähenemise trendi jätkumist, kuna varem paberkirjana saadetud info liigub aina rohkem teistesse kanalitesse.

2022. aastal toimetab Omniva Eesti klientideni 19,2 miljonit ajalehte ja ajakirja, mis on 9% vähem kui aasta varem. Võrreldes 2018. aastaga on Omniva posti-

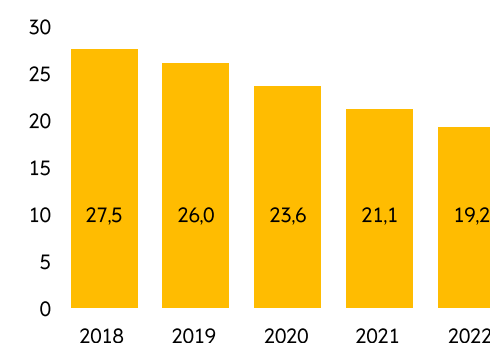
kullerite abil kodudesse ja töökohtadesse veetava perioodika hulk vähenenud 30% võrra.

Ligi 66% kirjadest ja perioodikast toimetatakse inimesteni maapiirkondades, kus Omniva on ainus teenusepakkuja, universaalse postiteenuse (UPT) osutaja. Perioodika kojukanne maapiirkondades on ettevõttele kahjumlik, klientide vähenevast huvist tulenevalt näeme pikemas perspektiivis selle mahu jätkuvat langust. 2023. aasta algusest lõpetasid Eesti suuremaid päevalehti välja andvad kirjastused esmaspäevaste paberlehtede avaldamise.

Kirjad kokku

Perioodika kojukanne

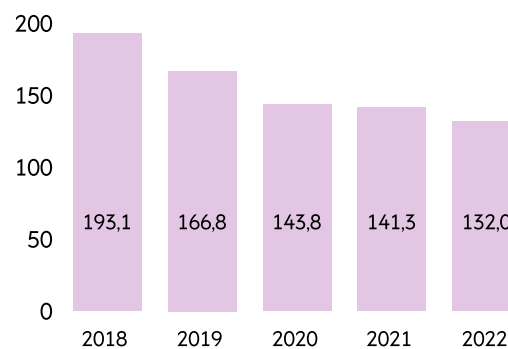

Otseposti maht ulatus 2022. aastal 132 miljoni saadetiseni, mida on 7% vähem kui aasta varem. Otsepostist suurema osa moodustavad jaekaubandusettevõtete aadressita reklaamid, mille mahtu mõjutavad alternatiivsete reklaamikanalite (tele- ja raadioreklaam, välireklaam jt) hinnatase ning reklaami tootmise sisendhindade kallinemine.

Sarnaselt kirjadele ja perioodikale on otseposti maht aasta-aastalt vähenenud (võrreldes 2018. aastaga 32%), kuid viimastel aastatel vähem kui teistel teenustel. Aadressita reklaami kantakse laiali rohkem tiheasustusega piirkondades, mis võimaldab seda teha kuluefektiivsemalt. Lisaks toetavad aadressita reklaami erinevad uuringud ja ettevõtete omavaheline konkurents.

Otsepost

1.5

**Missioon,
visioon ja
väärtused**

Meie visioon

Aastaks 2026 oleme eelistatuim logistikapartner, pakkudes kliendikeskset teenust pühendunult ja vastutustundlikult.

Eelistatuim logistikapartner tähendab meile:

- Omanikule turu keskmisest kõrgemat omakapitali tootlust
- Kliendirahulolu NPS üle 75
- Meie töötajate rahulolu eNPS üle 55 ning TRIM näitaja põhjal kuulumine Top 30 tööandja sekka
- Koostööpartnerite rahulolunäitaja pNPS on üle 50
- Omniva bränd kuulub Baltikumis TOP 10 hulka

Kliendikeskne teenus kõigis kanalites tähendab meile:

- Klientidele kõige lähemal asuv Baltikumi suurim tarnevõrgustik
- Meie tavapärane standard on pakk järgmiseks päevaks
- Oleme 99% juhtudest seal, kus klient meid ootab
- Parimat kliendikogemuse pakkumist e-kanalites (digikanali rahulolu näit NPS on üle 80)

Kõrge pühendumine ja vastutustundlik tegutsemine tähendab meile:

- Vähendame oma tegevuse CO₂ jalajälge
- Meie tarne- ja teeninduspunktid on kõigile ligipääsetavad ja kasutatavad

Meie kriitilised edufaktorid 2022-26

Lähedus

Kohaletoimetamine kliendi valitud asukohta

Kiirus

Kiireim teenus turul

Täpsus

Kohaletoimetamine kliendi valitud kellaajal

Lihtsus

Meie teenused on lihtsasti kasutatavad

Kliendikogemus

Parim kliendikogemus kõigis kanalites

Keskkonnasõbralikkus ja sotsiaalne vastutustunne

Meie hoolime

Meie missioon

Viime saadetised kohale hoole ja rõõmuga, et tuua maailm kõigile lähemale.

Meie väärtused

Me hoolime

Suhtume hoolivuse ja austusega kõigisse oma tegemistesse, meie kätte usaldatud saadetistesse ja ümbritsevasse keskkonda. Kuulame ning väärtustame üksteist, oma koostööpartnereid ja kliente.

Me oleme avatud

Otsime pidevalt värskeid ideid ja võimalusi, mis aitavad meil kasvada inimeste, ekspertide ning ettevõttena. Julgeme proovida, aga ka eksida ning oma vigadest õppida.

Meid võib usaldada

Lubame, mida suudame täita, ja täidame, mida oleme lubanud. Võtame alati vastutuse Omniva eest!

Me tunneme rõõmu tööst ja tulemustest

Julgustame üksteist rohkem pingutama ja oleme üksteisele toeks, rõõmustame koos oluliste eesmärkide saavutamise üle ning kiidame üksteist väärt panuse ja koostöö eest.

1.6

**Strateegia
aastateks
2022-2026**

2021. aastal alustasime ettevõtte strateegia uuendamisega, et minna varasemalt ärivaldkondade (postiäri ja pakiäri) põhiselt vaatelt üle kliendipõhisele, ühtse lahenduse pakkumisele suunatud vaatele. Omniva uus strateegia on välja töötatud kiiresti muutuvates tingimustes, kus üheaegselt kasvavad ootused saadetiste kätte toimetamise lähedusele, kiirusele, täpsusele, lihtsusele, teenuse taskukohasusele ja sellele, et oleksime oma töös vastutustundlikud keskkonna suhtes. Nõukogu kinnitas 30. novembril 2021 ettevõtte uue visiooni, strateegilised eesmärgid aastateks 2022-2026 ja peamised arengusuunad, mis keskenduvad nii koduturul Baltikumis kiire ja kvaliteetse klienditeeninduse tagamisele kui nutikate logistikalahenduste pakkumisele ning tööprotsesside automatiseerimisele. Luues olulist väärtust meie töötajatele ja klientidele, on võimalik saavutada omaniku poolt eesmärgiks seatud omakapitali tootlus. Meie eesmärk on saada ühtse Omniva kaubamärgi all tegutsedes viie aastaga eelistatuimaks logistikapartneriks kogu Baltikumis.

Alates sajandivahetusest on kirjade kogus maailmas pidevalt vähenenud, langedes viimase kümne aasta jooksul umbes 33%. Samas kasvab e-kaubanduse kestva edukäigu tulemuseks jõudsalt pakkide arv. Praeguse kasvutempo juures kahekordistub see tõenäoliselt iga järgmise kümne aasta jooksul.

Paljudes riikides kahaneb enne 2026. aastat keskmisele leibkonnale saadetud kirjade arv väiksemaks saadavate pakide hulgast. See suundumus jätkub ka pärast 2026. aastat. Peagi moodustavad pakid valdava osa posti-, paki- ja logistika-sektorist ning kirjad vaid vähemuse.

Meie ärieesmärgid

Uus digikanal

Jaekontseptsioon

Tagastusteenused

Kliendi elutsükli juhtimine

Rahvusvahelise pakiteenuse laiendamine

Suurepärane kliendikogemus

Tugev ettevõtte kultuur
(Personali eesmärk)

Jätkusuutlik pakendite taaskasutusteenus

Rahvusvahelise partnerlussuhte kasumlikkus

Digitaliseerimine
(IT eesmärk)

Avatud võrgustik

Kullerteenus 2.0

Bränditeadlikkus
(Brändi eesmärk)

Vastutustundliku ettevõtte põhimõtted

Automatiseerimine

Võrgustiku laienemine

1.7

Õiguslik
raamistik

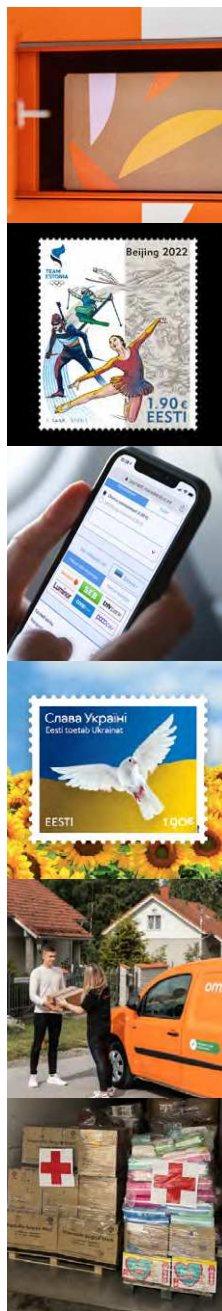
Alates 2009. aasta 1. aprillist tegutseb Omniva avatud postiturul. Konkurentsiamet on väljastanud meile universaalse postiteenuse (adresseeritud postisaadetise edastamine majandustegevusena) osutamise loa, mis kehtib viis aastat. Luba kehtib perioodil 9. oktoober 2019 - 8. oktoober 2024.

Universaalne postiteenus tähendab postiteenuste järjepidevat ja kvaliteetset osutamist taskukohase tasu eest kogu Eesti Vabariigi territooriumil õigusaktidega sätestatud alustel ja korras.

1.8

Olulisemad sündmused 2022. aastal

Jaanuar

- Alustasime ettevõtte ümberkorraldamisega, et minna varasemalt ärivaldkondade põhiselt vaatele kliendipõhisele, ühtse lahenduse pakkumisele suunatud vaatele. Selles lähtume 2021. aasta lõpus kinnitatud uuest visioonist, strateegilistest eesmärkidest ja peamistest arengusuunadest, mille kohaselt soovib Omniva saada viie aasta jooksul kogu Baltikumi eelistatuimaks logistikapartneriks.
- Ilmusid postmargid „Taliolümpiamängud Peking 2022“ ja „Tartu Maarja Kirik“.
- Otsustasime, et rajame Kaunasesse Baltikumi moodsaima sorteerimisterminali ja investeerime selleks 40 miljonit eurot.
- Omniva, Inbank ja väikeaksionärid otsustasid ühiselt müüa Maksekeskuse Luminor pangale.

Veebruar

- Otsustasime parandada jaevõrgu kvaliteeti ja toimetumist, investeerides märkimisväärselt kontorivõrgu väljanägemisse ja parandades kontorite asukohti.
- Ilmusid postmargid „Hiina uus aasta – tiigriaasta“ ja „Johan Pitka 150“.

Märts

- Ühinesime rahvusvaheliste sanktsioonidega, mis kehtestati Venemaale seoses sõja alustamisega Ukrainas. Lõpetasime perioodiliste väljaannete kande Venemaalt ja Valgevenest ja Western Union tehingud nendes riikides.
- 24. märtsil andsime erakorraliselt välja postmargi „Au Ukrainale!“. Veel ilmusid margid „Eesti Kirjameeste Selts 150“ ja „Aasta lind – metskurvits“.
- Keskkonnasõbraliku postiveo edendamiseks üle Eesti alustas tööd 10 elektriautot.
- Avasime esimese virtuaalse pakikautomaadi Vormsi elanikele, et võimaldada neile e-poest tellitud kaupade kojukannet ilma pakiautomaadita.

Aprill

- Korraldasime tasuta Ukraina heaks kogutud humanitaarabi transporti koostöös humanitaarabi-organisatsioonide, Tallinna linna ja välisministeeriu-

miga. Alates märtsi algusest saadeti Ukraina suunas teele 30 veoautot kogutud abiga. Lisaks aitasime korraldada siseriiklikku humanitaarabi vedu.

- Alustasime kohtumisi kohalike omavalitsuste esindajatega üle Eesti, et vaadata üle posti- ja pakiteenuse mahud ja korraldus ning kaasajastada teenuste osutamist.
- Ilmusid postmargid „Raeapteek 600“, „Eesti metsapuud – maarjakask“ ja „Tenniseliit 100“. Viimasel kujutati Eesti tipptennisiste Anett Kontaveiti ja Kaia Kanepit.

Mai

- Hakkasime üle Eesti posti vedama keskkonnasõbralike elektriliste kaubaratastega Vok Bikes.
- Uue võimalusena saab kauba ostmisel maailma ühest suuremast kaubanduskeskkonnast Aliexpress valida kohe kauba kättesaamiseks lähima Omniva pakiautomaadi.
- Ilmus postmark „Euroopa – lood ja müüdid“, kus kujutati kunstnik Oskar Kallise maali „Tiritamme kasvatamine“ ja seinavaiba kavandit „Siuru-lindu Kalevipojast“.

Juuni

- Ühinesime Rahvusvahelise Postikorporatsiooniga (IPC).
- Ilmusid postmargid „Mootorpurjelaev Läänemaa“ ja „Eesti-USA diplomaatilised suhted 100“ postmargid. Lastekaitsepäeva puhul ilmus ka laste teemaline postmark.
- Sidusettevõtte Post11 lõpetas tegevuse.

Juuli

- Virtuaalne pakiväljastus laienes Kihnu ja Ruhnu.
- Ilmus „Tallinna Raekoda 700“ postmark.

August

- Ilmus postmark „Head Eesti asjad – Estonia klaver“.
- Alustasime 40 uue pakiautomaadi paigaldamist üle Eesti.

September

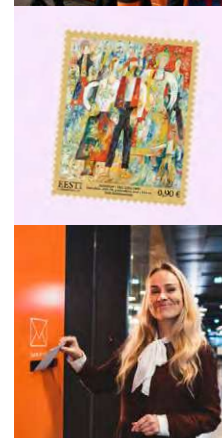
- Avasime Biškekis rahvusvahelise keskuse piiriüleste e-kaubanduse pakide vastuvõtmiseks ja sorteerimiseks ning alustasime koostööd Omaani Postiga.
- Alustasime koostööd Eesti Rahvusraamatukoguga, et toimetada laenutusplatvormi Minu Raamatukogu kaudu laenutatud raamatud pakiautomaatidesse üle Eesti.
- Omniva hinnati BRAND CAPITALi Baltikumi armastatumate brändide uuringus kõige kiiremini kasvavaks brändiks. Samuti arvati meie kaubamärk kolme hinnatuma brändi hulka.
- Ilmusid postmargid „Eesti fauna – lendorav“ ja „Riigikogu hoone 100“. Samuti ilmus heategevuslik mark „Eesti Vähiliit 100“.

- Ilmusid postmargid „Postcrossing“, „Liivimaa maa-päev 600“ ja „Narva-Jõesuu tuletorn“. Samuti jõudsid meie võrgus müüki Made Balbati kujundatud jõulumargid.
- Tunnustasime meie 2022. aasta parimaid töötajaid.
- Omniva liitus rahvusvahelise postiorganisatsiooni IPC kestlikkuse programmiga International Post Corporation Sustainability Measurement and Management System. Programmiga liitumine võimaldab meil liikuda tõhusalt edasi kestlikkuse teemalise aruandluse loomisega ning ettevõtte tegevuse CO₂ jalajälje mõõtmise ja vähendamiseks.

Oktoober

- Osalesime esmakordselt Saksamaal Frankfurdis toimuval Parcel & Post Expol, kus kohtuvad e-kaubanduslogistika ja postitööstuse juhtivad ettevõtted üle maailma.
- Omniva pärjati Rahvusvahelise Postiliidu poolt tunnustusega „Postiarengu tõusev täht“.
- Alustasime teenuse osutamist Eesti Energia elektri universaalteenusega ühinemiseks või sellest loobumiseks.
- Alustasime 265 uue pakiautomaadi paigaldamist või vananenud automaatide välja vahetamist üle Baltikumi.

November

- Paigaldasime 1000. pakiautomaadi Vilniusse.
- Vormsil alustati minuomniva keskkonnas eelvormistatud pakide saatmise testimist pakikapi abil.
- Emissioonikomisjon kinnitas 2023. aastal välja antavate postmarkide aastaplaani.
- Ilmusid helkurmaterjalist postmark „Liikle ohutult“ ja Adamson-Ericu maali „Jalutuskäik“ kujutatud mark EKM-i kullafondi sarjas.

Detsember

- Avasime esimesed uue kontseptsiooniga postkontorid Tallinna Kaubamajas, Kristiine, Järve ja Arsenali keskustes ning Keilas.
- Toimetasime alates novembri ostupühadest kohale üle 1,5 miljoni paki ja jõulukuul ligi 1 miljon kirja.

1.9

Tunnustused

Septembris hinnati Omniva BRAND CAPITALi Baltikumi armastatute brändide uuringus kõige kiiremini kasvavaks brändiks. Kokku hinnati uuringu käigus enam kui 600 brändi ning Omniva pälvis Baltikumi üldarvestuses kolmanda koha, konkureerides esikolmikus Swedbanki ja Maximaga. Omniva on armastatuim bränd postiteenuste valdkonnas ning paikneb seitsmendal kohal Baltikumi kõige inimlikumate brändide arvestuses. Lätis oli Omniva jätkuvalt ka kõige eelistatum bränd logistikavaldkonnas. Esimest korda mängis Baltikumi lemmikbrändi valimisel olulist rolli sotsiaalne vastutustundlikkus. Omniva positsioon näitab, et kliendid on ettevõtte sellealased tegevused nii Eestis, Lätis kui Leedus hästi vastu võtnud.

Oktoobri alguses pärjati Omniva Rahvusvahelise Postiliidu poolt tunnustusega “Postiarengu tõusev täht”, mis antakse postiarenduse integreeritud indeksi 2IPD alusel. Tegu on liitindeksiga, mis põhineb ülevaatel postiteenuste arengust 170 riigis. Sellega tunnustatakse riike, kes on näidanud üles maailma paremate hulka kuuluvaid postiarenduse tulemusi.

Kaks aastat tagasi omistas sotsiaalministeerium Omnivale peresõbraliku tööandja kuldmärgise ja sama taseme vääriliseks hinnati meid ka 2022. aasta detsembris. Pere- ja töötajasõbralikud tööandjad on organisatsioonid, mis väärtustavad oma töötajaid, panustavad peresõbralikku töökultuuri ning peavad oluliseks töö ja pereelu tasakaalu. Programm näeb ette, et organisatsioone hinnatakse iga kahe aasta järel uuesti ja selle tulemusena otsustab komisjon, kas märgist uuendada, pikendada või see ära võtta. Komisjon analüüsis Omniva esitatud materjale, tõi tagasisides esile hästi ja oskuslikult läbi viidud muudatusi ning tunnustas ettevõtet nende elluviimise eest. Peresõbraliku tööandja märgise saamiseks tuli Omnival kahe ja poole aasta jooksul läbida põhjalik pere- ja töötajasõbraliku ettevõtluse arenguprogramm. Selle käigus toimusid hindamised ja nõustamised. Lisaks juhtkonnale kaasati protsessi ka töötajaid. Tegevuskava fookuses oli töökultuuri parandamine läbi paindliku töökorralduse, info liikumise, suhtlemiskliima, sünergia ja kultuuri, töötajate järelkasvu, tagasiside ja uuringute, värbamise, sisse elamise, töösuhte lõpetamise ja terviseedenduse.

Omniva SIA

Sarnaselt Eestis 2020. aastal saavutatud vastutustundliku ettevõtluse kuldtasemele pälvis Omniva Läti teist aastast järjest vastutustundliku ettevõtluse kuldtaseme kvaliteedimärgise. Kuldtaseme märgis tähistab vastutustundliku ettevõtluse eeskuju ja suunanäitajat. Sellega pärjatud ettevõtte on vastutustundliku ettevõtluse põhimõtted süsteemselt oma põhitegevusse põiminud ja näitab üles initsiatiivi, süstemaatilisust ja järjepidevust vastutustundliku käitumise tagamiseks nii oma organisatsioonis, tarneahelas kui ühiskonnas laiemalt.

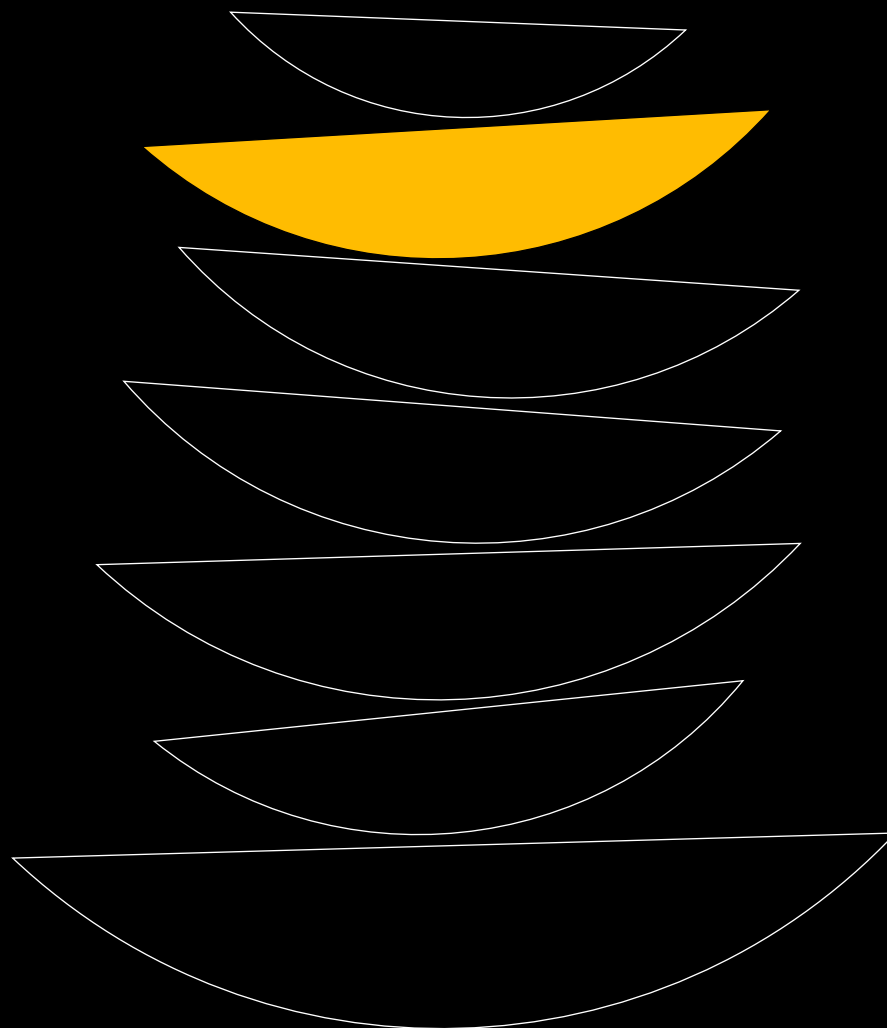
Läti Omnivat tunnustati ka mitmekesisuse juhtimise auhinnaga „Mitmekesisus on tugevus“ ning ettevõttele omistati riiklikul tasemel meediaauhind, et tunnustada selle panust demokraatlike väärtuste tugevdamisel.

Omniva LT UAB

Omniva UAB hinnati SBInsight poolt läbi viidud uuringu tulemusena Leedu kümne kõige jätkusuutlikuma brändi hulka. Omniva UAB tegevjuht Simonas Bielskis valiti ärilehe Verslo Žinios poolt Leedu viie parema tegevjuhi hulka.

Kõik need auhinnad ja tunnustused näitavad, et oleme ettevõttena õigel teel, julgustavad meid meeskonnana rohkem panustama ja veel paremate saavutuste poole püüdema.

Juhtimine

2.1

Ümberkorraldused ettevõtte tegevuses/struktuuri-muudatused

Igas riigis juhivad kontserni ettevõtete äritegevust tegevjuhid. Kontserni tasemele on toodud äriarendustegevused, mis hõlmavad tehnoloogiaüksust ja teenusejuhtimist, mis omakorda jaotub kolme valdkonna vahel: pakiteenused, traditsioonilised postiteenused ning rahvusvahelised paki- ja kirjateenused. Äriarendus on osa kontserniülesest põhiärist ja seda juhitakse kõigis kolmes riigis samadel alustel. Uue struktuuri oluliseks põhimõtteks on tihe koostöö kanalite, segmentide, teenusejuhtimise ja tehnoloogia vahel.

Hea Ühingujuhtimise Tava aruanne

AS Eesti Post on riigile kuuluv äriühing, mis rakendab äriühingu juhtimisel Hea Ühingujuhtimise Tava (edaspidi HÜT) tulevalt riigivaraseaduse § 88 lõike 1 punktist 10 ja ASi Eesti Post põhikirja punktist 11. AS Eesti Post kirjeldab HÜTi põhimõtete

järgimist ühingujuhtimise aruandena majandusaasta aruande koosseisus.

ASi Eesti Post aktsiad kuuluvad 100% ulatuses Eesti Vabariigile. Seetõttu järgib äriühing HÜTi soovituslike juhiseid mõningate eranditega, mida on selgitatud koos mittejärgimise põhjuste väljatoomisega. Mittejärgitavatele HÜTi juhistele on viidatud allpool ning need puudutavad peamiselt üldkoosoleku läbiviimist, nõukogu liikmete valimist ja teabe avalikustamist, mille eesmärk on eelkõige tagada aktsionäride võrdne kohtlemine. Kuna äriühingu aktsiate ainuomanik on Eesti Vabariik, on aktsionäri huvid kaitstud riigivaraseaduses sätestatud põhimõtete järgimisega.

ASi Eesti Post kontserni juhtimisel lähtutakse lisaks HÜTile ja riigivaraseadusele (RVS) äriseadustikust (ÄS), teistest õigusaktidest, omaniku ootusest kontsernile ning äriühingu põhikirjast.

2.2

Üldkoosolek

2022. aastal oli kontserni ainuaktsionäriks Eesti Vabariik, mistõttu ei ole vajadust selgitada käesolevas aruandes HÜTi põhimõtet tagada aktsionäride võrdne kohtlemine.

Sellest tulenevalt ei tee Omniva üldkoosoleku kokkukutsumise teadet ega üldkoosolekuga seotud teavet samaaegselt selle aktsionärile saatmisega kättesaadavaks aktsiaseltsi veebilehel (HÜT p.1.2.1 ja 1.2.3). Aktsiaseltsi veebilehel ei avaldata nõukogu ega aktsionäri ettepanekuid päevakorras olevate teemade kohta (HÜT p.1.2.4).

Kuna aktsiaseltsil on vaid üks aktsionär, kasutatakse üldjuhul üheisikuaktsiaseltsi üldkoosolekule äriseadustikus ette nähtud erisusi (ÄS § 305). Aktsionäride korralisel üldkoosolekul osalevad ka vähe-

malt juhatuse esimees ja nõukogu esimees. Audiitor üldkoosolekul reeglina ei osale, kuna ta osaleb majandusaasta aruande heaks kiitmist puudutaval arutelul auditikomitees. Nõukogu liikme kandidaat ja audiitori kandidaat üldkoosolekul ei osale (HÜT p.1.3.2), kuna nõukogu liikme valimisel lähtub ainuaktsionär nimetamiskomitee motiveeritud ettepanekust ning audiitori valimisel nõukogu ettepanekust, mille aluseks on hanketulemused.

Kuna aktsiaseltsil on vaid üks aktsionär, ei tee aktsiaselts üldkoosoleku jälgimist ja sellest osavõttu üldjuhul võimalikuks sidevahendite kaudu (HÜT p.1.3.3).

Vastavalt majandus- ja kommunikatsiooniministri 26. veebruari 2013 käskkirjale nr 13-0079 „Majandus- ja Kommunikatsiooni-

ministeeriumi valitsemisel olevate riigi enamusosalusega äriühingute üldkoosolekute töökorra kinnitamine“ edastatakse korralise üldkoosoleku päevakord ja päevakorras olevate küsimuste osas otsuse vastuvõtmiseks vajalikud materjalid, sh kirjalik lühikokkuvõtte vastava päevakorrapunkti kohta ja otsuse projekt ning nõukogu seisukoht ainuaktsionärile. Koosoleku toimumisaeg ja -koht lepitakse kokku ainuaktsionäri esindajaga, kelleks on ettevõtlus- ja

infotehnoloogiaminister. Üldkoosoleku keeleks on eesti keel.

Huvide konflikti vältimise tagamiseks ja töötajate korruptsiooni-ohu ennetamiseks deklareerisid kontserni juhtorganite liikmed, struktuuriüksuste juhid, hangetega seotud töötajad ja hankekomisjonide liikmed ning teised ärihuvide deklareerimise kohustusega töötajad oma ärihuvid ja seotuse erinevate ühingutega.

2.3

Nõukogu

Nõukogu annab juhatusele suunised kontserni juhtimise korraldamiseks ning teostab järelevalvet kontserni juhatuse tegevuse üle. Nõukogu vaatab korrapäraselt üle ning annab hinnangu kontserni strateegiale, põhitegevustele, riskijuhtimisele, aastaaruandele ja eelarvele ning otsustab igapäevase majandustegevuse raamest väljuvate tehingute tegemise. Nõukogu tegutseb iseseisvalt kontserni ja aktsionäri huvides.

Nõukogu tööd korraldab nõukogu esimees. Nõukogu esimees määrab kindlaks nõukogu koosoleku päevakorra, juhatab nõukogu koosolekuid, jälgib nõukogu töö tõhusust, korraldab andmete edastamist nõukogu liikmetele, tagab, et nõukogul oleks piisav aeg otsuste ettevalmistamiseks ja andmetega tutvumiseks ning esindab nõukogu suhtlemisel kontserni juhatusega. Nõukogu töö korraldamiseks on üldkoosolek kehtestanud nõukogu töökorra.

Nõukogu peamiseks töövormiks on koosolek. Põhikirja kohaselt toimuvad nõukogu korralised koosolekud vastavalt vajadusele, kuid mitte harvem kui üks kord kolme kuu jooksul. 2022. aastal toimus 14 nõukogu koosolekut ja seitse kirjalikku menetlust. Nõukogu koosoleku kokkukutsumise teade saadetakse nõukogu liikmetele reeglina üks nädal enne koosoleku toimumist ning materjalid edastatakse võimalusel enne koosolekut.

2.4

Nõukogu koosseis ja tasustamine

Omniva nõukogu on kuueliikmeline – esimees Helo Meigas, aseesimees Mari Avarmaa ja liikmed Madis Laansalu, Kalle Viks, Martti Kuldma ja Rasmus Ruuda.

Vastavalt äriühingu põhikirjale ei valita juhtorgani liikmeks isikut, kelle süüline tegevus või tegevusetus on tekitanud kahju juriidilisele isikule, on kaasa toonud isiku pankroti või juriidilisele isikule antud tegevusloa kehtetuks tunnistamise, kellel on ärikeeld, keda on majanduslase, ametialase või varavastase kuriteo eest karistatud, kellel on äriühinguga seotud olulised ärihuvid, kes tegutseb äriühinguga samal tegevusalal või kes ise või läbi seotud isiku on tegutsev ettevõttes, kes on äriühingule oluline kaupade müüja või ostja, teenuste osutaja või tellija.

Ainuaktsionäri 19. juuli 2017 otsusega nr 1.1-5/17-041 on kontserni nõukogu esimehe tasuks kehtestatud 1 200 eurot kuus ja nõukogu liikme tasuks 600 eurot kuus. Tasu makstakse nõukogu liikmetele üks kord kuus

2.5

Auditikomitee

Auditikomitee liikmed valib ja kutsub tagasi nõukogu. Komitee koosneb kuni kuuest liikmest, kellest vähemalt pooled määratakse nõukogu liikmete hulgast. Nõukogu nimetab kolmeks aastaks ametisse auditikomitee liikmed, kes valivad endi seast auditikomitee esimehe.

Auditikomitee on kolmeliikmeline – esimees Kalle Viks, liikmed Helo Meigas ja Madis Laansalu.

Auditikomiteel on oluline roll valitsemise, riskijuhtimise ja sisekontrolli läbipaistvamaks muutmise ja parendamise. Komitee on nõukogu nõuandev organ raamatupidamise, audiitorkontrolli, riskijuhtimise, sisekontrolli ja -auditeerimise, järelevalve teostamise ja eelarve koostamise valdkondades ning tegevuse seaduslikkuse osas. Auditikomitee jälgib ka välisaudiitori ja seaduse alusel

ning selle maksmisel arvestatakse nõukogu liikme osalemist nõukogu koosolekul ja nõukogu organi tegevuses. Nõukogu liikmete tööjõukulud kokku (töötasu koos kaasnevate maksudega) olid 2022. aastal 78 000 eurot (2021. aastal 75 000 eurot). Lahkumishüvitist ja teisi täiendavaid tasusid ASi Eesti Post nõukogu liikmetele ei maksta, v.a auditikomitees ja tasustamiskomitees osalemise tasu. Igale nõukogu liikmele majandusaasta jooksul makstud tasu avalikustatakse aktsiaseltsi veebilehel nõukogu tegevuse ülevaates.

Huvide konflikt

Nõukogu liikmed väldivad huvide konflikti tekkimist oma tegevuses, ei kasuta äriühingule tehtud ärilisi pakkumisi isiklikes huvides ning lähtuvad oma tegevuses kontserni ja Eesti riigi kui omaniku huvidest. Nõukogu liikmed peavad rangelt kinni konkurentsikeelust ega osale ettevõtluses äriühinguga samal tegevusalal.

audiitorühingut esindava vandeaudiitori sõltumatust, aastaaruande audiitorkontrolli protsessi ning tegevuse vastavust seaduse nõuetele. Kokku toimus 2022. aastal 11 auditikomitee koosolekut.

Rahandusministri 16. novembri 2017. aasta määruse nr 87 „Riigi asutatud sihtasutuse nõukogu liikmete ning riigi osalusega äriühingu nõukogu organi töös osalevate nõukogu liikmete tasustamise kord ja tasude piirmäärad” kohaselt määras ainuaktsionär 23. novembri 2017. aasta otsusega nr 1.1-5/17-073 nõukogu liikmele auditikomitee koosoleku toimumise kuu täiendavaks tasuks 25% äriühingu nõukogu liikme tasust ja auditikomitee esimehele eeltoodud tasust 50% võrra suurema tasu. Täiendavat tasu makstakse auditikomitee koosoleku toimumise kuu eest, mil liige osales auditikomitee koosolekul.

2.6

Tasustamiskomitee

Kontserni nõukogu moodustas 25. jaanuaril 2022 nõuandva organina tasustamiskomitee, mille põhiülesandeks on nõukogu toetamine juhatuse järelkasvu ja värbamise, ettevõtte ja tema tütarettevõtete töötajate ning juhatuse tegevuse eesmärgistamise ja tasustamise osas. Komitee koosneb kolmest kuni viiest liikmest, kellest vähemalt pooled valitakse nõukogu liikmete hulgast.

2.7

Juhatus

Kontserni juhatus esindab ja juhib kontserni igapäevast majandustegevust iseseisvalt kooskõlas seaduste ja põhikirja nõuetega. Juhatus tegutseb majanduslikult kõige otstarbekamal viisil, et tagada äriühingu jätkusuutlik areng vastavalt seatud eesmärkidele. Juhatus tagab kehtivate õigusaktide täitmise kontsernis ning korraldab kontrolli ja aruandlust. Kontsernis on vajalikud protseduurid reguleeritud sisemiste kordadega.

Vastavalt põhikirjale on juhatus ühe- kuni viieliikmeline. Juhatuse liige valitakse kuni viieks aastaks nõukogu poolt.

2022. aastal oli juhatus kolmeliikmeline – juhatuse esimees Mart Mägi, juhatuse liikmed Kristi Unt ja Heiki Raadik.

2022. aastal toimus 130 juhatuse koosolekut, nendest 92 olid kirjalikud menetlused. Juhatuse liikmete tööjõukulud kokku (töötasu koos kaasnevate maksudega) olid 494 000 eurot, tulemustasu maksti 2022. aastal 85 000 eurot. (2021. aastal 450 000 eurot, tulemustasu 63 000 eurot). Igale juhatuse liikmele majandusaasta jooksul makstud põhipalk ja tulemustasu avalikustatakse aktsiaseltsi veebilehel nõukogu tegevuse ülevaates. Preemiasüsteeme ega nende olulisi tunnuseid aktsiaselts ei avalikusta, kuid need on kättesaadavad ainuaktsionärile (HÜT p.2.2.7).

Tasustamiskomitee on kolmeliikmeline - esimees Mari Avarmaa, liikmed Helo Meigas ja Martti Kuldma. Tasustamine toimub vastavalt ainuaktsionäri 2. märtsi 2022 otsusele sarnaselt auditikomitee liikmete tasustamisele.

Huvide konflikt

Juhatuse liikmed ei tee otsuseid lähtudes enda isiklikest huvidest ega kasuta Omnivale suunatud ärilisi pakkumisi isiklikes huvides. Juhatuse liige teatab nõukogule ja teistele juhatuse liikmetele huvide konflikti olemasolust enne lepingu sõlmimist ning samuti viivitamatult selle hilisemal tekkimisel. Juhatuse liikmele, tema lähedasele või temaga seotud isikule tehtud ärilisest pakkumisest, mis on seotud kontserni majandustegevusega, teatab juhatuse liige viivitamatult teistele juhatuse liikmetele ja nõukogu esimehele.

Juhatuse liikmete huvide konflikti vältimine on tagatud juhatuse liikme lepingus sätestatud põhimõtetega. Sõltumatuse tagamiseks deklareeritakse seotud osapooltega teostatud tehingud majandusaasta aruande kinnitamisel ja auditeerimisel. Äriühingu huvide kaitseks on juhatuse liikmete lepingutes sätestatud konkurent-sikeeld nii lepingu kehtivuse ajaks kui pärast lepingu lõppemist.

Äriühingu juhatuse liikmed ja töötajad ei nõua ega võta isiklikul eesmärgil kolmandatelt isikutelt seoses oma tööga vastu raha ega teisi hüvesid. Samuti ei tee juhatuse liikmed kolmandatele isikutele õigusvastaseid või põhjendamatuid soodustusi äriühingu nimel. Juhised on kättesaadavad Omniva töökorralduse reeglites.

Juhatuse ja nõukogu koostöö

Juhatus ja nõukogu teevad kontserni huvide parima kaitsmise eesmärgil tihedat koostööd, sh töötavad ühiselt kontserni strateegia arendamisel. Juhatus lähtub juhtimisotsuste tegemisel nõukogu poolt antud strateegilistest juhistest.

Juhatus teavitab nõukogu korrapäraselt kõikidest olulistest asjaoludest, mis puudutavad kontserni tegevuse planeerimist ja äritegevust, ning juhib eraldi tähelepanu olulistele muutustele äritegevuses. Juhatus edastab nõukogule piisava ajavaruga enne

nõukogu koosoleku toimumist andmed, sh finantsaruanded. Juhatuse liige annab nõukogu nõudmisel viimasele kas suuliselt või kirjalikult teavet juhatuse ja äriühingu tegevuse kohta ning tagab nõukogule juurdepääsu juhatuse ja kontserni tegevust kajastavale teabele.

Kontsernis on tagatud andmevahetuse turvalisus ning juhatuse ja nõukogu liikmed käsitlevad kontserni teavet vajaliku konfidentsaalsusega.

2.8

Teabe avaldamine

Omniva avaldab oma veebilehel www.omniva.ee informatsiooni aktsionäri, nõukogu ja juhatuse koosseisu kohta ning nõukogu poolt moodustatud auditikomitee ning tasustamiskomitee ülesannete ja koosseisu kohta.

Lisaks avaldatakse veebilehel üldkoosoleku otsused, äriühingu põhikiri, majandusaasta aruanded ja kvartalitulemused, hanke-

plaan ning muu oluline info, mida kontsern soovib ise avaldada ja mille avaldamise näeb ette seadus.

Aktsiaseltsi ainuaktsionär on riik ja riigivaraseaduse kohaselt avalikustab aktsiaselts teabe veebilehel valdavalt eesti keeles. Avalikustamisele kuuluva teabe avalikustamise kuupäevi (finantskalendrit) aktsiaselts oma veebilehel ei avalikusta (HÜT p.5.2).

2.9

Finantsaruandlus ja auditeerimine

Omniva koostab finantsaruanded vastavalt Euroopa Liidus kehtivatele rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele.

Auditikomitee koosolekul, kus vaadatakse läbi majandusaasta aruanne, osaleb ka kontserni audiitor. Nõukogu koosolekul audiitor ei osale. Üldkoosolekule esitatakse kinnitamiseks majandusaasta aruanne, millele on alla kirjutanud juhatuse liikmed (HÜT p.6.1.1).

Omniva valib välisaudiitori, järgides hankeprotseduuri ja tagades audititeenuse parima võimaliku kvaliteedi ja hinna suhte. Pakkumisi küsitakse vaid rahvusvaheliselt tunnustatud kvaliteetseid teenu-

seid pakkumatelt ettevõtetelt. Välisaudiitori valikul osaleb auditikomitee.

Omniva 2022. aasta majandusaasta audiitoriks on audiitorfirma AS PricewaterhouseCoopers. Välisaudiitor teostas majandusaasta aruande koostamise raames kontserni nõukogu ja juhatuse liikmete ärihuvide kontrolli ning esitas kontrolli tulemustest ülevaate ainuaktsionärile. Välisaudiitori tegevuse üle teostab järelevalvet auditortegevuse järelevalve nõukogu vastavalt auditortegevuse seadusele.

2.10

Riskijuhtimine ja riskid

Riskide juhtimise strateegia

Oma igapäevases tegevuses puutub Omniva kokku erinevate riskidega. Kontsern on määranud riski kui võimaliku ohu, et mingi otsus, sündmus (sündmuste kompleks), tegevus (tegevuste kompleks) või tegevusetus võib tuua kaasa mittesoovitavad tagajärjed. Võimalike tagajärgede all mõistetakse vara või tulude kaotust või vähenemist, ka negatiivset mõju mainele. Need võivad mõjutada Omniva eesmärkide saavutamist või täitmist või takistada ettevõtet kasu saamist. Omniva majandustegevuse tulemuslikkus sõltub võimest määratleda, mõõta, hinnata, hinnastada, võtta, juhtida ja kontrollida sellises tegevuses tekkivaid riske (riskijuhtimine).

Riskijuhtimise eesmärk on tagada kontserni stabiilsus ja usaldusvärsus ning selle väärtuse jätkusuutlik kasv. Pädev riskijuhtimine loob eelduse teadlikumate ja kvaliteetsemate äriotsustuste tegemiseks.

Riskijuhtimise protsess on suunatud omaniku ootuste saavutamisele, mis on fikseeritud omaniku ootuste dokumendis.

Riskijuhtimise organisatsioon ja korraldus

Kontserni nõukogu on kinnitanud ettevõtte riskijuhtimise üldpõhimõtted, mille eesmärk on kirjeldada üldisi seisukohti riskide võtmisel ja juhtimisel. Üldpõhimõtted tulenevad Omniva missioonist ja strateegilistest eesmärkidest. Riskide võtmise suunamiseks, selle kaudu riskide kontrollitoimingute ja riskide taseme üldisemaks juhtimiseks on nõukogu kinnitanud riskiisu kajastava dokumendi. Üldpõhimõtete ja riskiisu määratluse raames korraldab riskide juhtimist juhatus ning selle poolt määratud allüksused ja töötajad.

Omniva juhatusel lasub lõppvastutus riskijuhtimise, kontrolli ja koordinatsiooni põhimõtete väljatöötamise, kehtestamise ja rakendamise eest ning see otsustab üldise aktsepteeritava riskitaseme ettevõttes. Juhatus on vastutav riskijuhtimise tulemuslikkuse eest.

Kontserni riskijuhtimise korralduse aluseks on kolme kaitseliini mudel. Esimese kaitseliini moodustavad äriüksused. Iga Omniva äriüksus ja tütarettevõtte kannab täit vastutust oma tegevusvaldkonnas tekkinud ja tekkivate riskide kontrollimise eest. See tähendab, et vastutavad isikud peavad tagama riskide juhtimise protsessi rakendamise kõigis Omniva tegevusvaldkondades ja üksustes ning kehtestatud standardite järgimise.

Teise kaitseliini moodustab sõltumatu riskijuhtimise funktsioon. Lisaks äriüksuste meetmetele on riskijuhtimine eraldatud tegevusvaldkondadest sõltumatusse iseseisvasse juhtimisvaldkonda. Omnivas toimub riskide kontrollimine kontserni tasemel. Riskijuhtimise üksuse ülesanneteks on riskide juhtimise, kontrolli ja koordinatsiooni poliitika ning riskijuhtimise põhimõtete ja meetodite väljatöötamine ja arendamine. Samuti teeb üksus juhatusel riskijuhtimise ja kontrolli meetmete kohta ettepanekuid ning koostab vastavaid raporteid. Tsentraliseeritud riskijuhtimine tagab kontserni ühtsete riskijuhtimise põhimõtete elluviimise ja efektiivse reageerimise võimalikele muutustele.

Riskijuhtimise kolmas kaitseliin on kontserni siseauditiosakond, mis teostab sõltumatut kontrolli kogu grupi tegevuse, sh esimese ja teise kaitseliini kohta. Siseauditi eesmärk on Omniva tegevuse kvaliteeti parandada, andes objektiivset ja sõltumatut tagasisidet rakendatavate juhtimistavade, riskide juhtimise ja kontrollide tõhususe kohta ning tehes soovitusi sisekontrollisüsteemi täiustamiseks.

Toimivat süsteemi toetavad nõukogu ja selle moodustatud auditi-
tikomitee.

Riskijuhtimise põhimõtted, meetodikad, eeldused ja riskide juhti-
misega seotud pädevused dokumenteeritakse. Kõiki riskide juhti-
misega seotud poliitikaid ja kordasid vaadatakse regulaarselt üle
ja vajadusel ajakohastatakse.

Omniva sise-eeskirjad vaadatakse regulaarselt üle ning hinna-
takse nende kohasust. Samuti kontrollitakse töötajate teadlikkust
vastavatest sise-eeskirjadest ja nende järgimist.

Peamised riskivaldkonnad

Riskijuhtimise üldpõhimõtetes on riskid jaotatud kuude põhikate-
gooriasse: välised, strateegilised, maine- ja reputatsiooniriskid, äri-
finants- ja tegevusriskid. Finantsriskide haldamine toimub eraldi
ja nende käsitlemisest saab ülevaate raamatupidamise aastaaru-
ande lisast 25.

Omniva teenuste osutamist mõjutavad mitmed välised tegurid
alates ilmastikutingimustest, geopoliitilistest ja majanduskesk-
konda puudutavatest sündmustest kuni muutusteni grupi te-
gevust mõjutavates regulatsioonides. Majanduskeskkonna osas
tähelepanelik, et Omniva teenuseturud muutuvad dünaamilisemaks,
muutlikumaks ja volatiilsemaks.

Strateegilistest riskidest mõjutab kontserni tegevust ennekõike
konkurentsiolukord posti- ja logistikateenuste turul. Konkurentsi-
situatsioon ja selle muutused avaldavad survet turuosale,
mahtudele ja hindadele. Konkurentsiolukorda mõjutavad nii
tänapäevased turuosalisel kui ka uued turule sisenejad. Selle kõrval
näeme, et platvormiäri toob kaasa mahtude koondumise, mis
omakorda suurendab selliste platvormide logistikateenuste ostu-
jõudu. Tegevustõhususe ja kvaliteedi tõstmiseks oleme alatanud
rea projekte ning langetanud olulisi investeerimisotsuseid, mille

elluviimine eeldab kvaliteetset projektijuhtimist, organisatsiooni
paindlikkust ja rahalist suutlikkust.

Traditsiooniliste postiteenuste osutamisel vastab Omniva omaniku
ootustele. Seejuures nõuab vähenev traditsiooniliste postiteenuste
maht kontserni infrastruktuuri (jaotus- ja kogumisvõrk) ja teenuse
osutamise protsesside kohandamist. See omakorda eeldab riikliku
regulaatori otsuseid nii infrastruktuuri tingimuste kui universaalse
postiteenuse hinnastamise osas.

Tegevusriskid on riskid, mis tulenevad ettevõtte sisemistest prot-
sessidest, välistest sündmustest, inimeste (töötajad, kliendid, part-
nerid või muud kolmandad isikud) tegevusest, kasutatavate süs-
teemide sobimatusel või oodataval viisil mittetoimimisest.

Tegevusriskide hulka kuuluvad kontrolli- ja juhtimisrisk, pettuse (sh
sisepettuse) risk, juriidiline risk, vastavusrisk, aruandlusrisk, person-
alirisk, turvarisk, tehnilised ja tehnoloogilised riskid, mudelirisk ning
protseduuririsk.

Käsitleme tegevusriske kui iseseisvat riskivaldkonda ning jälgime
tegevusriske koos, arvestades nimetatud riskide omavahelist olu-
list seost Omniva majandustegevuses.

Omniva tegevusriskide strateegia on ära hoida ja minimeerida
kahjusid ning maandada spetsiifilisi kriitilise iseloomuga riske, mille
puhul võimalik kahju ületaks aktsepteeritavat riskitaset. Tegevus-
riskide juhtimise eesmärgiks on saavutada võimalikult madal tege-
vusriskide tase, lähtudes riskijuhtimise majandusliku efektiivsuse
põhimõttest.

Tegevusriskide hindamisel, jälgimisel ja käsitlemisel on oluline roll
vastavusriski juhtimisel. Vastavusriski juhtimine on pidev protsess,
mille eesmärgiks on:

- vastavuse saavutamine ja hoidmine, välistades, vähendades või
limiteerides kontserni regulatiivset või eetilist vastutust selle tööta-
jate, klientide, seaduse, tehingute osapoolte ja avalikkuse ees;

2.11

Tulemus- ja kvaliteedi-juhtimine

- luua ja hoida klientide ja avalikkuse usaldust ettevõtte vastu.

Vastavusriski juhime ennetavalt ning proportsionaalselt, lähtudes reegli- ja riskpõhisest lähenemisest.

Emaettevõttes ning Läti ja Leedu tütarettvõtetes on juurutatud kvaliteedi- ja tulemusjuhtimise süsteem.

Kvaliteedi- ja protsessijuhtimise põhieesmärk on kontserni töö optimeerimine teeninduskvaliteedi tõstmiseks. Omniva teenuste kvaliteedilubadus on kirjas teenuste tüüptingimustes. Tarnekvaliteeti ehk kliendilubadusest kinnipidamist jälgib teenuse osutamisest eraldiseisev sõltumatu teenindusüksus, kes vastutab kliendirahulolu eest. Üksuse koosseisus on nii kvaliteedi- kui protsesside osakonnad, kes jälgivad kliendi- ja protsessikvaliteeti vastavatest raportitest, kuhu koondub info saadetistega seotud sündmustest

2.12

Korruptsiooni-vastane võitlus

Omnivas on kehtestatud mitmed teemakohased siseprotseduurid nagu töökorralduse eeskirjad, ärikingituste juhend ja ärihuvide deklareerimise juhend. Huvide konflikti vältimise nõuded on sätestatud hangete läbiviimise korras, mille kohaselt kõik konkreetse hanke korraldamisega seotud töötajad allkirjastavad iga kord kinnituskirja huvide konflikti puudumise kohta.

Valitud ametikohtade puhul on kohustuslikuks tehtud oma ärihuvide ja kõrvaltegevuste deklareerimine kord aastas. Samuti on olemas protseduurid selleks, et tuvastada deklaratsiooni esitamise kohustusega

2.13

Muudatused põhikirjas ja regulatsioonides

Olulisi muudatusi regulatiivses keskkonnas ei toimunud. Uus põhikiri on üldkoosoleku poolt kehtestatud 2. märtsil 2022.

Töötlemise teenuste osutamisel möödapääsmatult isikuandmeid, läh- tudes nende töötlemisel isikuandmete kaitse (GDPR) nõuetest ning kasutades sobilikumaid meetmeid küberturvalisuse saavutamiseks.

ning klienditagasiside. Kvaliteedivigade tuvastamisel selgitatakse nende juurpõhjused ja tehakse protsessiparendusi üle kanalite.

2022. aastal koostati kontsernile, selle valdkondadele, üksustele ja osakondadele aastapõhised tasakaalus tulemuskaardid, milles ka- jastuvad nii finants-, kliendi- kui töötajapõhised eesmärgid, samuti kogu grupi strateegilised fookusprojektid. Püstitatud eesmärkide ja strateegiliste projektide täitmist jälgitakse igakuiselt nii finantsvaates kui teenuste ja teeninduskvaliteeti näitavate raportitega. Selline süsteem võimaldab operatiivselt reageerida muutustele organisat- sioonis ja turul.

töötajatega seotud osapooli ja võimalikke tehinguid nendega, ning prot- seduurid, et tagada korruptsioonivastase seaduse toimingupiirangutest kinnipidamine.

Korruptsiooniennetuse raames on kontsernis loodud väärkäitumisest teavitamise kanalid.

Korraldame töötajatele jätkupidevalt koolitusi korruptsiooni, huvide konflikti, ärieetika jms teemal.

Suurem muudatus oli tasustamiskomitee punkti lisamine seoses selle loomisega nõukogu poolt.

Tegevusaruanne

2022. aasta majandustegevused ja tulemused

3.1

Tegevus-
keskkond

Majanduskeskkonna probleemid on viimastel kuudel pigem süvenenud ning väljavaade on muutunud pessimistlikumaks. Esimesel poolaastal meid oluliselt mõjutanud Venemaa sõjategevusest, kõrgetest energiahindadest ning kiirest inflatsioonist põhjustatud muredele on lisandunud keskpankade karmistunud rahanduspoliitika. Intresside tõstmisega püütakse küll hinnakasvu pidurdada, kuid selle kõrvalmõjuks on majandusaktiivsuse jahutamine. Oleme kaardistanud Omnivas majandusaastal ja aruande koostamise perioodil ilmnenuv valuutakursside, intressimäärade ja finants-instrumentidega seonduvaid riske, need on välja toodud aastaraamatu peatükis 2.10 ning raamatupidamisearuande lisas 25.

Detsembris aeglustus aastane hinnakasv statistikaameti teatel 17,5%ni ning võrreldes novembriga langesid hinnad 0,1%. Hinnakasvu tegurite osas ei ole suuri muutusi toimunud: toiduained kallinesid aasta jooksul 25%, energiahinnad 24% ning tööstuskaubad ja teenused 12%. Püsivalt on tõusnud ka rahvusvaheliste vedude hinnad. Sisendhindade kiire kasvu ja müügimahtude languse tõttu asusime tegelema kulude kokkuhoiu ning veoringide optimeerimisega. Et tagada kasumlikkus, tõstisime aasta lõpus teenuste hindu.

Riikide lõikes on inflatsioonimäärad väga erinevad, sõltudes peamiselt riiklikest toetusmeetmetest, aga ka sellest, millistel toormetel põhinev energia on riigis kasutusel. Detsembris jätkus toormeturgudel energiahindade odavnemine. Energiahinnad on langenud alates augustist, kuna Euroopa riigid on saanud varuda talveks piisavalt maagaasi. Hinnalangust on soodustanud ka soe ilm. Eurostati andmetel oli detsembri lõpu seisuga Eestis inflatsioon 17,5%, Leedus 20% ning Lätis 20,7%. Kiire hinnatõusu tagajärjel on Baltikumi majandused oluliselt jahtunud. Swedbanki 2023. aasta jaanuaris avaldatud majandusprognoos ennustab järgmise aasta kokkuvõttes majanduse kogumahu kahanemist olenevalt Balti riigist -0,9% - 0%. Omniva tulud vähenesid 2022. aastal kõigis teenusegruppides mitmel põhjusel. Eelkõige mõjutas meie tulemust oluliselt Venemaa kallaletung Ukrainale, kuna rahvusvahelise transiiditeenuste tulud sõl-

tusid suures osas just sellest kriisipiirkonnast. Postiteenuste tulu on läbi aastate pidevas langustrendis, vähenedes igal aastal umbes 4%. Palga ostujõu kahanemine väljendub järjest enam tagasihoidlikus nõudluses. Tarbijate madalam kindlustunne ja vähenev tarbimine mõjutavad ka paketi-äri tulemuslikkust oluliselt.

SKP reaalkasv, %	2021	2022 pr	2023 pr	2024 pr
Eesti	8%	-0,4%	0,0%	3,0%
Läti	4,1%	1,6%	-0,9%	2,6%
Leedu	6%	2,4%	-0,3%	1,8%

Tarbijahinnaindeks, %	2021	2022 pr	2023 pr	2024 pr
Eesti	4,6%	19,4%	9,2%	2,5%
Läti	3,3%	17,3%	9,0%	2,5%
Leedu	4,6%	19,6%	9,2%	2,0%

Töötuse määr, %	2021	2022 pr	2023 pr	2024 pr
Eesti	6,2%	5,8%	7,3%	5,9%
Läti	7,6%	6,9%	7,2%	6,5%
Leedu	7,1%	5,7%	6,5%	6,0%

Brutopalga reaalkasv, %	2021	2022 pr	2023 pr	2024 pr
Eesti	6,9%	8,7%	8,5%	7,0%
Läti	11,7%	7,5%	8,5%	8,0%
Leedu	10,5%	12,8%	9,5%	7,0%

3.2

Finants- ja
efektiivsus-
näitajad

Konsolideeritud kasumiaruanne	2022 12k	2021 12k
EUR miljonites		
Müügitulu	122,9	144,3
sh universaalne postiteenus	12,6	16,5
sh muud teenused	110,3	127,8
EBITDA	17,6	28,2
Ärikasum	-0,2	16,0
Puhaskasum enne tulumaksu	25,9	14,9
Puhaskasum	25,4	13,8
sh universaalse postiteenuse kasum	-2,7	-1,8

Bilanss	31.12.2022	31.12.2021
EUR miljonites		
Käibevara	58,8	77,4
Põhivara	65,0	63,6
Varad kokku	123,8	141,1
Lühiajalised kohustised	46,5	67,6
Pikaajalised kohustised	9,7	26,4
Omakapital	67,7	47,1
Keskmine töötajate arv	2 471	2 408

Suhtarvud	2022 12k	2021 12k
ROE	44,3%	33,3%
ROA	19,2%	10,0%
Ärikasumi marginaal	-0,2%	11,1%
Puhaskasumi marginaal	20,7%	9,5%
Puhaskasum aktsia kohta (eur)	16,2	8,3
Puhaskasum töötaja kohta (eur)	10 292	5 717
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	1,3	1,1
Maksevalmiduse tase	0,63	0,44
Võla ja omakapitali suhe	17,7%	53,3%
Kapitaliseerituse kordaja	12,5%	35,9%
Omakapitali määr	54,6%	33,4%

Kasutatud valemite kirjeldus

- Keskmine töötajate arv – täistööajale taandatud keskmine töötajate arv
- Omakapitali tootlus (ROE) = puhaskasum / keskmine omakapital
- Varade tootlus (ROA) = puhaskasum / keskmised varad
- Ärikasumi marginaal = ärikasum / müügitulu
- Puhaskasumi marginaal = puhaskasum / müügitulu
- Puhaskasum aktsia kohta = emaettevõtte omanikele kuuluv puhaskasum / perioodi kaalutud keskmine lihtaktsiate arv
- Puhaskasum töötaja kohta = puhaskasum / keskmine töötajate arv
- Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja = käibevarad / lühiajalised kohustused
- Maksevalmiduse tase = raha / lühiajalised kohustused
- Võla ja omakapitali suhe = intressikandvad kohustused / omakapital
- Kapitaliseerituse kordaja = pikaajalised kohustused / (pikaajalised kohustused + omakapital)
- Omakapitali määr = omakapital / (omakapital + kohustused)

3.3

Tulud ja kulud

Äritegevuse hooajalisus

Kontserni majandustegevust iseloomustab müügitulu oluline kasv aasta viimases kvartalis ning keskmisest madalam tulemuslikkus suveperioodil.

Majandustegevuse hoogustumine aasta viimases kvartalis on seotud eelkõige jõulupühadeks valmistumisega, mis suurendab nii paki- kui postiteenuste kasutust. Samuti suurenevad novembris ja detsembris rahvusvahelise äri tulud. Tulususe langus suveperioodil on seotud puhuste ning inimeste sesoonselt madalama aktiivsusega e-kauplustes.

Raamatupidamise aastaaruande koostamise perioodil toimunud olulised sündmused

ASi Ekspress Grupp ja ASi Postimees Grupp ning Omniva sõlmisid märtsis 2022 lepingu, mille kohaselt pidi Omniva omandama ASis Express Post 100% osaluse. Tehingu pidi enne jõustumist kiitma heaks Konkurentsiamet, kellel oli seisukoha kujundamiseks aega kuni 5 kuud. Konkurentsiamet tegi 5. oktoobril 2022 otsuse, millega keelas AS Eesti Post ja tema ainukese konkurendi AS Express Posti koondumise.

27. jaanuar 2023 andis AS Express Post teada, et nõukogu otsusega lõpetab ettevõtte kojukandevaldkonna tegevuse 2023. aasta jooksul ning koondab umbes 450 töötajat, kellest suurem osa kandis perioodikat kohale varahommikul. Sellest lähtuvalt on Eesti Post AS otsustanud suurendada varahommikust kannet, tagades olukorra, kus lugeja või lehetellija jaoks muutus on minimaalne.

Tulud

Omniva äritulu oli 2022. aastal kokku 129,1 miljonit eurot, mida on võrreldes 2021. aastaga 13% vähem (2021. aastal 149,1 miljonit eurot). Müügitulu moodustas äritulust 95% ehk 122,9 miljonit eurot, saadud toetused ja muud äritulud kokku 6,2 miljonit eurot.

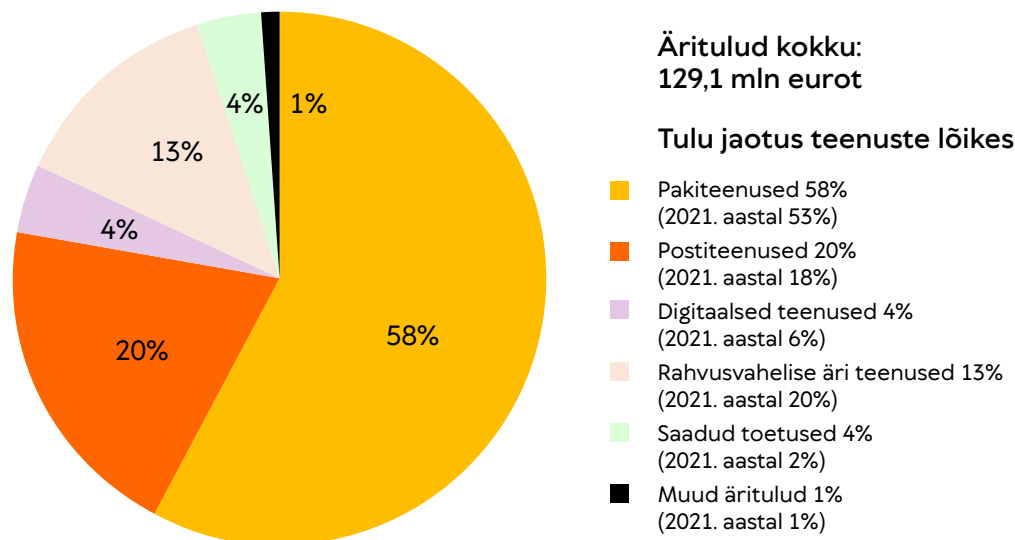
Kontserni suurimaks teenusegrupiks müügitulu vaates on paki-teenused, mis moodustavad äritulust kokku 58% (2021. aastal 53%). Postiteenuste tulu moodustab 20% äritulust, sealhulgas tõi universaalse postiteenuse osutamine vaid 10% Omniva teenitud tulust. Rahvusvahelise äri tulu moodustab kontserni äritulust 13%.

Kontserni tulud vähenesid 2022. aastal kõigis teenusegruppides. Põhjuseid on mitmeid. Esiteks mõjutas koroonapiirangutest tingitud e-kaubanduse kasv võrdlusperioodi ehk 2021. aasta tulemust paki-teenuste valdkonnas. Teiseks oluliseks mõjuriks on Venemaa sõda Ukrainas. Samuti mõjutasid tulusust negatiivselt kasvanud energiahinnad ning rekordeid tegev inflatsioonimäär, kuna tarbijate kindlustunne vähenes ja tarbijakäitumine muutus kasvanud määramatuse tingimustes konservatiivsemaks.

Tulu vähenemisse panustas ka juba aastaid langenud postiteenuste tulu, mis väheneb igal aastal umbes 4%. Võrreldes 2019. aastaga vähenes postiteenuste tulude maht 2022. aastal 3,2 miljoni euro võrra.

Viimaseks ja kõige suuremaks tulususe mõjutajaks sai rahvusvahelise transiiditeenuse tulu langemine võrreldes 2021. aastaga. Transiiditeenuse maht kukkus 45% ehk 13,1 miljonit eurot. Tulemust mõjutas oluliselt veebruaris alanud sõda Ukrainas, kuna rahvusvahelise transiiditeenuse tulu oli suures osas sõltuv just sellest kriisiipiirkonnast. Omniva lõpetas kogu rahvusvahelise kommertskoostöö Venemaa ja Valgevene suunal, jätkates vaid universaalset postiteenust vastavalt Lausanne'i kokkuleppele.

Klientide asukoha järgi moodustab 45% müügitulust tulu Eesti klientidelt (2021. aastal 58%), millele järgneb tulu Leedu klientidelt (15%, 2021. aastal 8%). Kolmandat ja neljandat kohta hoiavad Hiina (13%, 2021. aastal 16%) ning Läti (12%, 2021. aastal 7%).

Pakiteenused

Kontserni pakiteenuste tulu oli 74,4 miljonit eurot, mida on 2021. aastaga võrreldes 5% vähem (2021. aastal 78,5 miljonit eurot). Pakiteenuste müügitulu langus oli ootuspärane ülal kirjeldatud põhjuste tõttu. Sarnaselt eelmisele aastale moodustas pakiautomaatide teenus pakiteenuste tulust 61%. Sel aastal keskendusime pakiautomaadi võrgustiku laienemisele ning kolme viimase kvartali jooksul ületasid pakiteenuste mahud eelmise aasta tulemust. Enim, 16%, kasvas pakiautomaadi teenuste tulu võrreldes eelmise aastaga Lätis. Eestis oli kasv 6%, Leedus jäi tulusus 4% tagasihoidlikumaks. Kontserni hinnanguline turuosa Baltikumi pakiautomaatide turul on 37%.

Postiteenused

Postiteenuste müügitulu oli 26,4 miljonit eurot, mida on võrreldes 2021. aastaga ligi 3% ehk 0,8 miljonit eurot vähem. Universaalse postiteenuse müügitulu moodustas sellest 12,6 miljonit eurot, vähenedes võrreldes 2021. aastaga 24% ehk 4 miljonit eurot. Universaalne postiteenus omakorda jaguneb kaheks: pakiteenused moodustavad sellest 75% ning postiteenused 25%. Suurem osa traditsiooniliste postiteenuste tulu vähenemisest tuleneb teenuste mahtude vähenemisest. Nii paberkandjal kirjade saatmine, perioodikaväljaannete koju tellimine kui ka rahakannete tegemine postivõrgus on teenused, mille järele on vajadus aasta-aastalt vähenenud.

Digitaalsed teenused

Digitaalsete teenuste müügitulu moodustas 2022. aasta ärituludest 5,6 miljonit eurot (2021. aastal 9 miljonit eurot). Digitaalsete teenuste valdkonda kuuluvad makselahenduste ja infoäri teenused. Erinevaid makselahendusi nagu pangalingid, maksete algatamise teenus jm pakkus kontsernis AS Maksekeskus, mis võõrandati 1. juulil. Infoäri teenuste valdkonda kuuluvad ostu- ja müügiarvete vastuvõtmine nii elektrooniliselt kui paberkandjal, arvete haldus ning elektrooniline väljastamine. Alates 2020. aasta lõpust osutab infoäri teenuseid OÜ Finbite. Enamus infoäri teenuste tulust teenitakse Eestis, kuid neid teenuseid osutatakse alates 2014. aastast ka Lätis ning 2016. aastast Leedus.

Rahvusvaheline äri

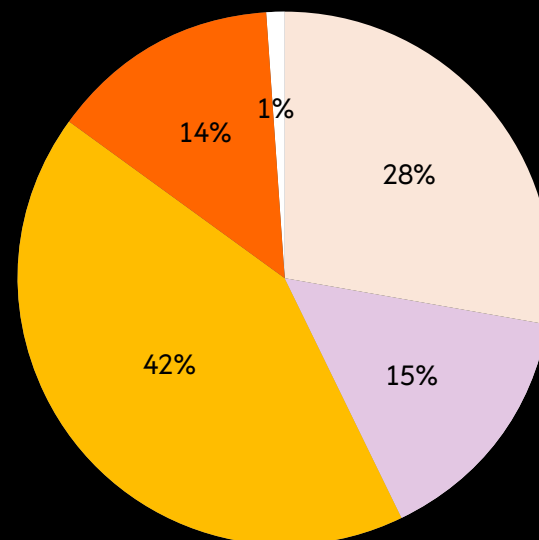
Rahvusvahelise äri teenuste müügitulu moodustas 2022. aastal kontserni ärituludest 13%, ulatudes 16,6 miljoni euroni. Seda on võrreldes 2021. aastaga 45% vähem (2021. aastal 29,7 miljonit eurot). Rahvusvaheline transiiditeenuste äri on aasta jooksul oma tegevuse ümber kohandanud ning keskendutakse uutele turgudele, kust loodetakse mahtude järkjärgulist taastumist 2023. aastal. Sõlmisime mitmeid uusi kliendilepinguid ning septembris avasime Kõrgõzstanis Biškekis rahvusvahelise keskuse piiriüleste e-kaubanduse pakke vastuvõtmiseks ja sorteerimiseks. Sellega sai Omnivast esimene Euroopa postioperaator, kes on avanud esinduse Kesk-Aasias.

Bišek asub geograafiliselt suurepärasel asukohal ja on kogu piirkonna keskne tarnepunkt, mis võimaldab suurepäraselt transporti Hiinast, Euroopast ja Põhja-Ameerikast. Uus keskus Kesk-Aasias võimaldab vedada rahvusvahelisi pakke praegusest tõhusamalt ja vähendada meie ökoloogilist jalajälge. Alustasime koostööd ka Omaanis, kus avasime uue esinduse. Meie fookuses on rahvusvahelise koostöö jätkuv laiendamine.

Rahvusvahelise ärisuuna klientide teenindamist alustasime 2015. aastal. Tegu on ärisuunaga, mis keskendub rahvusvaheliste e-kaubanduse saadetiste teenindamisele. Rahvusvahelise e-kaubanduse turgu iseloomustab tihe konkurents, milles osalevad nii globaalsed logistikaettevõtted kui ka riiklikud postifirmad. Kui kontserni pakiäri teenuste puhul on saadetiste lähteriigiks või sihtriigiks Baltikum (meie koduturg), siis rahvusvahelise äri saadetiste rahvusvahelist transiiti juhime lisaks Baltikumile ka Londonis, Amsterdamis, Hachenburgis ja Biškekis.

Kulud

Kontserni ärikulud olid 2022. aastal kokku 129,3 miljonit eurot (2021. aastal 133,1 miljonit eurot), mida on 2021. aasta tasemest 3% vähem. Kuna müügitulud olid planeeritust väiksemad, oleme aasta jooksul vähendanud ka otsekulusid, optimeerinud kanderiinge ja põhivedusid ning värvanud planeeritust vähem uusi töötajaid.

Ärikulud kokku: 129,3 mln eurot

Ärikulude jaotus

- Kaubad, toore, materjal ja teenused 28% (2021. aastal 36%)
- Muud tegevuskulud 15% (2021. aastal 15%)
- Tööjõukulud 42% (2021. aastal 40%)
- Põhivara kulum ja väärtuse langus 14% (2021. aastal 9%)
- Muud ärikulud <1% (2021. aastal <1%)

Kaubad, toore, materjal, teenused

Sellesse gruppi kuuluvad kaupade soetamisega seotud kulud, transpordikulud (sh. rahvusvaheline transport), rahvusvahelised lõppmaksed, allhankekulud, kütus, tootmismaterjalid ning vahendustasud. Need kulud olid 2022. aastal 36,4 miljonit eurot ja vähenesid 2021. aastaga võrreldes 24% ehk 11,5 miljoni euro võrra. Otsekulude vähenemist mõjutas kõige enam rahvusvaheliste saatetiste mahtude vähenemine. Samas suurendas meie kulubaasi paljude sisendhindade kasv, eelkõige kütuse hinnatõus.

Muud tegevuskulud

Muude tegevuskulude alla kuuluvad hoonete kommunaal- ja halduskulud, autodega seotud kulud, turunduskulud, koolituskulud, riist- ja tarkvaraga seotud hooldustööd ning muud administreerimiskulud. Need kulud olid 2022. aastal kokku 19,5 miljonit eurot, jäädes 2021. aastaga võrreldes täpselt samale tasemele.

Tööjõukulud

Kontserni tööjõukulud olid 2022. aastal 54,6 miljonit eurot, mis on võrreldes 2021. aastaga 3% ehk 1,8 miljonit eurot enam. Tööjõukulud moodustasid 2022. aastal kontserni ärikuludest 42% (2021. aastal 40%). Tööjõukulude kasv on peamiselt tingitud esmatasandi töötajate töötasu tõusust. Töötasu kasv oli vajalik, et tagada Omniva konkurentsivõime tööjõuturul. 2022. aasta keskmine töötajate arv oli 2 471 ja see kasvas aastaga 63 inimese võrra.

Põhivara kulum ja väärtuse langus

Põhivara kulumini ning väärtuse langusega seotud kulud olid 2022. aastal kokku 17,8 miljonit eurot, mida on võrreldes 2021. aastaga 46% ehk 5,6 miljoni euro võrra rohkem. Kuluseid kasvatas erinevate IT-arendustega seotud tarkvara amortisatsioonikulu.

Muud ärikulud

Muude ärikulude alla kuuluvad kvaliteedikontrolliga seotud kulud, ühingute ja liitude liikmemaksud, kaupade allahindlus, põhivara mahakandmine ja kasum/kahjum valuutakursi muutusest. 2022. aastal olid muud ärikulud kokku 1 miljon eurot, mida on 2021. aastaga võrreldes aga 0,4 miljoni euro võrra enam.

3.4

Arendus- ja investeerimis-tegevus

2022. aastal investeeris kontsern kokku 13,9 miljonit eurot (2021. aastal 8 miljonit eurot). Kõige rohkem investeerisime uute pakiautomaatide soetamise ja olemasolevate laiendustesse kõigis kolmes Balti riigis, postkontorite renoveerimisse Eestis, autopargi uuendamisse ja rahvusvahelise äriiga seonduvatesse arendustesse.

Ka järgmisel aastal planeerime investeerida võrgustiku arendusse, uuendame postkontoreid vastavalt kliendikesksele kontseptsioonile ning laiendame pakiautomaatide võrgustikku. Lisaks investeerime tehnoloogiasse ja teenustesse.

Kõige enam, üle 40 miljoni euro, investeerime 21 000 m² pakisorteerimisterminali rajamisse Kaunase vabamajandustsoonis. Uus sorteerimisliin aitab optimeerida ja tõhustada äriprotsesse, parandades nii pakutavate teenuste kvaliteeti kui laiendades nende kättesaadavust. Samuti parandab see töötajate töötingimusi ja säästab loodusressursse. Kokkuvõttes tugevdab uus terminal Omniva positsiooni eelistatuima logistikapartnerina kogu Baltikumis. Kogusummast investeeritakse ligikaudu 9 miljonit eurot Equinox Europa pakisorteerimisliini, mis on turul saada olevatest moodsaim ja suudab tunnis automaatselt sorteerida kuni 15 000 saadetist. Uue terminali ehitusleping sõlmiti 2022. aasta oktoobris ning ehitustööd koos sorteerimisliini paigaldamisega loodame lõpetada 2024. aasta teises kvartalis.

3.5

Dividendid

2022. aastal maksis emaettevõtte dividende netosummas 2,75 miljonit eurot, millele lisandus 0,6 miljonit eurot tulumaksu. 2021. aastal maksis emaettevõtte dividende netosummas 2,4 miljonit eurot, millele lisandus 0,3 miljonit eurot tulumaksu.

3.6

Tütar- ettevõtete tegevus

SIA Omniva

Omniva Läti tütarettevõtte SIA Omniva (endise nimega SIA Post24) asutati 23. märtsil 2012. Ettevõtte pakub Lätis pakiautomaadi- ja kullerteenuseid. 2022. aastal kasvas ettevõtte käive kokku 2%, ulatudes 18,5 miljoni euroni. Keskmine töötajate arv oli 2022. aastal 271. Läti pakiautomaatide hulk kasvas 355-ni, aasta jooksul paigaldasime 64 automaati uutesse asukohtadesse.

2022. aasta jooksul viisime Lätis ellu mitmeid tegevusi nii oma positsiooni tugevdamiseks turul kui ka konkurentsieelise tagamiseks. Kokku investeeris Omniva oma taristu arendusse Lätis 2022. aastal üle 2 miljoni euro. Kõigepealt viisime ellu pakiautomaadivõrgu järjekordse laiendamise. Kokku paigaldasime 64 uut automaati, mille tulemusena on neid Lätis 2022. aasta lõpus kokku 355. Lisaks paigaldasime klientide poolt kõige nõutumate keskmiste ja suurte kappide laiendused 150 olemasolevale automaadile. Teiseks tegelesime uute teenuste (nt tagastusteenus) ja digilahenduste juurutamisega, mis parandavad meie klientide kasutuskogemust. 2023. aastal jätkame ettevõtte arendamist ning võrgu laiendamist. Väheste mahtude tõttu otsustas Omniva SIA sulgeda 2023. aasta algusest kaubapakendite e-poe ja lõpetada ladustamise täisteenuse pakkumise.

Mitmete jätkusuutlikkuse alaste projektide elluviimisega oleme Lätis teinud olulisi investeeringuid ühiskonda ning selle eest on SIAd Omniva tunnustatud auhindadega jätkusuutlikkuse eest, samuti on esile toodud meie kaubamärgi tuntust ja muid kategooriaid. Omniva SIA toetas aasta jooksul mitmeid vabaühendusi ja muid algatusi, aidates näiteks toimetada annetusi nii heategevusorganisatsioonidele kui ka eraisikutele Ukrainas. Toetasime ka Zero Waste algatust ja demokraatiasfestivali. Lisaks osales meie Läti ettevõtte aktiivselt e-kaubanduse arengu ja kasvu soodustamise platvormi "E-kaubanduse täht" juurutamises, hinnates riigis tegutsevaid internetipoode. 2023. aastal plaanime neid algatusi suuremas mahus jätkata.

UAB Omniva LT

Omniva Leedu tütarettevõtte UAB Unipakas asutati 2. novembril 2005. 100%-lise osaluse ettevõttes omandas Omniva 2012. aastal ja alates 2014. aasta aprillist kannab ettevõtte ärinime UAB Omniva LT. Leedus pakume oma klientidele pakiautomaadi- ja kullerteenuseid. 2022. aastal kasvas ettevõtte käive kokku 4%, ulatudes 26,8 miljoni euroni. Keskmine töötajate arv oli 2022. aastal 466.

2022. aastal toimetasime kohale peaaegu 13 miljonit pakki, mida on miljoni võrra rohkem kui 2021. aastal. Meie Leedu kliendikogukond ületas samuti 1 miljoni piiri – 1,2 miljonit Leedu elanikku valis 2022. aastal pakside saatmiseks või vastuvõtmiseks Omniva. Kliendirahulolu skoor tõusis 100 palli skaalal 80-ni, mis näitab, et pakside kättetoimetamise kvaliteet Leedus paranes ja kliendid hindavad meie teenuseid positiivselt.

Pakiautomaatide hulk kasvas 349-lt 2021. aasta lõpus 420-ni ja jõudis mitmesse asulasse, kus Omniva pakiautomaate varem polnud. Omniva on tänaseks Leedus esindatud 109 linnas ja asulas. Investeerisime pakiautomaatide võrgu arendusse 2022. aasta jooksul Leedus 2 miljonit eurot ning kaubikutesse 1,5 miljoni eurot.

Jätkame tänava võrgustiku laiendamist ning investeerime Kaunase pakisorteerimisterminali rajamisse vabamajandustsoonis.

OÜ Finbite

OÜ Finbite asutati 16. oktoobril 2020. Varasem Omniva arvekeskus tegutseb sellest ajast alates Finbite arvekeskuse kaubamärgi all. Üle 10 aasta kliendile erinevaid arvelahendusi pakkuva arvekeskuse võimalused sisaldavad ostu- ja müügiarvete lahendusi, digiteerimist, e-kinnitusringi, e-kuluaruandeid ja digiarhiivi.

OÜ Finbite müügitulu ulatus 2022. aastal 3,3 miljoni euroni (2021. aastal 3,1 miljoni euroni). 2022 jaotus müügitulu järgmiselt: 70% teeniti seoses ostuarvete vastuvõtu, menetluse, hoidmise ja digiteerimisega ning 30% seoses müügiarvete ettevalmistuse ja saatmisega erinevatesse kanalitesse (e-posti, paberkandjal postkastis, panka, B2B kanalitesse). Keskmine töötajate arv ettevõttes 2022. aastal oli 24 (2021. aastal 21).

Põhifookus järgmisel majandusaastal on jätkuvalt mahtude ning firmaväärtuse kasvatamine ning tehnoloogia efektiivsemaks muutmine läbi Eesti Posti süsteemidest eraldumise. Lisaks on plaanis uuendada Finbite kodulehte ning iseteenindust.

3.7

Plaanid 2023. aastaks

Sektori kõige olulisemateks mõjutajateks on sõda Ukrainas ning sellest tingitud sotsiaalsed ja majanduslikud tegurid. Siiski on e-kaubanduse pikaajaline väljavaade optimistlik, samal ajal aga jätkub postisaadetiste hulga kahanemine. Kliendid ootavad kullerteenuse pakkujatel endiselt kiiret ja täpset saatetiste tarnet, võimalikult kliendilähedast pakki saamise ja saatmise võrgustikku, lihtsat ja kliendisõbralikku teenindust ning keskkonnasäästlikkust.

Omniva 2023. aasta tegevuskava lähtub kontserni pikaajalisest strateegiast aastateks 2022-2026 ja omaniku ootustest. Meie visioon on olla aastaks 2026 eelistatuim logistikapartner Balti riikides, pakkuvas kliendikesksel teenust pühendunult ja vastutustundlikult.

AS Maksekeskus

Omniva endine tütarettevõte AS Maksekeskus asutati 17. aprillil 2012 eesmärgiga pakkuda e-kaupmeestele ning nende klientidele turvalisi ja mugavaid makselahendusi ning muid e-kaubandusega seotud teenuseid. Omniva kontsern omas ettevõttes 55,65% suurust osalust, et suurendada meie e-kaupmeestest klientidele pakutavat lisaväärtust, kombineerides logistika- ja makselahendused.

Omniva strateegia kohaselt ei olnud Maksekeskuse tegevused enam strateegiliselt olulised. Nimelt on Maksekeskuse teenused täielikult vabaturuteenused ega ole riikliku tähtsusega. Seetõttu sõlmisid Omniva, AS Inbank ja väikeaksionärid 31. jaanuaril 2022 müügilepingu ASi Maksekeskus müügiks uuele strateegilisele investorile, kelleks oli AS Luminor Bank. Tehing jõustus 1. juulil 2022.

Meie tänavused kõige olulisemad arendusprojektid liigituvad kolme gruppi:

Esiteks tahame pakkuda senisest veelgi enam klientide vajadustest ja ootustest lähtuvat teenindust. Selle eesmärgi saavutamiseks laiendame veel pakiautomaatide võrku, renoveerime mitmeid postkontoreid üle Eesti ja kolime parematesse asukohtadesse. Meie eesmärk on tõsta teeninduskvaliteeti läbivalt kõikides teeninduskanalites.

Teiseks on klientide kasutusmugavuse ja lihtsuse nimel kavas oluliselt parandada Omniva digilahendust. Uus digikanal võimaldab nii paremat klientide eelistuste kui ka saatetiste jälgimist, samuti kõi-

kide teenuste toetamist üle erinevate saadetiste saatmis- ja saamis-punktide.

Kolmandaks jätkame sorteerimiskeskuste väljaarendamist ja automatiseerimist, et toimetada saadetised kohale kiiremini ja taskukohase hinnaga. Omniva suurima sorteerimiskeskuse ehitus Leedus saab tänavu hoo sisse. Lõpetame Eestis Rukki teel asuva sorteerimiskeskuse laienduse projekteerimise ning valmistume Pallasti tänava sorteerimiskeskuse kolimiseks. Renoveerime mitmed jaotuskeskused üle Eesti ja avame need ka klientidele suurmõõtmeliste pakside kätte andmiseks. Tõstame märkimisväärselt kõikide oma keskuste keskkonnasõbralikkust, võttes laiemalt kasutusele päikeseenergia ja teised keskkonnasäästlikud lahendused.

Pöörame tähelepanu nii Omniva keskkondlikule kui sotsiaalsele mõjule. Soovime tänavu senisest täpsemalt defineerida oma pikaajalised jätkusuutlikkuse eesmärgid ja mõõdikud ning tegutseda aktiivselt nende eesmärkide saavutamise nimel.

Samuti tahame pakkuda senisest veel suuremat tuge meie töötajaskonnale. Olulised koolitusprogrammid juhtidele ja eesliini teenindajatele, mugavamad töötingimused ja uued tehnilised lahendused on vaid osa sellest. Usume, et rõõmu ja hoolega tehtud töö aitab kaasa kliendikogemuse parandamisele ja meie ühiste eesmärkide saavutamisele.

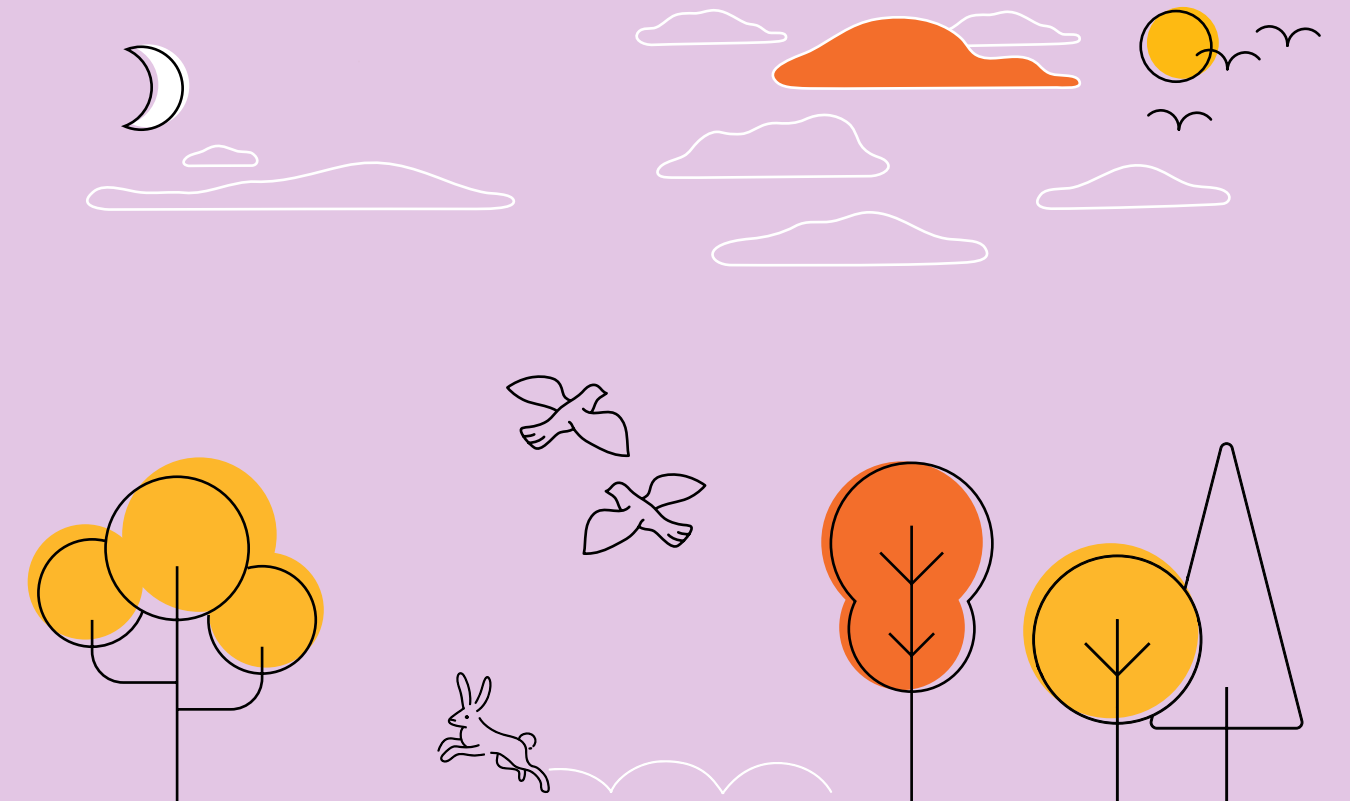
3.8

Vastutustundlik tegevus

Aastaraamatu 1. ja 2. peatükis on kirjeldatud kontserni tegevust ja peamisi tulemusnäitajaid riskijuhtimise, inimressursi juhtimise, inimõiguste järgimise ja korruptsioonivastase võitluse valdkondades, samuti on kirjeldatud aastaraamatu 4. peatükis kontserni tegevuse keskkonnamõjusid, ühiskondlikke mõjusid ning panust meid ümbritsevasse kogukonda.

Jätkeuutlikkus

4.1

Meie tegevuse
ühiskondlik
mõju

Omniva järgib eetilisi põhimõtteid ja ootab nendest lähtumist kõikidelt tütar- ja sidusettevõtetelt, koostööpartneritelt ja töötajatelt nende igapäevatoos. Järgime ka inimõigusi, töötingimusi, keskkonnahoidu ja korruptsioonivastast võitlust puudutavaid rah-

vusvahelisi standardeid ning peame oluliseks vastutustundlikku isikuandmete töötlemist. Meie jaoks on oluline tegutseda keskkonnasõbralikul viisil ning anda oma panus globaalsesse säästvasse arengusse.

Meie äristrateegia on seotud rahvusvaheliste ÜRO säästva arengu eesmärkidega. Meie fookusteemad kestliku arengu eesmärkide seas on koos meie tegevuste peamiste mõjudega ära toodud allolevas tabelis. 2022. aastal viis Omniva läbi vastutustundlike põhimõtete mõjuanalüüsi seoses säästva arengu eesmärkidega, mille aluseks oli kontserni valdkondlik sektoripõhine riskipositsioon. Selle tulemusena kaardistasime, milliseid säästva arengu eesmärke me oma tegevuse-

ga kõige enam mõjutame. Tänavu on kavas luua Omniva jätkusuutlikkuse strateegia ning tegevuskava, kus kehtestame selged jätkusuutlikkuse eesmärgid ning lepime kokku mõõdikud. Lähtume oma jätkusuutlikkuse raamistiku kujundamisel Euroopa Liidu poolt kehtestatud äriühingute kestlikkuse aruandluse direktiivist, selle alusel loodud standarditest ning muudest rahvusvahelistelt laialdaselt kasutusel olevatest raamistikest ja standarditest.

ÜRO kestliku arengu eesmärgid	9 TÖÖSTUS, INNOVATSIOON JA TARISTU	11 KESTLIKUD LINNAD JA KOGUKONNAD	12 VASTUTUSTUNDLIK TARBIMINE JA TOOTMINE	13 KLIIMAMEETMED	5 SOOLINE VÕRDOIGUSLIKKUS	8 INIMVÄÄRNE TÖÖ JA MAJANDUSKASV
						
Eesmärk	Eelistatud teenusepakkuja		Puhas ja roheline keskkond		Meeldiv töökoht	
Olulised valdkonnad	- Kliendi privaatsus ja andmeturve - Teenuse kvaliteet ja ohutus - Juurdepääs ja taskukohasus - Kogukondlikud suhted		- Tarneahela juhtimine ja optimeerimine - Kasvuhoonegaaside emissiooni vähendamine - Pakendite korduvkasutamine		- Töökeskond ja mitmekesisus - Töötajate heaolu ja tööohutus - Töötajate kaasamine	
Strateegia	Lahendustesse panustamine		Kahju vähendamine		Kasu sidusrühmadele	
Tegevussuunad	- Teenusekvaliteedi parandamine ja kontroll - Infrastruktuuri arendamine - Vastavuskontroll - Suhtlemine kogukondadega - Suurenenud küberturvalisuse oskused		- Rohelise toote- ja teenuseportfelli arendamine - Jätkusuutlike tehnoloogiate (sh autopargi ja hoonete projekteerimisel) kasutamine kontsernis ja kogu tarneahelas - Korduvkasutatavate pakendite laialdane kasutamine		- Kõige turvalisem, tervislikum ja kaasahaarav keskkond võrdsete võimalustega ja diskrimineerimiseta - Mitmekesine meeskond koos kohandatud ja sõbralike ruumidega kõikidele töötajate rühmadele - Töötajate hüvitiste pakett on kooskõlas valdkonna võrdlusnäitajatega	

4.2

Keskkonnahoid

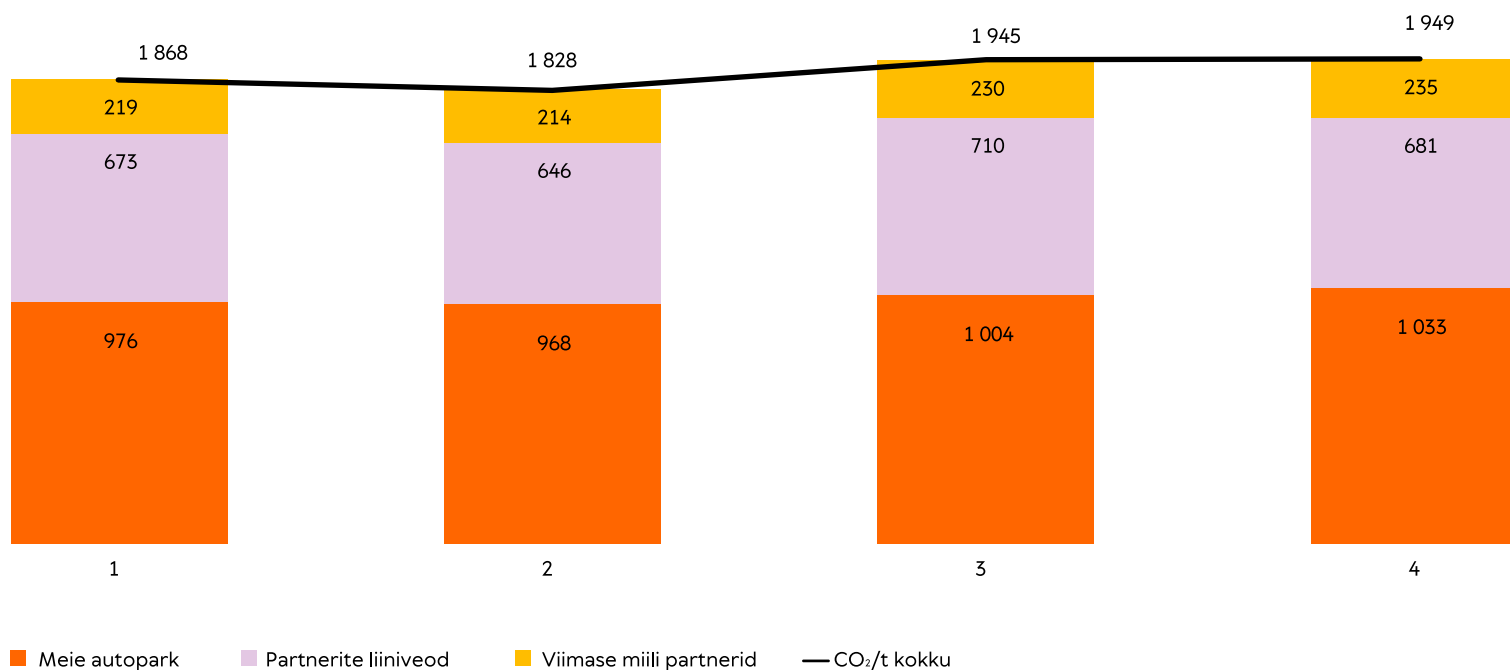
Omniva eesmärk on vähendada oma tegevuse negatiivset mõju keskkonnale. Soovime oma arenduste ja investeeringutega järjekindlalt luua lahendusi, mis soosivad selle eesmärgi saavutamist. Tunneme vastutust looduskeskkonna eest, kuulame kogukondi, teeme koostööd omavalitsuste, teadusasutuste ning teiste Euroopa ja maailma postiorganisatsioonidega, et tagada ettevõtte jätkusuutlik areng ja toimimine.

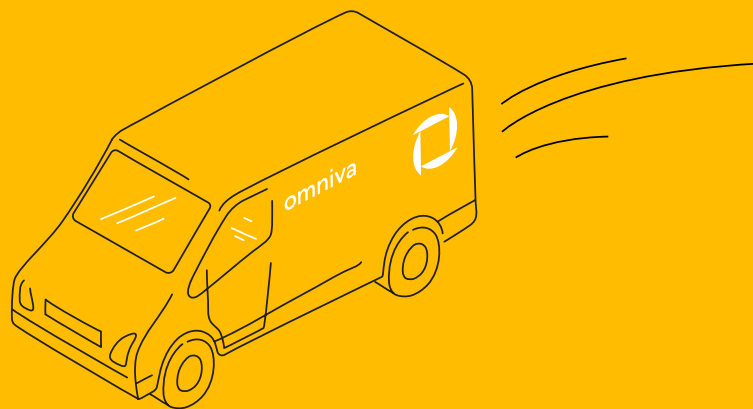
Keskkonnajuhtimissüsteemi aluseks on oluliste keskkonnaaspektide ja neist tulenevate -mõjude välja selgitamine. Eelnevast läh-

tudes määratleme keskkonnaeesmärgid ja -tegevused oma tulemuste parandamiseks. Logistikaettevõtteks on meie suurim mõju keskkonnale vedudega kaasnev emissioon. Oleme kõigil kolmel koduturul kaardistanud nii enda kui partnerite autopargi ning varustanud sõidukid spetsiaalsete GPS-seadmetega, et mõõta emissioonifaktorit.

2022. aasta kvartaalne emissioon on arvutatud lihtsustatud meetodil, lähtudes sõiduki tehnilises passis välja toodud emissioonimäärast.

Omniva Baltikumi CO₂/t emissioonid 2022 kvartalite lõikes

Veoringid

Tegeleme aktiivselt autopargi elektrifitseerimisega, et meie tarneviisid oleks senisest keskkonnasäästlikumad. 2023. aastal on plaanis soetada 42 elektrikaubikut.

Lisaks otsime aktiivselt alternatiive autodele. Koostöös Eesti ettevõttega VOK Bikes piloteerime praegu 16 kaubaratta kasutamist. Elektrilise kaubaratta efektiivsus avaldub eeskätt kanderingidel, mille kilometraaž pole suur ja kus on tihedalt peatusi, kuna niisugustes oludes on ratta kasutamine kullerile mugav ja optimaalne. Kaubarattaga on otstarbekas töötada tiheasustusega piirkonnas, kuhu on raske autoga pääseda. Elektriline kaubaratas võib olla ligi 20% efektiivsem alternatiiv kaubikule ja jalgsi tehtava postiringiga võrreldes saab elektrilise kaubarattaga teenindada 15% rohkem kliente.

Omniva elektrilised rattad viivad praegu posti kohale Tallinnas, Tartus, Jõgeval, Haapsalus, Kuressaares ja Pärnus. Soovime kaubarataste kasutamist laiendada ka teistes linnades. Vok Bikes sõidab kiirusega kuni 25 km tunnis ja ühe laadimisega saab sõita kuni 100 km.

Lisaks propageerime aktiivselt ökosõitu, et meie autopark kauem vastu peaks ja veoringid oleksid kuluefektiivsed. Seetõttu on meie kullerite tulemuspalga üks osa ökosõiduskoor.

Samuti oleme optimeerimas oma veoringe, sest vähem läbituid kilomeetreid sama teenusekvaliteedi juures tähendab nii väiksemaid kulusid kui ka väiksemat keskkonnajalajälge. Meie ambitsioon on jõuda järgmise aasta jooksul automaatse vedude optimeerimiseni.

Liikluskuu

2022. septembris oli Omnivas liikluskuu, mille jooksul viisime läbi erinevaid teemaatilisi ettevõtmisi töötajatele, et juhtida tähelepanu ohututele ja säästlikele sõiduvõtetele. Teadmiste ja oskuste uuendamine aitab kaasa nii paki- kui postikullerite turvalisusele ja teiste liiklejate ohutusele. Toimus ökosõiduvõistlus kulleritele ja postikulleritele. Uuendusena korraldasime liikluspäeva üritused kaheksas asukohas üle Eesti ja viisime läbi osavussõiduvõistlused. Töötajad said harjutada parkimist ja neile räägiti, mida silmas pidada sõiduki tehnilise kontrolli juures. Sarnaselt varasematele aastatele oli kõigil meie töötajatel võimalus panna proovile oma liiklusalased teadmised ja osaleda liiklustestide lahendamisel.

Päikesepark

Omniva Rukki teel asuv logistikakeskus saab suure osa vajaminevast elektrienergiast päikesepaneelide vahendusel. Keskuse katusele on paigaldatud kokku 1667 monokristallidega paneeli, mis võtavad enda alla ligi pooleteise jalgpalliväljaku ehk 11 000 ruutmeetri suuruse ala. Päikesepark katab 30-40% hoone energiavajadusest. 2022. aastal tootsime päikesepaneelidega elektrienergiat 489 000 kWh (2021. aastal 453 000 kWh).

Jätkusuutlik tarneahel

Omniva on riigiettevõtte. See tähendab, et asjade või teenuste soetamisel peame lähtuma riigihangete seaduses sätestatust. Riigihanked peavad olema korraldatud läbipaistvalt, kontrollitavalt ja rahalisi vahendeid säästlikult ja otstarbekalt kasutades. Ettevõtted, kellelt teenuseid või asju soetatakse, valitakse kindlate kriteeriumite alusel ning need peavad olema objektiivsed, kontrollitavad ja kõigile ühtmoodi arusaadavad. Äriettevõtteks on meile oluline, et saaksime efektiivselt kasutada ära turukonkurentsi ning et kasutaksime oma rahalisi vahendeid säästlikult ja otstarbekalt, valides koostööpartnereid parima võimaliku hinna ja kvaliteedi suhte alusel.

Omnivas kehtib hangete läbiviimise kord ning käitumiseeskiri partneritele. Ootame oma partneritelt inimõiguste, töötingimuste, keskkonnanohi, äri-eetika ja korruptsioonivastase võitluse rahvusvaheliste standardite rakendamist, sest see on meile ärisuhete loomisel ja jätkamisel oluline kriteerium. Partnerite käitumiseeskiri on lahutamatu osa hankelepingust ja sellest peavad oma äritegevuses lähtuma nii lepingupartner kui tema alltöövõtjad. Tellime igal aastal mitmesuguseid teenuseid, ostame seadmeid, varuosasid, tarkvara, teh-

nikat, kontoritarbeid ja tööriistu. Lihthanked ja riigihanked viiakse alati läbi koostöös hankeosakonnaga. Riigihanke üldpõhimõtete ühtseks järgimiseks viib hankeosakond läbi kõik hanked, mille maksumus ületab 10 000 eurot.

2022. aastal viisime läbi 162 hanget kogumahu ligikaudu 56 miljonit eurot, seega on Omniva kui hankija panus kohalikku majandusse stabiilselt oluline.

4.3

Meie inimesed

Töötajaskonna koosseis

Meie kontsern tegutseb Baltimaades, järgides kõiki siin tööjõule kehtivaid õigusakte. Samuti järgime soolise, vanuselise, haridusliku ja vaadete mitmekesisuse toetamise põhimõtteid.

Omniva on tööandjaks ligi 2 550 inimesele. Aasta keskmine töötajate arv oli 2 471 (2021. aastal 2 408).

2022. aasta lõpu seisuga töötas Omnivas 2 548 inimest, kes jaotusid grupi ettevõtete vahel järgmiselt:

	2022	2021
AS Eesti Post	1 692	1 766
UAB Omniva LT	481	384
SIA Omniva	351	237
OÜ Finbite	24	21

AS-is Eesti Post vähenes töötajate arv peamiselt tööprotsesside efektiivistamisega seotud töökorralduse muudatuste ja automatiseerimise tulemusena. Tütarettevõtetes UAB Omniva LT ja SIA Omniva oli töötajate arvu kasv seotud peamiselt äritegevuse kasvuga.

Soolise jaotuse erinevus tuleneb peamiselt ettevõtete tegevusega seotult ametikohtade iseloomust. Kontserni Baltikumi juhtkonnas on naiste osakaal 50%, juhatuses 33% ja nõukogus 33%.

Meeste ja naiste osakaal varieerub grupi ettevõtete vahel järgmiselt:

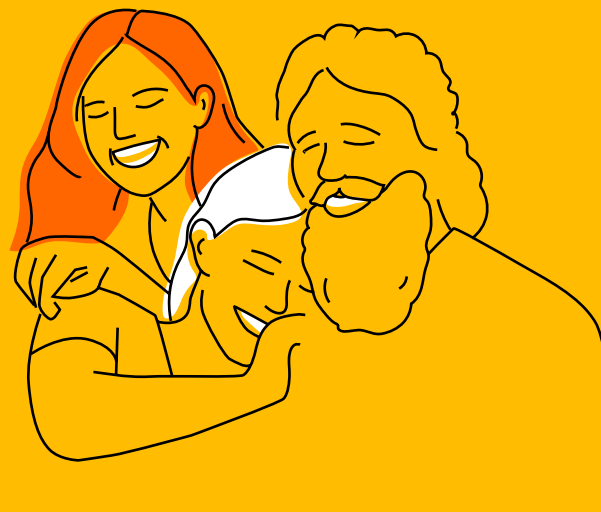
		
AS Eesti Post	27%	73%
UAB Omniva LT	63%	37%
SIA Omniva	64%	36%
OÜ Finbite	30%	70%

Keskmine töötaja on Omnivas 44-aastane. Kõige noorem töötaja on 18-aastane ja kõige vanem 81-aastane.

Keskmine vanus ettevõtete lõikes on järgmine:

AS Eesti Post	46 aastat
UAB Omniva LT	28 aastat
SIA Omniva	30 aastat
OÜ Finbite	34 aastat

Jälgime kontsernis kord kuus arvutatavat püsivusindeksit, mis näitab töötajate gruppide lõikes püsivust Omnivas. Juhtide ja spetsialistide puhul on püsivusindeksi arvutamisel aluseks 2-aastane staaž, sest selle aja jooksul omandab töötaja põhjalikumad teadmised. Esmatasandi töötaja elab ametisse sisse kiiremini, seetõttu on tema staaž valemis 1 aasta. 2022. aasta lõpus oli kogu kontserni töötajate osas juhtide püsivusnäitaja 81%, spetsialistidel 62% ning esmatasandi töötajatel 78%.

Keskmine staaž AS-is Eesti Post on 9 tööaastat. Tööjuubilare (üle 10 aasta staaži ja arvestatult iga viie aasta järel) oli 2022. aastal 134 (96% neist töötab AS-is Eesti Post; 3% UAB OMNIVA LT; 1% SIA Omniva). Kahel AS-i Eesti Post töötajal täitus 2022. aastal 50 aastat staaži.

Töötajate rahulolu

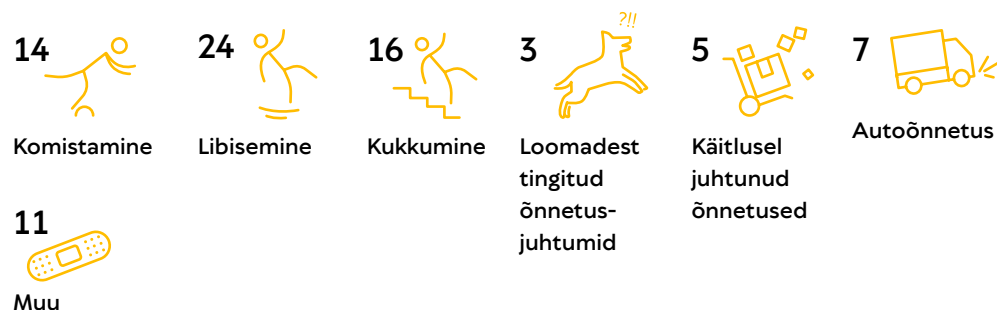
Üks kontserni tulemuskaardi olulisemaid näitajaid on töötajate rahulolu, mida mõõdame tööandja soovitusindeksi ehk eNPSiga. Kvartaalsed mõõtmistulemused näitasid meie töötajate keskmiseks soovitusindeksiks 52, mis ületab seatud eesmärgi. Küsitlustest võttis osa 77% töötajatest, mis tagab tulemuste usaldusväärsuse. Meeskonnarahulolu on samuti kõrge, vastajatest 70% oli valmis soovitama oma meeskonda. Kõige enam hindavad töötajad head meeskonnatööd ning peavad oluliseks töö sisu.

Tööohutuse indeks

Teine oluline tulemusnäitaja, mida kontsernis jälgime, on tööohutuse indeks (WSI – Workplace Safety Index). WSI näitab, kui suur osa kalendripäevadest on puudunud tööõnnetuste tulemusena tekkinud ajutise töövõimetuse tõttu. Detsembri seisuga oli meie tööohutuse indeks 2 449. Kui välistada libeduse tõttu toimunud tööõnnetused väljaspool Omniva territooriumi, oli tööohutuse indeks 1 173.

Kontsernis toimus kokku 80 tööõnnetust. Kõikidest õnnetustest 68% juhtub kukkumise, komistamise ja libisemise tõttu postikulleritega, kes töötavad iga ilmaga ettevõtte poolt mitte kontrollitavas väliskeskkonnas. Tavapärasemad tööõnnetused juhtuvad esimeses kvartalis postikullerite seas libedate ilmastikuolude pärast. Teeme kontsernis ennetus- ja teavitustööd, et tööõnnetusi vältida ning varustame oma töötajaid sobivate kaitsevahenditega.

Kokku 80 tööõnnetust

Tööohutuses lähtume töötervishoiu ja tööohutuse seadusest, asjakohastest määrustest ning riskihindamiste tulemustest. Töötajad saavad kaasa rääkida töökeskkonnavolinike kaudu, kellega kord poolaastas arutatakse aktuaalseid keskkonna ja ohutusega seotud teemasid. 2022. aastal toimusid mitmed uued e-koolitused erinevatele sihtgruppidele, et pakkuda teadmisi alates liiklusohutusest ja lõpetades koortega läbisaamise ning vaimse tervise hoidmisega. Kevadine tervisekuu ning suvine liiklusohutuse kuu on töötajate seas tuntud ja hinnatud üritused.

Töötajate kaasamine

Leiame, et tugeva organisatsioonikultuuri aluseks on töötajate kaasamine. Seetõttu tutvustasime aasta jooksul kõikidele töötajatele Omniva uuenenud strateegiat ning põhiväärtusi, et luua ühtset Baltikumi-ülest organisatsiooni. Uuenenud väärtused komuniqueeriti kõigile Omniva töötajatele väärtusemängu töötubades alates juunikuust meie missioonisaadikute poolt. Missioonisaadikuks oli Omniva töötaja, kes aitas meie uut strateegiat, missiooni ning brändilugu tutvustada. Missioonisaadikute ülesandeks oli korraldada oma kolleegidele töötubasid, mis aitasid mõista meie uuenenud brändilugu ja luua ühtsustunnet, et iga meie töötaja tunneks end väärtustatuna. Töötubade raames toimusid arutelud ka selle üle, kuidas saavutada strateegilisi eesmärgi ja kuidas paremini koostööd teha ning koguti meie väärtusi kajastavaid lugusid, mida ka teistele kolleegidele jagada. Jätkasime ka töötajate ja juhtide regulaarsete infotundide korraldamist, et jagada infot kontserni finantstulemuste, saavutuste ja eelseisvate muudatuste kohta.

Väärtuspakkumine

Tasustamise põhimõtetes peame silmas ettevõtte konkurentsivõimet, osaledes igal aastal Fontese palgaturu-uuringus. Samuti lähtume ametirühmade jaotusest ning võrdse kohtlemise põhimõtetest. Me suhtume oma töötajatesse võrdselt, olenemata nende soost ja muudest tunnustest. Omnivas on töö tasustamisel eesmärgiks tagada õiglane ning konkurentsivõime-

line tasu läbi lihtsa ja selge tasustamisskeemi. Omniva töötaja kogutasu moodustavad nii rahalised väljamaksed töötajale (nt põhitöötasu, tulemus-
tasu, lisatasud, kompensatsioonid, toetused) kui ka mitterahalised hüved. Lisaks töötasule on Omnivas töötajale mõeldud väärtuspakkumine, mille kau-
du toetame töötajate era- ja tööelu tasakaalu saavutamist ning edendame töötaja heaolu.

Meie väärtuspakkumise osaks on üle kontserni näiteks järgmised hüved:

Sporditoetus

**Eesmärgistatava ametikoha puhul
tulemustasustamise süsteem**

**Ühisüritused
(nt tervisenädal, kullerite päeva tähistamine, gala, suvepäevad)**

Vabad päevad ja/või toetus isiklike oluliste sündmuste puhul

**Kingitus töötajale lapse sünni puhul ning edaspidi lapsele
jõulude puhul**

Lisaks on välja kujunenud täiendavad ettevõtete põhised hüved, mis ri-
kastavad väärtuspakkumist konkreetsetes ettevõttes ja/või riigis. Näiteks ASis
Eesti Post kehtib täiendav 5-päevane lisapuhkus vastavalt tööstaažile, Läti ja
Leedu ettevõtetes pakume töötajatele tervisekindlustust, kompenseerime
vaktsineerimist ja pakume psühholoogilist nõustamist.

Peame väga oluliseks era- ja tööelu tasakaalu ning oleme väga õnnelikud, et
ka 2022. aasta detsembris hindas Sotsiaalministeerium meid peresõbraliku
tööandja kuldmärgisega. Pere- ja töötajasõbralikud tööandjad on organisat-
sioonid, mis väärtustavad oma töötajaid, panustavad peresõbralikku töökul-
tuuri ning peavad oluliseks töö ja pereelu tasakaalu. Programm näeb ette, et
iga kahe aasta tagant hinnatakse organisatsiooni uuesti ja selle tulemusena
otsustab komisjon, kas märgist uuendada, pikendada või see ära võtta. Komis-
jon analüüsis Omniva esitatud materjale, tõi esile hästi ja oskuslikult läbi viidud

muudatusi kontsernis ning tunnustas meid nende eest. Peresõbraliku tööand-
ja märgise saamiseks tuli Omnival kahe ja poole aasta jooksul läbida põhjalik
pere- ja töötajasõbraliku ettevõtluse arenguprogramm. Selle käigus toimusid
hindamised ja nõustamised. Lisaks juhtkonnale kaasati protsessi ka töötajaid.
Keskendusime töökultuuri parandamisele läbi paindliku töökorralduse, info lii-
kumise, suhtlemiskliima, sünergia ja kultuuri, töötajate järelkasvu, tagasiside ja
uuringute, värbamise, sisse elamise, töösuhte lõpetamise ja terviseedenduse.

Aastate jooksul on saanud tavaks tunnustada parimaid ja oma töös eriliselt
silma paistnud kolleege. Eesti Posti 2022. aasta pidulikul galaüritusel tunnustati
kolleegide poolt nomineeritud parimaid kümnes erinevas kategoorias. Lisaks
korraldame tänuüritusi koolilõpetajatele ja pakume lõputööde stipendiumi.
Hindame kõrgelt pikaajalisi töösuhteid ning inimeste pühendumust, seetõt-
tu tunnustame ja täname kolleege, kellel jooksval kalendriaastal täitub edukat
töösuhet tähistav juubel meie kontserni ettevõtetes.

Suhted ametiühinguga

Meile on sisuliseks partneriks PRO ametiühing ning Transpordi ametiühing
(ETTA). Sotsiaalpartnerite esindajatega kohtume regulaarselt, et töökorral-
duslikult olulistel teemadel arutleda. Ametiühingutesse kuulub ca 15% ASI
Eesti Post töötajatest.

Eesti Post AS-is kehtib kollektiivleping, millega on kaetud kõik töötajad. Igal
aastal räägitakse kolmepoolselt läbi põhitöötasude miinimumide tõusud
ametikohtade lõikes.

Mitmekesisus, võrdne kohtlemine ja diskrimineerimise vältimine

Tahame, et meie organisatsioonikultuur oleks vaba diskrimineerimisest, ahis-
tamisest ja alandamisest.

Omniva töötajate hulgas on mitmesuguse taustaga, 20 erinevast rahvusest ja
erinevatest kultuuriruumidest pärinevaid inimesi. Töötaja päritolust olenema-

ta austame kõikide võrdseid õigusi, kohustusi ja võimalusi töösuhtes, hariduse omandamisel ja ühiskondlikus tegevuses osalemisel.

Me ei arvesta personali valikul, töötajate hindamisel, edutamisel ja tasustamisel, samuti arenguvõimaluste loomisel ega koondamissituatsioonis töötajate seast valiku tegemisel töötaja vanust, sugu, rahvust, emakeelt; tema religioos-

seid, poliitilisi või ühiskondlikke veendumusi ega kuuluvust legaalses ühendusesse.

Omniva töötajad räägivad emakeelena 11 erinevat keelt. Olulised ettevõtte infomaterjalid on lisaks kohalikele riigikeeltele kätte saadavad nii inglise kui ka osaliselt vene keeles.

Töötajate pädevuste arendamine

Omniva personalistrateegia alustalaks on ettevõtte väärtused – mõtleme avatult, loome lahendusi ja oleme usaldusväärsed. Väärtustest lähtumine on oluline, et tagada tugev ja kestlik organisatsioon. Panustame töötajate väljaõppesse, et toetada ärieesmärkide saavutamist läbi töötajate arendamise ja kompetentsitaseme tõstmise. Koolitus- ja arendustegevus lähtub üle kontserni kehtivatest põhimõtetest, millega tagame ühetaolise lähenemise nii Eestis, Lätis kui Leedus. Kasutame nii majasiseseid kui -väliseid koolitajaid ja pakume nii video vahendusel kui kohapeal toimuvaid koolitusi.

Lähtume inimeste arendamisel õppimise ja arendamise 70-20-10 mudelist. Töötajate arendamisel lähtume arendus-koolitusplaanist, mis pannakse kokku arendusvajaduste analüüsi tulemusena. Arendusvajaduse analüüsi käigus kogume ettevõtte erinevatelt tasanditelt infot töökorralduse, probleemide, töötajate kompetentsi, töösoorituse ja tulevikuplaanide kohta, et selgitada välja erinevus tegeliku ja soovitud olukorra vahel. Otsime viise, kuidas erinevate arendustegevuse abil soovitud olukorrale lähemale jõuda. 70-20-10 põhimõtte alusel võiks töötaja arenguplaan koosneda umbes 70% ulatuses õppimisest igapäevase töö kaudu, mida peetakse kõige tõhusamaks arendamise viisiks. Umbes 20% töötaja arenguplaanist peaks moodustama õppimine kolleegidelt, mis soodustab olemasoleva kogemuse ja teadmise edasikandumist organisatsioonis. Üle jääva 10% arenguplaanist peaks moodustama õppimine koolitustel. Tegemist ei ole range valemiga, vaid põhimõttega, millest lähtume arendustegevuste planeerimisel ja mis aitab meil kõigil näha arenguvõimalusi oma igapäevatoos.

Meie töötajate arendamise valdkonna strateegilised fookused on järgmised:

Juhtimiskultuuri arendamine

Võtmeinimeste arendamine ja motiveerimine

Logistikaalaste kompetentside arendamine

Teenindustaseme tõstmine

Kaasaegse e-õppe keskkonna kasutusele võtmine

2022. aastal moodustas koolituskulude osakaal tööjõukuludest 0,9%, kontserni koolituskulud olid 491 000 eurot.

4.4

Ühiskondlik
panus

Liikmelisus organisatsioonides

Rahvusvaheline koostöö:

UPU

IPC

Post Europe

Baltic Nordic
CooperationBaltic Postal
Union

PRIME

Eesti:

Eesti Töandjate Keskliit

Turundajate Liit MTÜ

Eesti Juristide Liit

Eesti
Kaubandus-Tööstuskoda

Eesti e-kaubanduse liit

Eesti
E-Kaubanduse LiitPROLOG -
Eesti Tarneahelate
Juhtimise ÜhingVastutustundliku
Ettevõtluse
Foorum MTÜ

GS1 Estonia MTÜ

Eesti Infotehnoloogia ja
Telekommunikatsiooni
Liit (ITL)Eesti
Personalijuhtimise Ühing
PARE

Pokumaa SA

Eesti Logistika ja
Ekspedeerimise
Assotsiatsioon

Muu siseriiklik liikmelisus:

- MKMi postiseaduse töögrupp
- Rahapesu tõkestamise turuosaliste nõukoda

Kestliku arengu koostöö

Üheks keskseks teemaks äritegevuses ja tulevikuplaanide tegemisel on meie jaoks teadlikkus kestliku arengu põhimõtetest, oma teadmiste jagamine ning tegelemine oma tegevusvaldkondade mõju teemadega ühiskonnas. Seetõttu liitus Omniva 2022. aasta oktoobris rahvusvahelise postiorganisatsiooni kestlikkuse programmiga International Post Corporation Sustainability Measurement and Management System (IPC SMMS).

Liitudes andsime lubaduse, et aitame kaasa programmi 21 liikme poolt püstitatud ühiste eesmärkide täitmisele.

IPC SMMS programm keskendub peamiselt seitsmele teemale:

Tervis ja turvalisus

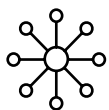
Õhukvaliteet

Õppimine ja areng

Ringmajandus

Ressursitõhusus

Kestlikud hanked

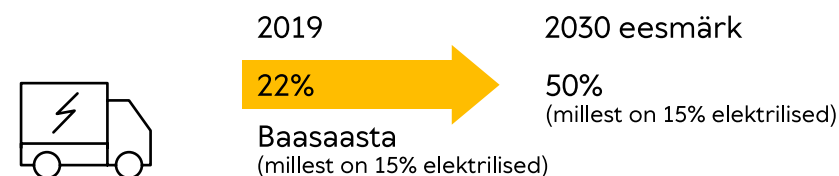

Kliimamuutus

Programmi käigus hinnatakse igal aastal kõikide liikmete kestlikkuse strateegiaid ning mõõdetakse organisatsioonide edusamme ühiste eesmärkide saavutamisel. Mõõtmistulemusi auditeerib sõltumatu kolmas osapool. IPC korraldab liikmetele ka koolitusi, kus tutvustatakse parimaid ideid ja praktilisi. Samuti aitab IPC vajadusel korraldada liikmete vahelisi kohtumisi, et üksteiselt võimalikult tõhusalt õppida.

Rahvusvahelise Postiorganisatsiooni jätkusuutlikkuse mõõtmise ja juhtimise programmi eesmärgid aastaks 2030:

Autopark (alternatiivkütust kasutavate sõidukite osakaal)

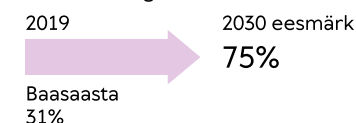
Pakendiringlus

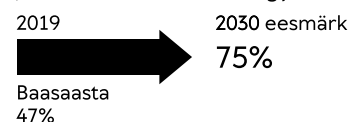
Jätkusuutliku juhtimise oskus

Taastuenergia kasutamine

Jäätmete sorteerimine ning jäätmeringlus

Süsiniku emissiooni vähendamine

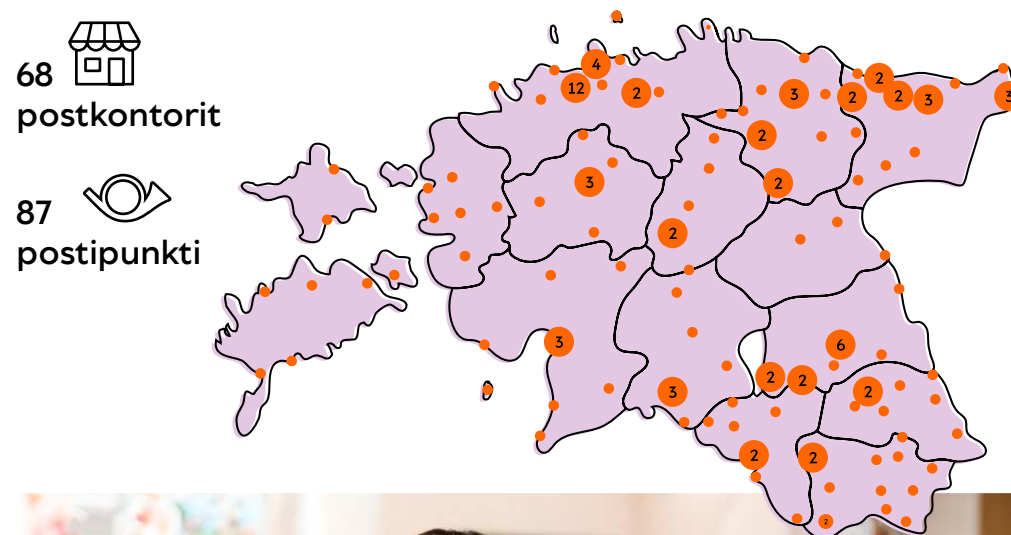
4.5

Kogukonna
toetamineAjakohastame koostöös kogukondadega
postivõrku ja pakume personaalsed
postiteenust

Koostöö tihendamine kogukondadega on meie pikaajaline eesmärk, et tagada inimestele vajalike teenuste olemasolu. Ajakohastamegi selleks koostöös kohalike omavalitsustega postivõrgustikku üle Eesti. 2022. aasta jooksul kohtusime kõikide kohalike omavalitsustega Eestis, et vaadata ühiselt üle meie teenuste korraldus ning leppida kokku muudatused. Aasta lõpu seisuga on Eestis 68 postkontorit ja 87 postipunkti. Alates 2022. aasta algusest sulgesime 57 postipunkti ja 10 postkontorit, 4 postkontorit jätkasid tööd postipunktina. Postiteenus ei kao aga kuhugi: see on tagatud personaalse kirjakandja abil. Toome teenuse kliendile lähemale, sest kirjakandja saab tellida koju või tööle. Traditsiooniliste kirjade saatmine väheneb iga aastaga oluliselt ning seetõttu vaatasime taas üle ka kirjakas-tide asukohad. Ühtlasi vahetame jooksvalt vananenud kirjakastid uute vastu välja.

E-kaubanduse kasv ning tarbijate soov saada pakk kätte pigem pakiautomaadist kui postkontorist nõuab meie pakiteenuste pidevat ümberkujundamist. Laiendasime 2022. aastal pakiautomaatide võrku kõikjal Baltikumis ja pingutasime selle nimel, et need oleksid ligipääsetavad kõigile. Eestis on pea 30 asulat, kus elanike käsutuses on vaid Omiva pakiautomaadid.

Augustis hakkasime väikesaartel pakkuma virtuaalse pakiväljastuse teenust. See tähendab, et ehkki saartel pakiautomaate pole, ei pea pakisaaja siiski soovitu kättesaamiseks mandrile sõitma, vaid ta tellib selle

virtuaalsesse Omniva pakiautomaati ning kaup jõuab temani postikulleri abiga. Teenus on hästi käima läinud ning Kihnu, Ruhnu ja Vormsi saare elanikud tellivad aktiivselt pakke. Näiteks juba augustis telliti nii Kihnu kui Vormsile üle 150 paki.

Kevadsuvel kutsusime kogukondi üles oma postkastide seisukorda üle vaatama ning vajaduse korral paigaldama uue grupipostkasti. Selleks jagasime kogukondadele piiratud koguses tasuta grupipostkaste. Uute grupipostkastide paigaldamine on kujunenud populaarseks iga-aastaseks tegevuseks. Selline postkast tagab postikullerile aastaringse ligipääsu ning elanikele püsiva postiteenuse. Samuti aitab see säästa kojukande kulusid ning keskkonda.

2022. aasta lõpus alustasime postkontorite renoveerimisprogrammi, et uuendada kõik postkontorid lähema viie aasta jooksul. Lisaks laiendame koostöös kohalike omavalitsuste ja ettevõtjatega müügikohtade arvu, kust saab postmarke ja ümbrikke. Näiteks oleme laienenud mitmetesse toidupoodidesse ja raamatukogudesse.

Toetame Ukrainat

Korraldasime Ukraina heaks kogutud humanitaarabi transporti tasuta. Koostöös heategevusorganisatsioonide, Tallinna linnavalitsuse ja välisministeeriumiga oleme alates märtsi algusest Ukraina suunas teele saatnud 39 veoautot kogutud abiga. Suurte humanitaarabi koguste transpordi ettevalmistamisega tegelesid nii Omniva töötajad kui vabatahtlikud, kes sorteerisid

abi, pakkisid selle kokku ja pakendasid asjad transpordiks sobivatele alustele. Humanitaarabi viidi Ukrainasse koostöös mitmete logistikaettevõtetega. Eestisse jõudnud Ukraina sõjapõgenike abistamiseks korraldame ka siseriikliku humanitaarabi vedu. Näiteks transportisime Ukrainasse suures koguses Eesti Punase Ristile annetatud Pärnu ettevõtte Wendre tekke. Märtsi keskpaigast alates oleme koostöös Ukraina Postiga pakkunud eraisikutele võimalust saata Ukrainasse tasuta postipakk humanitaarabiga. Sajad töötajad ja vabatahtlikud on pühendanud lugematu arvu töötunde annetuste pakendamiseks, ladustamiseks ja transpordiks. Tasuta saadetisi jõudis Ukrainasse augusti lõpu seisuga 13 219. Keskmine abisaadetis kaalub 9 kg ja saadetiste kogukaal on seni 115 494 kg. Alates septembrist muutsime Ukraina humanitaarabi teenuse tasuliseks hinnaga 90 senti kg kohta.

Toimetame laste kogutud kõrvitsad loomaaeda tasuta

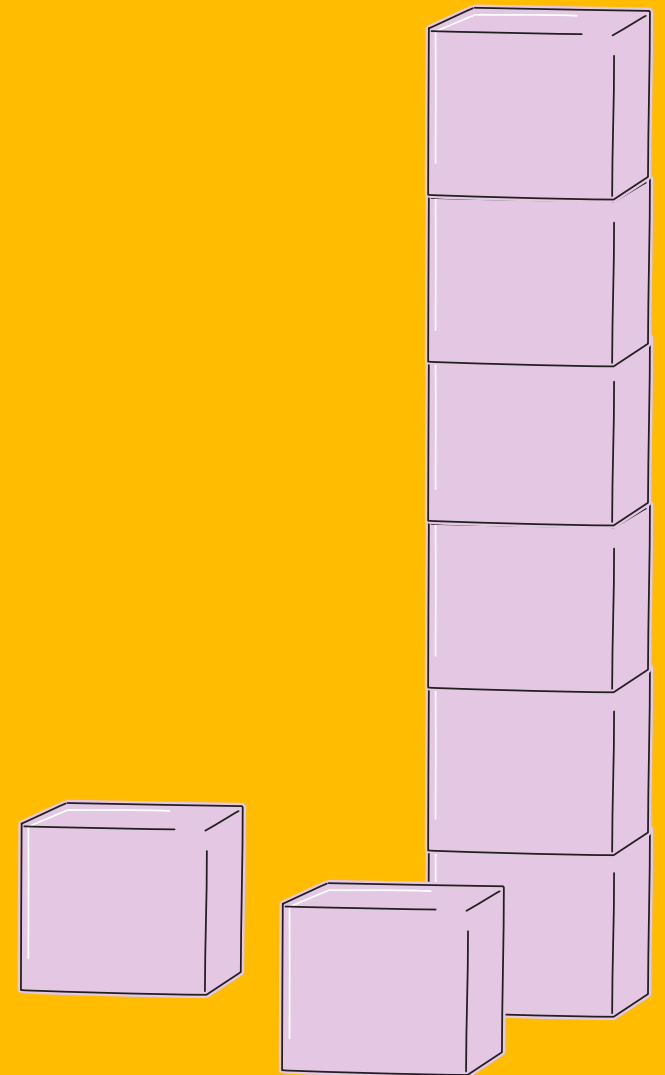
Septembris viisime läbi juba traditsiooniks kujunenud heategevusliku kõrvitsate kogumise kampaania koostöös Tallinna Loomaaiaga. Kogusime loomaia asukatele kõrvitsaid umbes 70 lasteaialt ja õppeasutuselt ning Omniva toimetas need tasuta loomaaeda.

Talgud

Mais käisime koos RMK-ga istutamistalgudel, kus Omniva inimesed said harjutada koostööd ning kasvama sai pandud paaride kaupa 50 kuuseistikut tunnis.

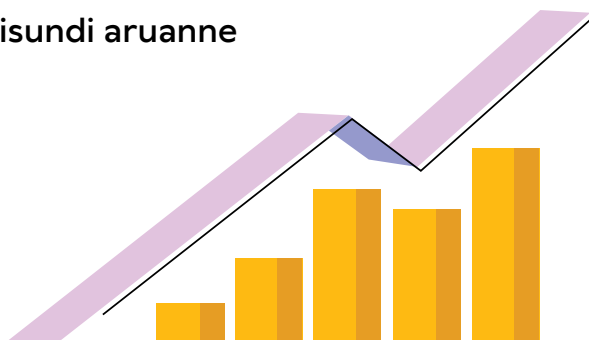
Konsolideeritud raamatupidamise aastaruanne

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

Tuhandetes eurodes

Varad

Käibevara	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Raha	3	29 413	29 534
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	4	28 433	46 928
Varud	5	948	983
Käibevara kokku		58 794	77 445
Põhivara			
Investeeringud sidusettevõttesse	7	0	393
Pikaajalised nõuded ja rendi ettemaksed	8	1 855	3 706
Materiaalne põhivara	9	40 468	39 264
Kasutusõiguse vara	9	13 916	7 819
Immateriaalne põhivara	9	8 784	12 435
Põhivara kokku		65 024	63 617
Varad kokku		123 818	141 062

Raamatupidamise aastaaruande lisad lehekülgedel 61-109 moodustavad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Kohustised ja omakapital

Lühiajalised kohustised	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Võlakohustised	12	4 257	5 382
Võlad ja ettemaksed	13	42 202	62 137
Eraldised		0	105
Lühiajalised kohustised kokku		46 459	67 624
Pikaajalised kohustised			
Pikaajalised võlakohustised	12	8 054	19 680
Muud pikaajalised võlad	13	787	5 678
Edasilükkunud tulumaksukohustis	23	864	1 015
Pikaajalised kohustised kokku		9 705	26 373
Kohustised kokku		56 164	93 998
Omakapital			
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital			
Aktiivkapital	14	15 714	15 714
Kohustuslik reservkapital	14	1 571	1 571
Jaotamata kasum	14	50 368	27 683
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku		67 653	44 968
Mittekontrolliv osalus		0	2 096
Omakapital kokku	6	67 653	47 065
Kohustised ja omakapital kokku		123 818	141 062

Konsolideeritud koondkasumiaruanne

Tuhandetes eurodes

	Lisa	2022	2021
Müügitulu kliendilepingutelt	15	122 918	144 304
Saadud toetused	16	4 593	2 731
Muud äritulud	17	1 587	2 054
Kaubad, toore, materjal ja teenused	18	-36 394	-47 924
Muud tegevuskulud	19	-19 514	-19 479
Tööjõukulud	20	-54 609	-52 823
Põhivara kulum ja väärtuse langus	9	-17 776	-12 196
Muud ärikulud	21	-1 031	-668
Ärikahjum (-) /kasum (+)		-224	15 999

Finantstulud	22	3	302
Finantskulud	22	-484	-903
Kasum tüdarettevõtte võõrandamisest	6	26 970	0
Kahjum kapitaliosaluse meetodil sidusettevõtjalt	7	-393	-556
Kasum enne tulumaksustamist		25 872	14 841
Tulumaksukulu	23	-436	-1 071
Aruandeaasta puhaskasum		25 435	13 769
Aruandeaasta koondkasum		25 435	13 769
sh emaettevõtja omanike osa puhas- ja koondkasumist		25 435	13 061
mittekontrolliva osaluse osa puhas- ja koondkasumist		0	709

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

Tuhandetes eurodes

Rahavood äritegevusest	Lisa	2022	2021
Aruandeperioodi puhaskasum		25 435	13 769
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	9	17 776	12 196
Kahjum põhivara maha kandmisest	21	625	224
Kasum põhivara müügist	17	-557	-110
Kapitaliosaluse meetodi mõju	7	393	556
Tütarettevõtte müügi mõju	6	-26 970	0
Intressitulu	22	-3	-2
Intressikulu	22	311	311
Dividendi tulu	22	0	-300
Tulumaksukulu	23	436	1 071
Muud korrigeerimised		-68	0
Makstud ettevõtte tulumaks		-181	-196
Varude muutus		35	37
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus		20 344	-1 265
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus		-25 891	-8 310
Rahavood äritegevusest kokku		11 685	17 982

Raamatupidamise aastaaruande lisad lehekülgedel 61-109 moodustavad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Rahavood investeerimistegevusest	Lisa	2022	2021
Tasutud põhivara soetusel	9	-15 621	-6 096
Laekunud põhivara müügist	9	789	148
Saadud dividendid		0	300
Laekunud tütarettevõtja müügist	6	24 732	0
Laekunud intressid	22	3	2
Rahavood investeerimistegevusest kokku		9 903	-5 647
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenude tagasimaksed	12	-16 758	-2 646
Müük-tagasirent rendi tingimustel	12	3 606	0
Rendikohustiste maksed	10	-4 642	-4 194
Makstud dividendid	14	-2 750	-2 393
Makstud intressid	22	-311	-311
Dividendi tulumaks	14,23	-854	0
Rahavood finantseerimistegevusest kokku		-21 710	-9 544
Kokku rahavood		-121	2 791
Raha ja raha ekvivalendid perioodi algul	3	29 534	26 742
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-121	2 791
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	3	29 413	29 534

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

Tuhandetes eurodes

	Emaettevõtja omanikele kuuluv omakapital					
	Aktiivkapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku	Mittekontrolliv osalus	Omakapital kokku
Saldo 01.01.2021	15 714	1 571	17 015	34 298	1 388	35 688
Makstud dividendid	0	0	-2 393	-2 393	0	-2 393
Tehingud omanikega kokku	0	0	-2 393	-2 393	0	-2 393
Aruandeperioodi koondkasum	0	0	13 061	13 061	709	13 769
Saldo 31.12.2021	15 714	1 571	27 683	44 968	2 096	47 065
Tehingud omanikega						
Makstud dividendid	0	0	-2 750	-2 750	0	-2 750
Mittekontrolliva osaluse muutuse mõju	0	0	0	0	-2 096	-2 096
Tehingud omanikega kokku	0	0	-2 750	-2 750	-2 096	-2 096
Aruandeperioodi koondkasum	0	0	25 435	25 435	0	25 435
Saldo 31.12.2022	15 714	1 571	50 368	67 653	0	67 653

Täpsem informatsioon omakapitali ja selle muutuste kohta on toodud Lisades 6, 14 ja 23.

Raamatupidamise aastaaruande lisad lehekülgedel 61-109 moodustavad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lahutamatu osa.

Raamatupidamise aastaruande lisad

Lisa 1 | Raamatupidamise aastaaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

AS-i Eesti Posti kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad AS-i Eesti Post (emaettevõtte) ja Leedus asuva tütarettevõtte UAB Omniva LT (osalus 2022. aastal 100%, 2021. aastal 100%), UAB Omniva LT tütarettevõtte UAB Omniva LT Sorting (osalus 2022. aastal 100%), Lätis asuva tütarettevõtte SIA Omniva (osalus 2022. aastal 100%, 2021. aastal 100%) ning Eestis asuva tütarettevõtte OÜ Finbite (osalus 2022. aastal 100%, 2021. aastal 100%), OÜ Omniva (osalus 2022. aastal 100%, 2021. aastal 100%), ja sidusettevõtte OÜ Post11 (osalus 2022. aastal 30%, 2021. aastal 30%) finantsnäitajad. Kuni 30.06.2022 kuulus Kontserni tütarettevõtte AS Maksekeskus (osalus 2022. aastal 55,6%, 2021. aastal 55,6%).

AS-i Eesti Post põhitegevusala on logistikateenuste (paki- ja postiteenuste), digiteenuste ja rahvusvaheliste teenuste osutamine. SIA Omniva ja UAB Omniva LT põhitegevus on pakiautomaadi- ja kullerteenuse pakkumine Läti ja Leedu turul. OÜ Finbite põhitegevusala on infoäri teenus (e-arved). OÜ Omniva asutati kaubamärgi kaitseks.

Emaettevõtte registreeritud aadress on Pallasti 28, 10001 Tallinn, Eesti Vabariik. AS-i Eesti Post ainuaktsionär on Eesti Vabariik.

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule kinnitab aktsionäride üldkoosolek juhatuse koostatud ja nõukogu heaks kiidetud majandusaasta aruande, mis sisaldab endas ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet. Aktsionäridel on õigus juhatuse koostatud ja kinnitatud majandusaasta aruannet mitte heaks kiita ning nõuda uue aruande koostamist. Juhatuse poolt on majandusaasta aruanne heaks kiidetud 23. märtsil 2023.

Koostamise alused

AS-i Eesti Post 2022. aasta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud vastavuses rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS), nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

AS-i Eesti Post konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes on finantsnäitajate esitamisel lähtutud soetusmaksumuse meetodist, v.a juhtudel, kui alljärgnevates arvestuspõhimõtetes on kirjeldatud teisiti.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud tuhandetes eurodes.

Toodud arvestuspõhimõtteid on järjepidevalt kasutatud kõikidele aruandes toodud perioodidele, v.a juhtudel, kui on kirjeldatud teisiti. Peamistes arvestuspõhimõtetes tehtud muudatusi on kirjeldatud alljärgnevalt.

Vastavalt rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditele tuleb teatud osades teha juhtkonnapoolseid raamatupidamislikke hinnanguid. Samuti peab kontserni raamatupidamis põhimõtete rakendamisel tegema juhtkonnapoolseid otsuseid. Valdkonnad, kus juhtkonna otsuse tähtsus ning keerukus on olulisema mõjuga või kus konsolideeritud aruanded sõltuvad oluliselt eeldustest ja hinnangutest, on kirjeldatud lisa 1 viimases peatükis.

Uued IFRS standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Uute või muudetud standardite ja tõlgenduste rakendamine

Järgmised uued või muudetud standardid ja tõlgendused muutusid Kontser-nile kohustuslikuks alates 1. jaanuarist 2022.

Standardi IAS 37 „Eraldised, tingimuslikud kohustised ja tingimuslikud varad“ muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2022 või hiljem; rakendatakse tagasiulatuvalt. Lubatud on varasem rakendamine).

IAS 37 muudatus selgitab mõistet 'lepingu täitmise kulud'. Muudatus selgitab, et lepingu täitmise otsesed kulud sisaldavad lepingu täitmise lisakulusid; ning muude kulude jaotamise, mis on otseselt seotud selle täitmisega. Muudatus selgitab samuti, et enne kahjumlikust lepingust tuleneva eraldise moodusta-mist, peab ettevõtte kajastama väärtuse langusest tulenevat kahjumit, mis on tekkinud lepingu täitmiseks kasutatud varade, mitte selle lepinguga seotud varade puhul.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kont-serni raamatupidamise aruandele olulist mõju, sest kontsern võtab lepingu täitmiseks tehtavate kulutuste kindlaksmääramisel arvesse nii vältimatuid ku-lutusi kui ka muid otseselt lepingute täitmisega seotud kulusid.

Uued standardid, tõlgendused ja nende muudatused

Järgmised uued standardid, tõlgendused ja muudatused nagu nad on vastu võetud Euroopa Liidu poolt 31. detsembril 2022 lõppenud aruandeperioo-dile veel ei kohaldu ja seetõttu pole neid käesoleva konsolideeritud aruan-de koostamisel rakendatud. Kontsern kavatseb neid rakendada siis, kui need jõustuvad.

Standardi IAS 1 „Finantsaruannete esitamine“ muutused

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine).

IAS 1 muudeti, et nõuda ettevõtetelt oluliste arvestuspõhimõtete asemel nende oluliste arvestuspõhimõtete teabe avalikustamist. Muudatus sätestas olulise arvestuspõhimõtete teabe määratluse. Muudatus selgitas samuti, et arvestuspõhimõtete teave on eeldatavasti oluline, kui ilma selleta ei oleks fi-nantsaruannete kasutajatel võimalik aru saada finantsaruannete muust oluli-sest teabest. Muudatuses on toodud illustreerivad näiteid arvestuspõhi-mõtete teabest, mida tõenäoliselt peetakse oluliseks ettevõtte finants-aruannete jaoks. Lisaks selgitas IAS 1 muudatus, et ebaoluline arvestus-põhimõtete teave ei pea olema avalikustatud. Kui aga seda avalikustatakse, siis see ei tohiks varjutada olulist arvestuspõhimõtete teavet.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kont-serni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Standardi IAS 8 „Arvestushinnangute mõiste“ muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine).

IAS 8 muudatus selgitab, kuidas ettevõtted peavad eristama arvestus-põhimõtete muutuseid arvestushinnangute muutustest

Muudatused ei avalda eeldatavasti kontsernile olulist mõju, kuna nendega an-takse juhiseid selle kohta, kas muutusi tuleb käsitada hinnangute muutustena, arvestuspõhimõtete muutustena või vigadena.

Standardi IAS 12 „Varade ja kohustustega seotud edasilükkunud tulumaks, mis tuleneb ühest tehingust“ muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2023 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine).

IAS 12 muudatused täpsustavad, kuidas kajastada edasilükkunud tulumaksu tehingutelt nagu rendilepingud ja kahjutustamise kohustused. Teatud tingimustel on ettevõtteid varade või kohustuste esmakordsel kajastamisel vabastatud edasilükkunud tulumaksu kajastamisest. Varasemalt ei olnud selge, kas vabastus rakendub selliste tehingute suhtes nagu rendilepingud ja kahjutustamise kohustused - tehingud, mille puhul kajastatakse nii vara kui ka kohustus. Muudatused selgitavad, et vabastust ei rakendata ning ettevõtetel on kohustus kajastada vastavate tehingutelt edasilükkunud tulumaks. Muudatused nõuavad ettevõtetelt edasilükkunud tulumaksu kajastamist tehingutelt, millest tulenevad esmasel kajastamisel maksustatavate ja mahaarvatavate ajutiste erinevuste võrdsed summad.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Standardi IAS 1 „Kohustuste liigitamine lühi- või pikaajalisteks, jõustumiskuupäeva edasilükkamine“ muudatused

(Kohaldatakse aruandeperioodidele, mis algavad 1. jaanuaril 2024 või hiljem. Lubatud on varasem rakendamine. Ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

IAS 1 muudatused selgitavad, et kohustused liigitatakse kas lühi- või pikaajalisteks, olenevalt aruandeperioodi lõpus eksisteerivatest õigustest. Kohustused on pikaajalised, kui ettevõtte on aruandeperioodi lõpus sisuline õigus lükata tasumine edasi vähemalt kaheistkümnelt kuu võrra. Juhend ei nõua enam sellist tingimusteta õigust. 2022. aasta oktoobri muudatus kehtestas, et pärast aruandekuupäeva järgitavad laenukohustused ei mõjuta võlgade liigitamist lühi- või pikaajaliseks aruandekuupäeval. Juhtkonna ootused, kas nad kasutavad hiljem arveldamise edasilükkamise õigust, ei mõjuta kohustuste

klassifitseerimist. Kohustis liigitatakse lühiajaliseks, kui tingimust rikutakse aruandekuupäeval või enne seda, isegi kui laenuandja annab sellest tingimusest loobumise pärast aruandeperioodi lõppu. Seevastu laen liigitatakse pikaajaliseks, kui laenulepingut rikutakse alles pärast aruandekuupäeva. Lisaks täpsustavad muudatused võlgade klassifitseerimise nõudeid, mida ettevõtte võib arveldada selle konverteerimisel omakapitaliks. Arveldamine on määratletud kui kohustise kustutamine raha, muude majanduslikku kasu sisaldavate ressurssidega või ettevõtte enda omakapitaliinstrumentidega. Erand kehtib konverteeritavatele instrumentidele, mida võidakse konverteerida omakapitaliks, kuid ainult nende instrumentide puhul, mille konverteerimisoptioon on klassifitseeritud omakapitaliinstrumendiks liitfinantsinstrumendi eraldi komponendina.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Standardite IFRS 10 ja IAS 28 „Investori ja tema sidus- või ühisettevõtte vahel toimuv varade müük või üleandmine“ muudatused

(Standardite rakendamise kuupäev määratakse IASB poolt; ei ole veel vastu võetud Euroopa Liidu poolt).

Muudatused eemaldavad vasturääkivuse IFRS 10 ja IAS 28 nõuetes, mis reguleerivad investori ja tema sidus- või ühisettevõtte vahelisi varade müüke või üleandmisi. Muudatuse peamine mõju seisneb selles, et kasum või kahjum kajastatakse täies ulatuses, kui tehing hõlmab äritegevust. Kui tehing hõlmab varasid, mis ei moodusta äritegevust, kajastatakse kasum või kahjum osaliselt, isegi kui need varad on tütarettevõtte omad.

Kontserni hinnangul ei avalda muudatused esmakordsel rakendamisel kontserni raamatupidamise aruandele olulist mõju.

Ülejäänud uutel või muudetud standarditel või tõlgendustel, mis pole veel jõustunud, ei ole eeldatavasti olulist mõju kontserni raamatupidamise aruandele.

Tütarettevõtjad

Tütarettevõtjad on kõik majandusüksused, mille üle kontsernil on kontroll. Kontsern kontrollib majandusüksust, kui ta saab või tal on õigused majandusüksuses osalemisest tulenevale muutuval kasumile ja ta saab mõjutada seda kasumi suurust kasutades oma mõjuvõimu majandusüksuse üle.

Tütarettevõtjad konsolideeritakse raamatupidamise aastaaruandes alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni.

Kontsern kasutab äriühenduste kajastamisel omandamismeetodit. Tütarettevõtja ostmisel üleantud tasu koosneb üleantud varade, omandaja poolt võetud kohustiste ja kontserni poolt emiteeritud omakapitaliinstrumentide õiglastest väärtustest. Üleantud tasu sisaldab ka tingimusliku tasu kokkuleppest tuleneva vara või kohustise õiglast väärtust. Omandatud eristatavad varad ja kohustised ning tingimuslikud kohustised võetakse ostukuupäeval arvele nende õiglastes väärtustes. Iga äriühenduse puhul teeb kontsern valiku, kas kajastada mittekontrolliva osalus omandatavas ettevõttes õiglasest väärtuses või mittekontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatavast eristatavast netovarast. Omandamisega seotud kulutused kajastatakse kuluna.

Kui üleantud tasu, omandatavas ettevõttes oleva mittekontrolliva osaluse ja omandajale eelnevalt omandatavas ettevõttes kuulunud osaluse õiglase väärtuse (omandamise kuupäeva seisuga) summa ületab kontserni osalust omandatud eristatavates varades ja ülevõetud kohustistes, kajastatakse vahe firmaväärtusena. Kui eelnimetatud summa on soodusostude puhul väiksem kui omandatud tütar-ettevõtja netovarade õiglane väärtus, kajastatakse vahe koheselt kasumiaruandes.

Konsolideeritud aruandes on rida-realt konsolideeritud kõigi ema-ettevõtja kontrolli all olevate tütar-ettevõtjate finantsnäitajad. Elimineeritud on kõik kontsernisisised nõuded ja kohustised, kontserni ettevõtjate vahelised tehingud ning nende tulemusena tekkinud realiseerimata kasumid ja kahjumid. Vajadusel on tütar-ettevõtjate arvestuspõhimõtteid muudetud vastavaks kontserni arvestuspõhimõtetele.

Mittekontrolliva osaluse osa ema-ettevõtja kontrolli all olevate ettevõtjate

tulemuses ja omakapitalis on konsolideeritud finantsseisundi aruandes kajastatud omakapitali koosseisus eraldi ema-ettevõtja omanikele kuuluvast omakapitalist ning konsolideeritud kasumiaruandes eraldi kirjel. Koondkasum jagatakse ema-ettevõtja omanike ja mittekontrolliva osaluse vahel, ka siis, kui selle tulemuseks on mittekontrolliva osaluse negatiivne saldo.

Tütarettevõtjate müük

Kui kontsernil kaob kontroll või oluline mõju, hinnatakse allesjäänud investeering selle õiglasest väärtusest ning erinevus raamatupidamisliku väärtusest kajastatakse kasumiaruandes. Allesjäänud investeeringu arvele võtmisel sidusettevõtja, ühisettevõtja või finantsinvesteeringuna saab õiglane väärtus selle investeeringu raamatupidamislikuks maksumuseks. Lisaks, antud ettevõttega seondult varem muus koondkasumiaruandes kajastatud summad kajastatakse nii, nagu kontsern oleks vastavad varad ja kohustised müünud. See võib tähendada, et varasemalt muus koondkasumiaruandes kajastatud summad klassifitseeritakse ümber kasumiaruandesse.

Tütarettevõtte kajastamine ema-ettevõtte konsolideerimata finantsaruannetes vastavalt Eesti raamatupidamise seaduse nõudele

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (ema-ettevõtja) eraldiseisvad konsolideerimata põhjaruanded. Ema-ettevõtja esmaste aruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel. Tütarettevõtjate kajastamist käsitlevaid arvestuspõhimõtteid on ema-ettevõtja eraldiseisvates esmastes aruannetes, mis on esitatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisana, muudetud vastavalt IAS 27 „Konsolideerimata finantsaruanded” nõuetele.

Investeering tütar-ettevõtetesse on kajastatud ema-ettevõtte konsolideerima-

ta finantsaruannetes soetusmaksumuses miinus vajadusel allahindlused vara väärtuse langusest. See tähendab, et investering kajastatakse algselt selle soetusmaksumuses, milleks on omandamisel makstava tasu õiglane väärtus ning hiljem korrigeeritakse seda vajadusel investeringu väärtuse langusest tulenevate allahindlustega.

Vara väärtuse test hindamaks kas investeringu kaetav väärtus (kõrgem kahest – õiglane väärtus miinus müügikulutused või kasutusväärtus) on langenud alla selle raamatupidamisliku jääkväärtuse viiakse läbi siis, kui on indikatsioone, et vara väärtus võib olla langenud. Allahindlusest tekkiv kulu kajastatakse emaettevõtte kasumiaruandes finantskuluna. Juhul, kui olukord muutub ja allahindlus ei ole enam põhjendatud, siis varem kajastatud allahindlus tühistatakse. Allahindluse tühistamine kajastatakse selle perioodi, mil tühistamine aset leidis, finantstuluna.

Tütarettevõtete poolt makstud dividendid kajastatakse sel hetkel, kui emaettevõttel tekib õigus neile dividendidele ärituluna.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Arvestus- ja esitusvaluuta

Kontserni kuuluvate ettevõtjate finantsaruanded on koostatud selles valuutas, mis on iga üksiku ettevõtja äritegevuse põhilise majanduskeskkonna valuuta (arvestusvaluuta). Emaettevõtja ja tütarettevõtjate arvestusvaluuta on euro. Konsolideeritud aruanded on koostatud eurodes, mis on emaettevõtja arvestusvaluuta ja kontserni aruandluse esitusvaluuta.

Tehingud välisvaluutas ning välisvaluutas fikseeritud varad ja kohustised

Kõik aruandeperioodi välisvaluutapõhised tehingud on aruannetes kajastatud arvestusvaluutades vastavalt tehingu sooritamise päeval kehtinud Euroopa Keskpanga kursile. Välisvaluutas fikseeritud monetaarsed varad ja kohustised

on ümber hinnatud vastavalt aruandekuupäeval kehtinud keskpanga ametlikule valuutakursile.

Välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid, k.a monetaarsete varade ja kohustiste tasumisel ja ümberhindlusel tekkinud valuutakursi erinevused, kajastatakse kasumiaruandes perioodi tulu ja kuluna. Realiseerunud ja realiseerumata kasumid ja kahjumid, mis tekivad välisvaluutapõhiste põhitegevuse nõuete ja kohustiste tasumisel ja ümberhindlusel, kajastatakse netomeetodil muude äritulude või kuludena.

Realiseerumata kasumid ja kahjumid, mis tulenevad rahast, raha ekvivalentide ja laenude ümberhindamisest kajastatakse netomeetodil finantskuludes.

Sidusettevõtjad

Sidusettevõtjad on ettevõtjad, mille üle kontsernil on oluline mõjuvõim, kuid ei ole kontrolli ning milles kontsernil on üldjuhul otseselt või kaudselt 20–50% hääleõigusest. Investeeringud sidusettevõtjatesse on konsolideeritud finantsaruannetes kajastatud kapitaliosaluse meetodil ning emaettevõtte eraldiseisvates finantsaruannetes soetusmaksumuse meetodil. Investeeringud sidusettevõtjatesse sisaldavad endas soetamisel kajastatud firmaväärtust.

Kontsern hindab igal aruandekuupäeval, kas esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et sidusettevõtjasse tehtud investeringu väärtus on langenud. Kui selline juhus esineb, arvestab kontsern väärtuse languse summa kaetava väärtuse ja raamatupidamisliku jääkmaksumuse vahena ning kajastab selle kasumiaruande real „Kahjum kapitaliosaluse meetodil sidusettevõtjalt“.

Juhul, kui kontserni osalus kapitaliosaluse meetodil kajastatava investeringu objekti kahjumis ületab investeringuobjekti raamatupidamislikku väärtust, vähendatakse investeringu raamatupidamislikku väärtust nullini ning edasisi kahjumeid kajastatakse aruandeväliselt. Erandiks on olukord, kui kontsern on garanteerinud või on kohustatud rahuldama investeringuobjekti kohustisi ning aruandekuupäeva seisuga ilmneb, et investeringuobjekt ei suuda oma kohustisi täita – sellisel juhul kajastab kontsern oma finantsseisundi aruandes nii kohustist kui kapitaliosaluse meetodi kahjumit.

Realiseerimata kasumid kontserni ja tema sidusettevõtjate vahel elimineeritakse vastavalt kontserni osaluse suurusele sidusettevõtjas. Realiseerimata kahjumid elimineeritakse samuti, v.a juhtudel, kui tehing tõendab üle antud vara väärtuse langust.

Osalust omandatud sidusettevõtja varades ja kohustistes ning omandamisel tekkinud firmaväärtust kajastatakse finantsseisundi aruandes netosummana real „Investeeringud sidusettevõttesse“.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse sularaha kassades, arvelduskontosid pankades ja raha teel pankadesse ning kuni kolmekuulisi tähtajalisi deposiite.

Finantsvarad

Finantsvarade klassifitseerimine põhineb üldiselt ärimudelil, milles finantsvara hallatakse ja selle lepinguliste rahavoogude näitajatel.

Kontsern klassifitseerib finantsvarad järgmistesse mõõtmiskategooriatesse:

- varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses;
- varad, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande või muutustega läbi kasumiaruande.

Tavapärastel turutingimustel toimuvaid finantsvarade oste ja müüke kajastatakse tehingupäeval ehk kuupäeval, millal kontsern võtab endale vara ostmise või müümise kohustuse.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse, kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõppevad või antakse üle ja kontsern annab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved.

Võlainstrumentide kajastamine sõltub kontserni ärimudelist finantsvarade haldamisel ning finantsvara lepingulistest rahavoogudest. Varad, mida

hoitakse lepinguliste rahavoogude kogumiseks ning mille rahavood on ainult põhiosa ja tasumata põhiosalt arvestatud intress, kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära meetodit. Korrigeeritud soetusmaksumusest arvatakse maha väärtuse langusest tekkinud kahjum. Intressitulu, välisvaluutakasumid ja kahjumid ning väärtuse langus kajastatakse kasumiaruandes. Kajastamise lõppemisel tekkinud kasumeid või kahjumeid kajastatakse kasumiaruandes.

Seisuga 31. detsember 2022 ja 31. detsember 2021 ning 2022. aasta jooksul olid kontserni kõik finantsvarad klassifitseeritud, kui varad, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

Finantsvarade väärtuse langus

Väärtuse languse kahjumi kajastamise mudelit finantsvarade suhtes rakendatakse korrigeeritud soetusmaksumuses. Korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarad koosnevad nõuetest ostjate vastu, sularahast ja raha ekvivalentidest.

Kontsern kasutab ostjate vastu tekkinud nõuete nende kehtivusajal eeldatava krediidikahjumi kajastamiseks standardis IFRS 9 sätestatud lihtsustatud meetodit. Nimetatud varade eeldatava krediidikahjumi hindamiseks kasutatakse eraldise moodustamise põhimõtet, mis põhineb kontserni ajaloolisel krediidikahjumi kogemusel, mida korrigeeritakse konkreetsete deebitoriga seotud teguritega, üldise majandustingimuste ning aruandekuupäeval finantsvarale rakenduvate tegelike ja prognoositavate tingimustega ja nende suuna hinnanguga. Krediidikahjumi summa kajastatakse kasumiaruandes real „Muud tegevuskulud“.

Kindlaksmääramisel, kas finantsvara krediidirisk on alates esmasest kajastamisest oluliselt suurenenud ja krediidikahjumite hindamisel võtab kontsern arvesse mõistlikku ja toetavat infot, mis on asjakohane ja kättesaadav ilma liigsete kulude või pingutusega. See hõlmab nii kvantitatiivset kui ka kvalitatiivset teavet ja analüüsi, mis põhineb kontserni ajaloolisel kogemusel ja krediidihin-nangu infot ning sisaldab tulevikku suunatud infot.

Kontsern eeldab, et finantsvara krediidirisk on märkimisväärselt tõusnud, kui:

- tasumise tähtajast on möödunud rohkem kui 30 päeva.

Kontsern leiab, et finantsvara on makseviivituses, kui:

- võlgnik ei ole tõenäoliselt suuteline tasuma kontsernile oma krediidikohustisi täielikult, ilma et kontsern peaks rakendama selliseid meetmeid nagu tagatise realiseerimine (sellise olemasolul);
- või finantsvara maksetähtajast on möödunud üle 90 päeva.

Kontsern loeb kohustuse mitte täidetuks, kui finantsvara on enam, kui 90 päeva maksetähtaja ületanud, välja arvatud juhul, kui kontsernil on toetavaid argumente, mis põhjendavad maksetähtaja ületamist.

Varud

Varud võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, mis koosneb ostukulutustest, tootmiskulutustest ja muudest kulutustest, mis on vajalikud varude viimiseks nende praegusesse asukohta ja seisukorda. Varude kuluks kandmisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud hinnatakse finantsseisundi aruandes lähedes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimismaksumus. Neto realiseerimismaksumus on tavapärase äritegevuses kasutatav hinnanguline müügihind, millest on maha arvatud toote lõpetamiseks ja müügi sooritamiseks vajalikud hinnangulised kulutused.

Materiaalne põhivara

Põhivaraks loetakse kontserni enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku eluaega üle ühe aasta ja soetusmaksumusega alates 5 000 eurost (käibemaksuta hinnas). Materiaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast (ka tollimaks ja muud mittetagastatavad maksud) ja otseselt soetamisega seotud kulutustest, mis on vajalikud vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta. Materiaalset põhivara

kajastatakse tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulleeritud kulum ja väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Rendile võetud materiaalse põhivara arvestus toimub sarnaselt ostetud põhivaraga.

Materiaalse põhivara objektile tehtud hilisemad väljaminekud kajastatakse põhivarana, kui on tõenäoline, et kontsern saab varaobjektiga seotud tulevast majanduslikku kasu ning varaobjekti soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta. Muid hooldus- ja remondikuludid kajastatakse kuluna nende toimumise momendil.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär kinnitatakse igale põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Olulise lõppväärtusega varaobjektide puhul amortiseeritakse kasuliku eluea jooksul kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vahelist amortiseeritavat osa. Juhul, kui vara lõppväärtus ületab tema raamatupidamisel jääkmaksumust, lõpetatakse vara amortiseerimine. Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena ning määratakse ka vastavalt nende kasulikule elueale eraldi amortisatsiooninormid.

Amortisatsioonimäärade vahemikud on materiaalse põhivara gruppidele järgmised:

• Ehitised ja komponendid	1–12,5%
• Masinad ja seadmed	10–20%
• Arvutid ja arvutisüsteemid	25–50%
• Muu inventar	10–50%

Piiramata kasutuseaga objekte (maa) ei amortiseerita.

Amortisatsiooni arvestamist alustatakse hetkest, mil vara on kasutatav vastavalt juhtkonna poolt plaanitud eesmärgil ning lõpetatakse vara lõpliku eemaldamiseni kasutusest või ümberklassifitseerimisel „müügiotel põhivaraks“.

Renditud põhivara objektide parenduskuludelt arvestatakse amortisatsiooni vara eeldatava kasuliku eluea või rendisuhte kehtivuse perioodi jooksul, olenevalt sellest, kumb on lühem.

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, st edasiulatuvalt.

Igal aruandekuupäeval hinnatakse kasutatavate amortisatsioonimäärade, -meetodi ning lõppväärtuse põhjendatust. Juhul, kui põhivara kaetav väärtus (s.o kõrgem kahest näitajast vara neto müügihind või vara kasutusväärtus) on väiksem tema raamatupidamislikust jääkmaksumusest, hinnatakse materiaalse põhivara objektid alla nende kaetavale väärtusele (vt ka arvestuspõhimõtte „Varade väärtuse langus“).

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamise korral või olukorras, kus vara kasutamisest või müügist ei eeldata enam majanduslikku kasu. Materiaalse põhivara objektid, mis väga tõenäoliselt müüakse lähema 12 kuu jooksul, klassifitseeritakse ümber müügiototel põhivaraks.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Immateriaalset põhivara kajastatakse soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleerunud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Immateriaalne põhivara jagatakse määratud kasuliku elueaga varaks ja määramata kasuliku elueaga varaks. Määramata kasuliku elueaga immateriaalset vara ei amortiseerita, kuid nende kontrollimiseks viiakse igal aruandekuupäeval läbi väärtuse test ning juhul kui nende kaetav väärtus osutub väiksemaks raamatupidamislikust jääkmaksumusest, hinnatakse vara alla kaetava väärtuseni.

Immateriaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale immateriaalse põhi-

vara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast. Kontsernis kasutusel olevatele immateriaalsetele põhivaradele rakendatakse amortisatsioonimäära vahemikus 5–50%. Immateriaalse põhivara amortisatsioonikulu kajastatakse kasumiaruandes real „Põhivara kulum ja väärtuse langus“.

Muu immateriaalse varana kajastatakse ostetud tarkvara, mis ei ole seonduva riistvara lahutamatu osa. Arvutitarkvara arenduskulud kajastatakse immateriaalse varana, kui need on otseselt seotud selliste tarkvaraobjektide arendamisega, mis on eristatavad, kontserni poolt kontrollitavad ning mille kasutamisest saadakse tulevast majanduslikku kasu pikema aja kui ühe aasta jooksul.

Äriühenduse käigus omandatud kliendinimekirjad kajastatakse omandamise kuupäeval õiglases väärtuses. Kliendinimekirjadel on piiratud eluiga ja need kajastatakse edaspidi soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum. Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit kliendinimekirjale eeldatava eluea jooksul.

Kasutusõiguse vara

Kasutusõiguse vara kajastatakse soetusmaksumuse meetodil. Kasutusõiguse vara soetusmaksumus amortiseeritakse kulusse lepingus määratud rendiperioodi jooksul või eeldatava rendisuhte kehtivuse perioodi jooksul. Kasutusõiguse varade puhul võetakse arvele varad üle 12-kuuliste rendilepingute osas, v.a juhul kui renditav vara on väikese väärtusega ning kajastatakse kasumiaruandes kulumit renditavadelt varadelt ja intressikulu rendikohustistelt. Arvutitehnika ja büroo- ning olmetehnika on üldjuhul väheväärtuslik vara.

Kasutusõiguse vara soetusmaksumus sisaldab alljärgnevaid komponente:

- rendimaksete nüüdisväärtus;
- rentniku poolt rendilepingu sõlmimisega kaasnenud otsekulud;
- enne rendilepingut vara soetamise eest tehtud maksed;
- juhul, kui rendileping seda nõuab, siis renditava vara seisukorra taastamise või renditava vara eemaldamisega kaasnevad kulud.

Rendid kajastatakse vara kasutusõigusena varades ning rendikohustisena võlakohustiste hulgas alates hetkest mil kontsern saab õiguse vara kasutada. Varad ja kohustised kajastatakse finantsseisundi aruandes rendimaksete nüüdisväärtuses.

Firmaväärtus

Edasisel kajastamisel mõõdetakse firmaväärtust tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused. Firmaväärtust ei amortiseerita. Firmaväärtus jagatakse raha teenivatele üksustele või raha teenivate üksuste rühmadele, mis eeldatavasti saavad kasu äriühenduse sünergiast. Sellised üksused või üksuste rühmad esindavad madalaimat taset, millel kontsern firmaväärtust jälgib, ja ei ole suuremad kui tegevussegment.

Kontsern testib firmaväärtust väärtuse languse suhtes vähemalt kord aastas ja alati, kui on viiteid, et firmaväärtus võib olla langenud. Firmaväärtust sisaldava raha teeniva üksuse bilansilist väärtust võrreldakse kaetava väärtusega, mis on kõrgem kas kasutusväärtusest või õiglasest väärtusest, millest on maha arvatud realiseerimiskulud. Allahindlus kajastatakse koheselt kuluna ja seda hiljem ei tühistata.

Mittefinantsvarade väärtuse langus

Amortiseeritavate varade puhul hinnatakse vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemisel hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda raamatupidamisliku maksumusega.

Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara raamatupidamislik maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara õiglane väärtus, millest on lahutatud müügikulutused, või selle kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (cash generating unit).

Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel aruandekuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firma-väärtus, mille allahindlusi ei tühistata).

Rendiarvestus

Kontsern on rendilepingutes nii rentnik kui ka rendileandja. Kontsern rendib hooneid postkontoritele, pindasid pakiautomaatidele, masinaid ja seadmeid ning transpordivahendeid.

Kontsern kui rentnik

Leping on rendileping või sisaldab rendisuhet juhul, kui tegemist on kindlaksmääratud varaga, rentnik saab sisuliselt kogu majandusliku kasu ning rentnik kontrollib vara kasutamist.

Rendimaksed jaotatakse finantskuluks (intressikulu) ja rendikohustise põhiosa tagasimakseteks ehk kohustise jääkväärtuse vähendamiseks. Rendikohustist kajastatakse finantsseisundi aruandes rendimaksete nüüdisväärtuses (v.a. erandid).

Rendimaksed sisaldavad järgnevaid rendiperioodi jooksul tehtavaid makseid:

- fikseeritud rendimaksed, miinus rendileandja poolt rentnikule tehtud maksed või kulude hüvitised;
- muutuvad rendimaksed, juhul kui need muutuvad vastavalt mingile alusindeksile (näit. tarbijahinna indeks).
- võimaliku jääkväärtuse garantiiga kaasnevad maksed rentnikult.
- renditava vara väljaostmise, rendiperioodi pikendamise või katkestamise optsoonide kasutamisega kaasnevad maksed (juhul, kui juhtkond on hinnanud optiooni kasutamist piisavalt kindlaks ning nende optsoonide kasutamine on võetud arvesse rendiperioodi pikkuse arvestamisel).

Rendimakseid diskonteeritakse, kasutades rentniku rendi intressimäära ja kui seda ei ole võtta, siis kasutatakse alternatiivset laenuintressimäära. Alter-

natiivne intressimäär on intressimäär, mis on tuletatud kontserni olemasolevatest intressikandvatest kohustistest.

Lühiajalisi rente ja väheväärtusliku vara rente kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna. Lühiajaliste rentidena kajastatakse lepinguid, mille rendiperiood on kuni 12 kuud või vähem ning puudub vara väljaostu võimalus või väikese alusvara väärtusega rendid.

Kontsern kui rendileandja

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes analoogselt oma majandustegevuses kasutatava põhivaraga. Väljarenditavat vara amortiseeritakse lähtudes kontsernis sama tüüpi varade osas rakendatavatest amortiseerimispõhimõtetest. Rendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad hankijatele, muud lühi- ja pikaajalised kohustised, saadud laenud) võetakse algselt arvele nende õiglasest väärtusest, mis sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi. Edasi kajastatakse finantskohustisi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse finantsseisundi aruandes maksmisele kuulavas summas. Pikaajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamiseks võetakse nad algselt arvele saadud tasu õiglasest väärtusest (millest on maha arvatud tehingukulutused), arvestades järgnevatel perioodidel kohustistelt intressikulu kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Võlakohustised liigitatakse lühiajaliseks, kui selle tasumise tähtaeg on 12 kuu jooksul alates aruandekuupäevast või kontsernil pole tingimusteta õigust laenukohustise tasumist edasi lükata rohkem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva. Laenukohustisi, mille tagasimakse tähtaeg on 12 kuu jooksul

aruandekuupäevast, kuid mis refinantseeritakse pikaajaliseks pärast aruandekuupäeva, kuid enne aastaaruande kinnitamist, kajastatakse lühiajalistena. Samuti kajastatakse lühiajalistena laenukohustisi, mida laenuandjal oli õigus aruandekuupäeval tagasi kutsuda laenulepingus sätestatud tingimuste rikkumise tõttu.

Kõik laenukasutuse kulutused, mis on otseselt seostatavad tingimustele vastava vara soetamise, ehitamise või tootmisega, kapitaliseeritakse.

Rahvusvaheliste postiorganisatsioonide vaheline arveldamine

Rahvusvaheliste postiorganisatsioonide vahel toimub saadetiste edastamine. Esialgsete mahtude ja lepingutest tulenevate hindade alusel tehakse prognooskanded, mida kajastatakse nõuetena/ kohustistena. Seejärel toimub võrdlus ja kinnitamine teiste osapooltega. Kinnitatud andmete põhjal tehakse korrigeerimised viitnõuete ja -kohustiste osas ning toimub rahaline arveldamine. Nõudeid ja kohustusi postiorganisatsioonide vastu peetakse finantsaruandluses nõueteks ostjate ja kohustusteks hankijate vastu. Pikaajalise nõudena/ kohustisena kajastatakse siis, kui summad kuuluvad maksmisele hiljem kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva.

Töötajate hüvitised

Töötajate lühiajalised hüvitised hõlmavad palka, sotsiaalmakse, puhkustasusid ja muid hüvitisi. Kui aruandeperioodi jooksul on töötaja osutanud teenuseid, mille vastutasuks on põhjust eeldada hüvitise maksmist, moodustab kontsern prognoositava hüvitise summa ulatuses kohustise (viitvõla), millest arvatakse maha kõik juba tasutud summad.

Töösuhte lõpetamise hüvitised

Töösuhte lõpetamise hüvitised kuuluvad maksmisele tulenevalt kas kontserni otsusest lõpetada töösuhe töötajaga enne tavapärase pensionile jäämise kuupäeva või töötaja otsusest aktsepteerida vabatahtlikult töösuhte lõpetamist vastutasuks nende hüvitiste eest. Kontsernis kajastatakse töösuhte lõ-

petamise hüvitisi siis, kui kontsern on võtnud endale kohustuse kas lõpetada töösuhe töötaja(te)ga vastavalt avaldatud üksikasjalikule plaanile töösuhte lõpetamiseks ja puudub reaalne võimalus seda tagasi võtta või maksta töösuhte lõpetamise hüvitisi pakkumise tulemusel. Kui töösuhte lõpetamise hüvitis kuulub väljamaksmisele enam kui 12 kuud pärast aruandekuupäeva, on hüvitisi diskonteeritud selle nüüdisväärtuseni.

Eraldised ja tingimuslikud kohustised ning varad

Eraldistena kajastatakse finantsseisundi aruandes tõenäolisi kohustisi, mis on tekkinud enne aruandekuupäeva toimunud sündmuste tagajärjel ning mille realiseerumise aeg või summa ei ole täpselt teada. Eraldiste kajastamisel finantsseisundi aruandes on lähtutud juhtkonna hinnangust eraldise täitmiseks tõenäoliselt vajamineva summa ning eraldise realiseerumise aja kohta.

Eraldis kajastatakse finantsseisundi aruandes summas, mis on juhtkonna hinnangul aruandekuupäeva seisuga vajalik eraldisega seotud kohustise rahuldamiseks või üleandmiseks kolmandale osapoolale. Eraldisega seotud kulu kajastatakse perioodi kasumiaruandes.

Eraldiste suurenemine, mis on tingitud aja möödumisest, kajastatakse intressikuluna finantskuludes. Eraldised vaadatakse üle iga aruandeperioodi lõpul ja korrigeeritakse lähtudes selle hetke parimast hinnangust. Eraldisi kasutatakse ainult nende kulutuste katmiseks, mille jaoks need olid moodustatud.

Muud võimalikud või eksisteerivad kohustised, mille realiseerumine on vähem tõenäoline kui mitterealiseerumine või millega kaasnevate kulutuste suurust ei ole võimalik piisava usaldusväärsusega hinnata, on avalikustatud aastaaruande lisades tingimuslike kohustistena.

Ettevõtte tulumaks ja edasilükkunud tulumaks

Vastavalt Eesti Vabariigi seadustele ei maksustata Eestis ettevõtte aruandeaasta kasumit. Ettevõtte tulumaksu maksmise kohustus tekib kasumi jaotamisel ning see kajastatakse kuluna (perioodi kasumis või kahjumis) dividendide väljakuulutamisel. Maksustamissüsteemi olemusest tulenevalt ei teki Eestis registreeritud ettevõtetel edasilükkunud tulumaksuvarasid ega -kohustisi, välja arvatud võimalik edasilükkunud tulumaksukohustus ettevõtte investeeringutelt tütar-, sidus, ja ühissettevõtetesse ning filiaalidesse.

Kontserni edasilükkunud tulumaksukohustus tekib nendes riikides asuvate äriühingute puhul, kus aruandeaasta kasumit maksustatakse. Samuti tekib kontserni edasilükkunud tulumaksukohustus investeeringutelt Eesti ja Läti tütar- ja sidusettevõtetesse, välja arvatud juhul, kui kontsern suudab kontrollida maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist ja nende tühistumine ettenähtavas tulevikus ei ole tõenäoline. Maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise näideteks on dividendide maksmine, investeeringu müük või likvideerimine jt tehingud.

Kuna kontsern kontrollib tütaretevõtete dividendipoliitikat, on tal võimalik kontrollida ka kõnealuse investeeringuga seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Kui emaettevõtte on otsustanud tüharetevõtte kasumit jooksva aasta kasumist suuremas summas ettenähtavas tulevikus mitte jaotada, ei kajasta ta edasilükkunud tulumaksukohustist. Kui emaettevõtte hindab, et dividend makstakse välja ettenähtavas tulevikus, mõõdetakse edasilükkunud tulumaksukohustist planeeritava dividendi väljamakse ulatuses eeldusel, et dividendi väljamaksmiseks on aruandekuupäeva seisuga piisavalt vahendeid ja omakapitali, mille arvelt ettenähtavas tulevikus kasumit jaotada.

Edasilükkunud tulumaksukohustise mõõtmisel kasutab kontsern maksumäärasid, mida aruandekuupäeval kehtivate maksumäärade alusel eeldatavasti kohaldatakse maksustatavatele ajutistele erinevustele perioodil, mil need eeldatavalt tühistuvad.

Ettevõtte tulumaksu kehtiv maksumäär Eestis on 20% (tasumisele kuuluv maksumäär moodustab 20/80 netoväljamaksest). Alates 2019. aastast rakendub regulaarselt makstavale dividendile madalam maksumäär 14% (14/86 netoväl-

jamaksest). Madalamat maksumäära saab igal kalendriaastal rakendada dividendide ja muude kasumieraldiste väljamaksetele ulatuses, mis ei ületa viimase kolme kalendriaasta keskmist väljamakstud maksustatud dividendide ja muude kasumieraldiste summat ning maksustatud omakapitali väljamakseid.

Maksimaalne tulumaksukohustis, mis kaasneks jaotamata kasumi dividendina väljamaksmisel ning edasilükkunud tulumaksukohustis on esitatud aastaaruande lisades.

Leedus on ettevõtte kasum tulumaksuga maksustatav. Tulumaksumäär on Leedus 15% maksustatavast tulust. Maksustatava tulu tuvastamiseks korrigeeritakse maksude-eelset kasumit kohalike tulumaksuseaduste poolt ajutiselt või püsivalt lubatud tulu- ja kulutäiendustega. Leedu tütarettevõtjate puhul kajastatakse edasilükkunud tulumaksuvarad ja -kohustused kõigi ajutiste erinevuste kohta, mis esinevad varade ja kohustuste raamatupidamisliku jääkväärtuse ja maksustamisväärtuste vahel. Edasilükkunud tulumaks on arvestatud aruandekuupäeval kehtivate maksumäärade ja kehtivate seaduste alusel, mida eeldatakse kehtivat siis, kui edasilükkunud tulumaksu vara või kohustus realiseeruvad. Edasilükkunud tulumaksuvara esitatakse finantsseisundi aruandes vaid juhul, kui on tõenäoline, et see realiseerub läbi maksustatava kasumi tekke tulevikus.

Konsolideeritud kasumiaruandes on kajastatud Leedus asuva tütarettevõtte UAB Omniva LT arvestatud edasilükkunud tulumaksukulu.

Tulude arvestus

Kontsern kajastab müügitulu siis, kui toimingukohustus on täidetud (või toimingukohustuse täitmise ajal), st siis, kui „kontroll“ toimingukohustuse aluseks oleva kauba või teenuse üle läheb üle kliendile.

Kontsern järgib müügitulu kajastamisel 5-sammulist meetodit:

1. Tee kindlaks kliendileping(ud)
2. Tee kindlaks toimingukohustused

3. Määra kindlaks tehinguhind
4. Jaota tehinguhind lepingus sätestatud toimingukohustuste vahel
5. Kajasta tulu, kui toimingukohustused on täidetud (või toimingukohustuse täitmise ajal).

Tulu arvestatakse ilma käibemaksuta. Kontsernisisesed tehingud elimineeritakse. Tulu tekkimise ajahetk on üldjuhul aja jooksul st osutatud teenuste müügist saab klient hüvesid ettevõttega üheaegselt ja ettevõtte toiminguga samal ajal. Tulu teenuste osutamisest kajastatakse teenuse osutamise momendil, või juhul kui teenuse osutamine kestab pikema perioodi vältel, siis lähtudes teenuse valmidusastmest aruandekuupäeval. Kauba müügitulu kajastatakse siis, kui kaup antakse kliendile üle st tulu tekib kindlal ajahetkel.

Maksete vahendamine

Kontsern osutab maksete vahendamise teenuseid, mille hulka kuuluvad näiteks rahakaardi, pensionide ja toetuste väljamaksmise ning perioodiliste väljaannete edastamise teenus. Maksete vastuvõtmisest kajastatakse tuluna ainult teenustasu. Vastuvõetud maksete osas tekib kohustus maksesaajale (Lisa 13).

Tulu rahakaardi teenuse osutamisest kajastatakse rahakaardi vastuvõtmisel. Samas tekib ka kohustus rahakaardi summa väljamaksmise osas (Lisa 13).

Tulud pensionirahade ja toetuste väljamaksmisest kajastatakse pensionite ja toetuste väljamaksmisel või Sotsiaalkindlustusametile esitatud arve alusel.

Perioodiliste väljaannete tellimuste vastuvõtu tulud kajastatakse tellimuse vastuvõtu kuul ja perioodiliste väljaannete edastamise tulud kajastatakse edastamise momendil.

Konsignatsioonikauba müügitulu kajastatakse netomeetodil. Kontsern täidab konsignatsioonikauba müügitehingutes agendi funktsiooni. Agenditasu kajastatakse müügi hetkel müügituluna.

Intressitulu ja dividenditulu kajastatakse siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurust on võimalik usaldusväärselt hinnata. Intressitulu kajastatakse

kasutades sisemist intressimäära. Dividenditulu kajastatakse siis, kui omanikul on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

Sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil tekivad kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis. Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine laekub. Sihtfinantseerimisega kaasnevaid võimalikke kohustisi kajastatakse aruandes eraldiste või tingimuslike kohustistena.

Varade sihtfinantseerimisel võetakse sihtfinantseerimisega soetatud vara finantsseisundi aruandes arvele tema soetusmaksumuses. Varade soetamise toetuseks saadud sihtfinantseerimise summa kajastatakse finantsseisundi aruandes kohustisena kui tulevaste perioodide tulu sihtfinantseerimisest. Soetatud vara amortiseeritakse kulusse ja sihtfinantseerimise kohustis tulusse soetatud vara kasuliku eluea jooksul.

Tegevuskulude sihtfinantseerimisel kajastatakse tulu sihtfinantseerimisest proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Kasumiaruandes kajastatakse sihtfinantseerimist brutomeetodil.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule on moodustatud kohustuslik reservkapital. Igal majandusaastal tuleb reservkapitali kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni reservkapital moodustab 1/10 aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumi katmiseks, samuti aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei või teha aktsionäridele väljamakseid.

Aruandekuupäeva järgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid aruandekuupäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Aruandekuupäeva järgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaruandes avalikustatud.

Olulised juhtkonnapoolsed otsused ja hinnangud

Vastavalt rahvusvahelistele finantsaruandluse standarditele nõuab aastaaruande koostamine teatud juhtkonnapoolsete otsuste tegemist ja hinnangu andmist, mis avaldavad mõju finantsaruannetes kajastatud summadele. Samuti tehakse juhtkonnapoolseid otsuseid ja antakse hinnanguid kontserni raamatupidamise arvestuspõhimõtete ja hindamisaluste rakendamisel. Kuigi nimetatud hinnangud on tehtud juhtkonna parima teadmise kohaselt, ei pruugi need kokku langeda hilisema tegeliku tulemusega. Juhtkonnapoolseid otsuseid ja hinnanguid on järjepidevalt üle vaadatud ning need põhinevad ajaloolisel kogemusel ning muudel faktoritel, mille hulgas on ka tulevaste perioodide sündmuste eeldused, mida peetakse põhjendatuks olemasolevate tingimuste juures.

Valdkonnad, mis on nõudnud olulisi juhtkonnapoolseid otsuseid ja hinnanguid ning millel on mõju finantsaruannetes kajastatud summadele on: põhivara kasulike eluigade määramine (Lisa 9), materiaalse ja immateriaalse põhivara (sh firmaväärtuse) kaetava väärtuse hindamine, varude neto realiseerimisväärtuse hindamine (Lisa 5), rendilepingute kajastamine, prognooskanded rahvusvaheliste postiorganisatsioonide nõuete ja kohustiste osas, tulude arvestus ning hinnangud tingimuslike kohustiste osas. Muudatusi juhtkonna hinnangutes kajastatakse muudatuse toimumise perioodi kasumiaruandes.

Rahvusvaheliste postiorganisatsioonide vaheline arveldamine

Rahvusvaheliste postiorganisatsioonide vahel toimub saadetiste edastamine. Esialgsete mahtude ja lepingutest tulenevate hindade alusel tehakse prognooskanded, mida kajastatakse viitnõuetena/ viitvõlana. Seejärel toimub võrdlus ja kinnitamine teiste osapooltega. Kinnitatud andmete põhjal tehakse korrigeerimised viitnõuete ja -kohustiste osas ning toimub rahaline arveldamine. Kuna hindade ja mahtude võrdlus teiste postiorganisatsioonidega toimub teatud juhtudel aruandeperioodile järgnevatel perioodidel, siis kasutab juhtkond rahvusvaheliste postiorganisatsioonide vaheliste nõuete ja kohustiste kajastamisel eelnevat kogemust ja üldist Ülemaailmse Postiliidu poolt edastatud informatsiooni esialgsete mahtude ja hindade osas.

	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded kokku	16 078	35 955
Prognoos	5 219	10 239
Tegelik	10 860	25 716
Kohustised kokku	20 706	42 582
Prognoos	5 996	25 391
Tegelik	14 710	17 191

Prognoos ja tegelik sisaldab nii lühiajalisi-, kui pikaajalisi nõudeid ja kohustisi.

Materiaalse põhivara kasuliku eluea määramine

Juhtkond on hinnanud materiaalse põhivara kasulikke eluigasid, võttes arvesse äritegevuse tingimusi ja mahte, ajaloolist kogemust nimetatud valdkonnas ning tulevikuperspektiive. Juhtkonna hinnangul on hoonete ja rajatiste ning nende komponentide elueaks 8–100 aastat olenevalt nende konstruktsioonist ja kasutusotstarbest. Masinate ja seadmete ning muu inventari elueaks on keskmiselt 5–10 aastat. Seisuga 31.12.2022 oli kontsernil materiaalsel põhivara jääkmaksumuses 40 468 tuhat eurot (31.12.2021: 39 264 tuhat eurot), aruan-

deperioodi amortisatsioonikulu oli 9 113 tuhat eurot (2021. aastal 5 091 tuhat eurot) (Lisa 9). Kui amortisatsioonimäärad muutuksid 10% võrra, muutuks aastane amortisatsioonikulu 911 tuhande euro võrra (2021. aastal 509 tuhande euro võrra).

Materiaalse ja immateriaalse põhivara (sh firmaväärtus) kaetava väärtuse hindamine

Kontsernis on vastavalt vajadusele läbi viidud materiaalse- ja immateriaalse (sh firmaväärtuse) põhivara kaetava väärtuse teste. Põhivara kaetava väärtuse testimisel rakendatakse mitmeid juhtkonna hinnanguid varade kasutamisest ja müügist tulenevate ning varade hoolduseks ja remondiks vajalike rahavoogude, inflatsiooni- ja kasvumäärade kohta. Hinnangute andmisel võetakse aluseks prognoosid üldise majanduskeskkonna ja müügihinna kohta. Kui olukord tulevikus muutub, võib see põhjustada täiendavate allahindluste tegemist või varem tehtud allahindluste osalist või täielikku tühistamist.

Firmaväärtus jagatakse raha teenivatele üksustele ning viiakse iga aruandeperioodi lõpul läbi raha teeniva üksuse väärtuse test. Firmaväärtus hinnatakse alla tema kaetavale väärtusele juhul, kui see on väiksem raamatupidamislikust jääkmaksumusest (Lisa 9). Seisuga 31.12.2022 on juhtkond läbi viinud kaetava väärtuse testi firmaväärtusele. Koostatud on tuleviku oodatavad rahavood, mis firmaväärtuse puhul tuginevad turu trendidel ja AS-i Eesti Post 2023–2027 äriplaani. Tuleviku rahavood on diskonteeritud kasutades eeldatavat kapitali hinda (WACC) (Lisa 9).

Lühiajalised ja väheväärtuslikud rendid

Kontsern rendib erinevaid hooneid ja pindasid. Rendilepingud on enamasti sõlmitud tähtajatuks ning sisaldavad reeglina ka pikendamise ja katkestamise õigusi. Renditingimused räägitakse läbi individuaalsel baasil ning võivad sisaldada erinevaid tingimusi. Rendiperioodi määramisel on lähtutud IFRS 16 juhenditest ning kontserni strateegiast. Rendilepingu pikkuse määramisel hindab juhtkond pikendamise- ja katkestamisoptsioonide realiseerimise tõenäosust, võttes arvesse kõiki teadaolevaid asjaolusid, mis tekitavad majandusliku stiimuli optsioonide kasutamiseks. Juhtkond vaatab oma hinnangud seoses pikendamise- ja katkestamisoptsioonidega üle, kui juhtkonna otsusel on toimunud

oluline sündmus, mis mõjutab tema algset hinnangut optsioonide kasutamise tõenäosuse osas või kui on muutunud rendilepingu katkestamatu periood.

Alates 2022. aastast on grupi postiteenuste osutamisel kasutatav infrastruktuur läbinud olulisi ümberkorraldusi. 2022. aasta jooksul vähendas grupp postkontorite arvu ligikaudu 40% ning juhtkond plaanib seda ka jätkata. Alles jäetavate ja kinni pandavate asukohtade väljaselgitamine on dünaamiline protsess ning juhtkonnal ei ole lähituleviku rendilepingute jätkamise ja sulgemiste osas kindlat plaani, kuid on mõningaid erandeid (asukohad, kus hiljuti on teostatud täiendavaid investeeringuid rendipindade osas). Seoses postivõrgu optimeerimisega pole juhtkonnal olnud piisavat kindlust valdava osa postkontorite rendilepingute pikendamise optsiooni kasutamiseks üle minimaalse lepingujärgse etteteatamisaja. Nende rendipindade puhul hindas juhtkond kasutusõiguse varade ja rendikohustuste kajastamise finantsmõju aastaaruandele ning jõudis järeldusele, et nende objektide mõõtmine minimaalsete renditingimuste alusel oleks ebaoluline. Seetõttu käsitletakse neid rendilepinguid finantsaruannetes bilansiväliselt.

Samuti kajastatakse bilansiväliselt rendilepinguid, mis on sõlmitud pakiautomaatidealuse pinna üüriks. Nende lepingute näol on ettevõtte juhtkonna hinnangul tegu väheväärtuslike rendilepingutega, tulenevalt alusvara (pakiautomaatidealune põrandapind) ebaolulise väärtuse tõttu.

Lisandunud lepingute rendimaksud on diskonteeritud kasutades alternatiivset laenuintressimäära, milleks oli keskmiselt 1,86%. Kontsern on kasutanud standardi poolt lubatud lihtsustust kasutada sama diskontomäära rendilepingute portfelliile, mille lepingutel on piisavalt sarnased tingimused.

Samuti on kontsern kasutanud järgmisi lihtsustusi:

- rendilepingud järelejäänud rendiperioodiga kuni 12 kuud või väikese väärtusega vara kajastatakse alates 01.01.2019 lühiajaliste rendilepingutena;
- renditava vara rendilepingu sõlmimisega seotud otsekulud on välja jäetud rakendamise kuupäeval;
- rendiperioodi määramisel lähtutakse lepingus olevatest võimalustest rendilepingut pikendada või lõpetada.

Aruandekuupäeva seisuga on kasutusõiguse vara jääkmaksumuses 13 916 tuhat eurot ning rendikohustisi 12 311 tuhat eurot.

Universaalse postiteenuse (UPT) ebamõistlike kulude finantseerimine ja kajastamine

Emaettevõtte esitab Konkurentsiametile partiiteenuste deklaratsioonid ning universaalsete ebamõistlike kulude hüvitamise taotlused. Deklareeritud andmete põhjal esitab Konkurentsiameti teatise UPT tasu nõude osas, mis kajastatakse tulevaste perioodide ettemaksuna. Teatise ja eelnevalt esitatud taotluse põhjal arvestatakse enammakstud summa, mida Eesti Postil on õigus Konkurentsiametilt tagasi küsida ning see kajastatakse finantsseisundi aruandes nõudena. Nõue kajastatakse summani, mis juhtkonna hinnangul on tõenäoline tagasi saada, eeldusel, et Konkurentsiamet ei ole kontserni poolset taotlust raamatupidamise aastaaruande kinnitamiseks aktsepteerinud.

Tulude arvestus

Postmarkide müümise hetkel ei ole täpselt teada, millal postmargid kirja teenuse ostja poolt realiseeritakse ja kontsernil tekib kohustus osutada postiteenust. Juhtkonna hinnangul on markide müügiga seotud tulud ja teenuse osutamisega seotud kulud (markide realiseerimine) olulises osas samas aruandeperioodis. Aruandeaasta tulu margimüügist oli 2 197 tuhat eurot (2021. aastal 2 456 tuhat eurot).

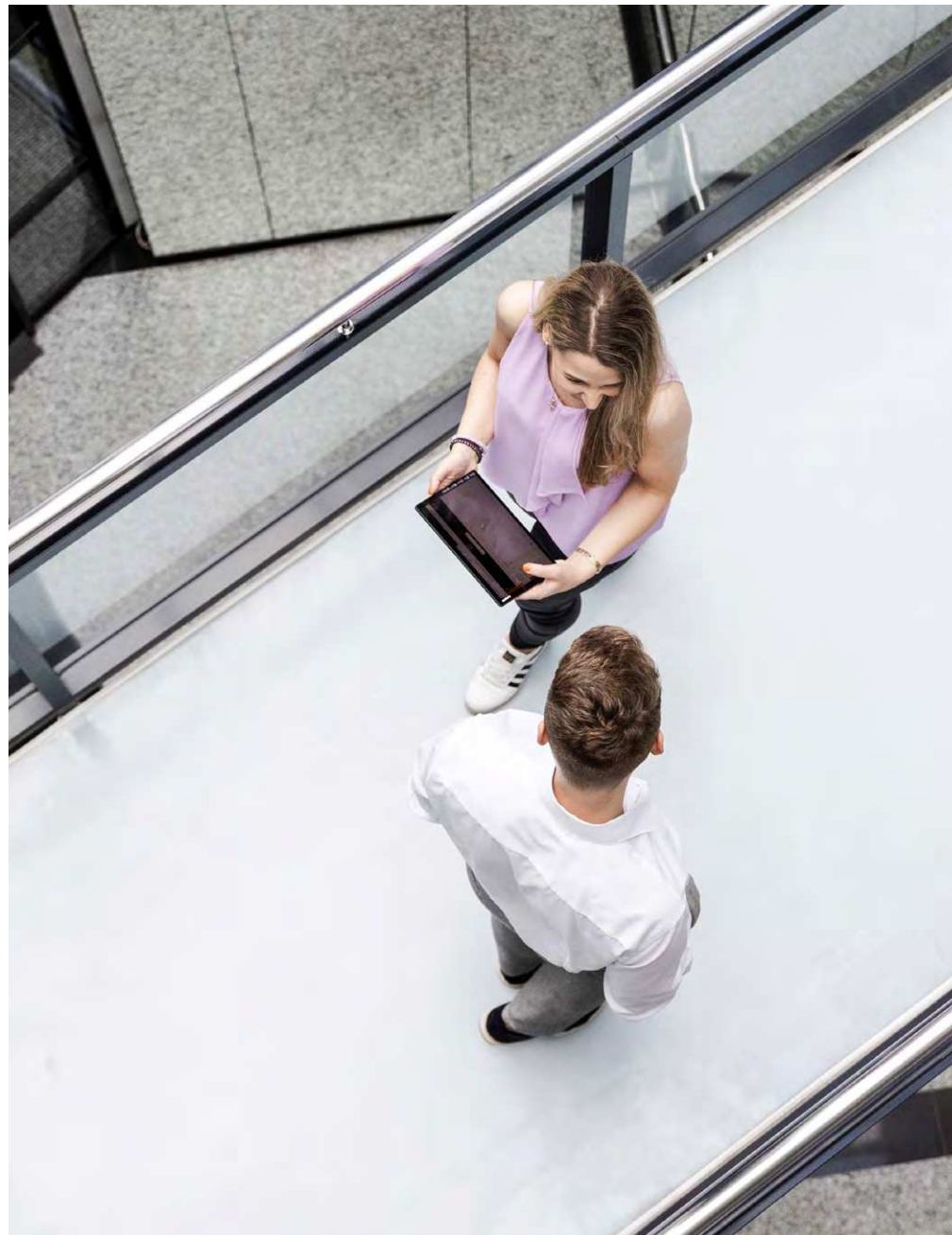
Edasilükkunud tulumaksu kohustise kajastamine investeeringutelt Eesti sidusettevõttesse ning Eesti ja Läti tütarettevõttesse

Kontserni edasilükkunud tulumaksukohustis tekib nendes riikides asuvate äriühingute puhul, kus aruandeaasta kasumit maksustatakse. Samuti tekib kontserni edasilükkunud tulumaksukohustis investeeringutelt Eesti ja Läti tütar- ja sidusettevõtetesse, välja arvatud juhul, kui kontsern suudab kontrollida maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist ja nende tühistumine ettenähtavas tulevikus ei ole tõenäoline. Maksustatavate ajutiste erinevuste tühistumise näideteks on dividendide maksmine, investeeringu müük või likvideerimine jt tehingud. Kuna kontsern kontrollib tütarettevõtete dividendipoliitikat, on tal võimalik kontrollida ka kõnealuse investeeringuga

seotud ajutiste erinevuste tühistumise ajastamist. Kui emaettevõtte hindab, et dividend makstakse välja ettenähtavas tulevikus, mõõdetakse edasilükkunud tulumaksukohustist planeeritava dividendi väljamakse ulatuses eeldusel, et dividendi väljamaksmiseks on aruandekuupäeva seisuga piisavalt vahendeid ja omakapitali, mille arvelt ettenähtavas tulevikus kasumit jaotada.

Edasilükkunud tulumaksukohustise mõõtmisel kasutab kontsern maksu-määrasid, mida aruandekuupäeval kehtivate maksumäärade alusel eeldatavasti kohaldatakse maksustatavatele ajutistele erinevustele perioodil, mil need eeldatavalt tühistuvad. Kontsern mõõdab selliseid tulumaksukohustusi vastavalt IAS 12.46 maksumääraga, mis rakendub eelnimetatud investeeringute suhtes eksisteerivatele maksustatavatele ajutistele erinevustele perioodil, mil need eeldatavalt tühistuvad, lähtudes aruandekuupäeval kehtivatest maksumääradest.

Maksimaalne tulumaksukohustus, mis kaasneks kogu vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena, on avalikustatud aastaaruande lisas 14. Maksustavad ajutised erinevused, mille suhtes on edasilükkunud tulumaksukohustust kajastatud, on avalikustatud lisas 23.

Lisa 2 | Finantsinstrumendid

Nõuded, sh nõuded ostjate vastu, on kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses (miinus võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused), kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

Võlad tarnijatele, muud lühi- ja pikaajalised kohustised ning saadud laenud on kajastatud korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivse intressimäära meetodit.

tuhandetes eurodes

Finantsvarad	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Raha	3	29 413	29 534
Nõuded ostjate vastu	4	12 292	12 318
Nõuded teiste välisriikide postiorganisatsioonide vastu	4, 8	16 078	35 955
Muud nõuded	4	255	602
Finantsvarad kokku		58 038	78 409

Finantskohustised	Lisa	31.12.2022	31.12.2021
Võlad tarnijatele	13	10 347	9 977
Kohustised teistele postiorganisatsioonidele	13	20 706	42 582
Viitvõlad ja muud kohustised	13	1 791	3 538
Võlakohustised	12	11 976	25 062
Finantskohustised kokku		44 819	81 159

Lisa 3 | Raha

tuhandetes eurodes

Finantsvarad	31.12.2022	31.12.2021
Sularaha	683	1 641
Pangakontod	18 435	27 797
Tähtajaline hoius	10 000	0
Raha teel	295	96
Raha kokku (Lisa 2)	29 413	29 534
Keskmine intressimäär aastas	0,6%	0%

Lisa 4 | Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

tuhandetes eurodes

	31.12.2022	31.12.2021
Ostjate tasumata nõuded	12 434	11 034
Nõue sidusettevõtja vastu	2	1 452
Nõuete allahindlus	-39	-23
Eeldatav krediitkahjum	-105	-145
Nõuded ostjate vastu kokku (Lisa 2)	12 292	12 318
Muud nõuded	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded välisriikide postiorganisatsioonide vastu lõppmaksete osas (Lisa 2)	14 937	32 912
sh prognoos	4 077	7 196
tegelik	10 860	25 716
Muud lühiajalised nõuded (Lisa 2)	255	602
Maksude ettemaksed	256	343
Ettemaksed kaupade ja teenuste eest	694	753
Muud nõuded kokku	16 141	34 610
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded kokku	28 433	46 928

tuhandetes eurodes

Välisriikide postiorganisatsioonide prognoosnõuete muutus	2022	2021
Prognoosnõuded perioodi algul	10 239	11 872
Lisandunud nõuded	4 780	7 768
Tegelikult nõudeks kantud prognoosnõuded	-9 800	-9 401
Prognoosnõuded perioodi lõpus	5 219	10 239

Välisriikide postiorganisatsioonide nõuete muutus sisaldab nii lühiajalisi- kui pikaajalisi nõudeid.

Lisa 5 | Varud

tuhandetes eurodes

	31.12.2022	31.12.2021
Tooraine ja materjal	539	543
Valmistoodang	49	65
Müügiks ostetud kaubad	361	375
Varud kokku	948	983

2022. aastal nagu ka 2021. aastal ei tekkinud vajadust müügiks ostetud kaupade allahindluseks. Seisuga 31.12.2022 oli kontsernis teiste osapoolte varusid vastutaval hoiul 316 tuhande euro (31.12.2021 seisuga 291 tuhande euro) väärtuses.

Lisa 6 | Tütarettevõtjad

Seisuga 31.12.2022 omas kontsern järgmisi tütarettevõtjaid: UAB Omniva LT, SIA Omniva, OÜ Omniva ning OÜ Finbite.

Tütarettevõtja nimi	Asukohamaa	Emaettevõtjale kuuluvad lihtaktsiad (%)	Kontsernile kuuluvad lihtaktsiad (%)	Mittekontrollivale osale kuuluvad lihtaktsiad (%)	Kontsernile kuuluvad eelisaktsiad (%)	Tegevusalad
OÜ Omniva	Eesti	100,0	100,0	-	-	-
OÜ Finbite	Eesti	100,0	100,0	-	-	informatsioonilogistika
UAB Omniva LT	Leedu	100,0	100,0	-	-	logistikateenused
SIA Omniva	Läti	100,0	100,0	-	-	logistikateenused

Kõik tütarettevõtjad kuuluvad konsolideerimisele. Hääleõiguste osakaal emaettevõtjale kuuluvates tütarettevõtjates ei erine lihtaktsiate osakaalust. Emaettevõtja ei oma eelisaktsiaid.

1. juulil 2022 müüdi tütarettevõtte AS Maksekeskus. AS Maksekeskus asutati 2012. aastal eesmärgiga pakkuda e-kaupmeestele ning nende klientidele turvalisi ja mugavaid makselahendusi ning e-kaubandusega seotud teenuseid. AS Maksekeskuse kaudu vahendatakse makseid Eestis, Lätis, Leedus ning Soomes. Omniva strateegia kohaselt ei olnud Maksekeskuse poolt osutatavad tegevused enam ettevõttele strateegiliselt olulised. AS Maksekeskuse osaluse müügihind oli 30 080 tuhat eurot ning võõrandamisel saadud kasum 26 970

tuhat eurot. Müügihetkel AS Maksekeskuse käibevara oli 5 631 tuhat eurot, sh raha 5 349 tuhat eurot, põhivara 1 301 tuhat eurot ja kohustised 1 803 tuhat eurot.

AS Eesti Post on kasutusele võtnud ühtse kaubamärgi Omniva. 2022. aastal nagu ka 2021. aastal äritegevust tütarettevõttes OÜ Omniva ei toimunud.

30. märtsil 2022. asutas UAB Omniva LT tütarettevõtte UAB Omniva LT Sorting. Tütarettevõtte asutamine on seotud uue logistikakeskuse rajamisega Kaunas. Tütarettevõtte kuulub 100% UAB Omniva LT-le.

Lisa 7 | Investeeringud sidusettevõttesse

AS-i Eesti Post poolt tehtud investeeringud sidusettevõtjasse (Lisa 24):

tuhandetes eurodes				
Osalus %				
Sidusettevõtja nimi	Asukohamaa	31.12.2022	31.12.2021	Kajastamise meetod
Post11 OÜ	Eesti	30,0%	30,0%	kapitaliosaluse meetod

18. septembril 2015 asutati ühisfirma Hiina suurima erakapitalil põhineva kullerfirmaga S.F. Express, et vahendada kiiremini ja tõhusamalt kaupu Hiina ja Euroopa vahel. Sidusettevõtte nimega Post11 on registreeritud Eestis. AS-ile Eesti Post kuulub ettevõttest 30%.

1. juulil 2022. aastal omanike ühisel otsusel lõpetas sidusettevõtte Post11 äritegevuse. Otsus oli tingitud muutunud rahvusvahelisest ärikeskkonnast ning vajadusest optimeerida ja reorganiseerida äritegevused Euroopas ja Baltikumis.

2022. aastal kontsernile kuuluv sidusettevõtte kapitaliosaluse meetodil kajastatud kahjum oli 393 tuhat eurot (2021. aastal kahjum 556 tuhat eurot).

Lisa 8 | Pikaajalised nõuded ja ettemaksed

tuhandetes eurodes

	31.12.2022	31.12.2021
Pikaajalised nõuded välisriikide postioorganisatsioonide vastu lõppmaksete osas (Lisa 2)	1 142	3 043
sh prognoos	1 142	3 043
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud ja rendi ettemaks	712	662
Edasilükkunud tulumaksu nõue (Lisa 23)	1	1
Pikaajalised nõuded ja ettemaksed kokku	1 855	3 706
sh tähtajaga 1–5 aasta jooksul	1 855	3 706

Lisa 9 | Põhivara

Materiaalne põhivara

	Maa	Ehitised	Masinad ja seadmed	Sõidukid	Muu materiaalne põhivara	Lõpetamata projektid	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2020	1 697	27 513	33 054	7 142	1 434	1 103	71 944
Akumuleerunud kulum 31.12.2020	0	-12 578	-14 178	-5 641	-913	0	-33 310
Jääkmaksumus 31.12.2020	1 697	14 935	18 876	1 501	521	1 103	38 634
Soetamine	0	107	1 669	44	241	3 825	5 886
Ümberklassifitseerimine	0	0	2 161	0	0	-2 161	0
Müük jääkmaksumuses	-1	-18	-5	-13	0	0	-38
Mahakandmine jääkmaksumuses	0	0	-91	-39	-5	0	-135
Arvestatud kulum	0	-764	-3 415	-712	-199	0	-5 091
Soetusmaksumus 31.12.2021	1 696	27 385	36 473	6 797	1 498	2 767	76 616
Akumuleerunud kulum 31.12.2021	0	-13 124	-17 272	-6 016	-939	0	-37 352
Jääkmaksumus 31.12.2021	1 696	14 260	19 201	781	559	2 767	39 264
Soetamine	0	0	0	0	0	10 706	10 706
Ümberklassifitseerimine	0	422	2 597	346	423	- 3 788	0
Müük jääkmaksumuses	-2	-108	0	-121	0	0	-232
Mahakandmine jääkmaksumuses	0	-2	-22	-1	0	-132	-157
Arvestatud kulum	0	-4 241	-4 003	-604	-265	0	-9 113
Soetusmaksumus 31.12.2022	1 694	27 139	38 012	6 291	1 531	9 553	84 220
Akumuleerunud kulum 31.12.2022	0	-16 808	-20 239	-5 890	-815	0	-43 752
Jääkmaksumus 31.12.2022	1 694	10 331	17 773	401	716	9 553	40 468

2022. aastal müüdud materiaalse põhivara soetusmaksumus oli 1 391 tuhat eurot (2021. aastal 449 tuhat eurot), akumuleerunud kulum 1 159 tuhat eurot (2021. aastal 411 tuhat eurot) ja müügihind 789 tuhat eurot (2021. aastal 148 tuhat eurot). 2022. aastal maha kantud materiaalse põhivara soetusmaksumus oli 1 659 tuhat eurot (2021. aastal 772 tuhat eurot)

ja akumuleerunud kulum 1 635 tuhat eurot (2021. aastal 638 tuhat eurot). Aruandeperioodil varade allahindlusi ei teostatud. (2021. aastal 0 eurot). 31.12.2022 seisuga oli kontsernil nulli amortiseerunud materiaalsel põhivara kasutuses soetusmaksumuses 16 039 tuhat eurot (31.12.2021 seisuga 16 525 tuhat eurot).

Immateriaalne põhivara

tuhandetes eurodes

	Firmaväärtus	Kliendi- nimekirjad	Muu immateriaalne põhivara, sh tarkvara	Lõpetamata tarkvaraprojektid	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2020	1 168	395	23 398	1 004	25 965
Akumuleerunud kulum 31.12.2020	0	-317	-9 599	0	-9 916
Jääkmaksumus 31.12.2020	1 168	78	13 798	1 004	16 047
Soetamine	0	0	1 980	112	2 093
Ümberklassifitseerimine	0	0	978	-978	0
Maha kandmine jääkmaksumuses	0	0	-42	0	-42
Arvestatud kulum	0	-40	-5 624	0	-5 664
Soetusmaksumus 31.12.2021	1 168	395	26 214	139	27 916
Akumuleerunud kulum 31.12.2021	0	-357	-15 124	0	-15 481
Jääkmaksumus 31.12.2021	1 168	38	11 090	139	12 435
Soetamine	0	0	528	2 657	3 185
Ümberklassifitseerimine	0	0	1 286	-1 286	0
Maha kandmine jääkmaksumuses	0	0	-5	-455	-460
Maha kandmine AS Maksekeskuse müügist	-77	0	-1 295	0	-1 372
Arvestatud kulum	0	-38	-4 966	0	-5 004
Soetusmaksumus 31.12.2022	1091	395	25 139	1 055	27 680
Akumuleerunud kulum 31.12.2022	0	-395	-18 501	0	-18 896
Jääkmaksumus 31.12.2022	1091	0	6 638	1 055	8 784

31.12.2022 seisuga oli kontsernil nulli amortiseerunud immateriaalset põhivara kasutuses soetusmaksumuses 5 232 tuhat eurot (31.12.2021 seisuga 3 983 tuhat eurot). 2022. aastal maha kantud immateriaalse põhivara soetusmaksumus oli 963 tuhat eurot (2021. aastal 141 tuhat eurot) ja akumuliseerunud kulum 503 tuhat eurot (2021. aastal 99 tuhat eurot). Tütarettevõtja Maksekeskus AS võõrandamisest 2022. aastal maha kantud immateriaalse põhivara soetusmaksumus oli 2 381 tuhat eurot ja akumuliseerunud kulum 1 086 tuhat eurot ning võõrandamisega seotud firmaväärtus, mis kanti maha oli 77 tuhat eurot.

Immateriaalse põhivara soetamise summa on seotud logistikainfosüsteemi arenduste kasutusele võtuga, väljastpoolt Euroopa Liidu väikesaadetiste maksumise lahendusega, erakliendi teeninduse tarkvaraga.

UAB Omniva LT omandamisega seotud firmaväärtuse osas viidi seisuga 31.12.2022 läbi vara kaetava väärtuse test. Testitavate varade bilansiline jääkväärtus oli 6 894 tuhat eurot (31.12.2021 seisuga 2 899 tuhat eurot), mis koosnes:

- UAB Omniva firmaväärtusest,
- Omniva UAB kliendinimekirjade bilansilisest jääkväärtusest
- teistest Leedu pakiäri seotud materiaalsete- ja immateriaalsete põhivara jääkväärtustest ja netokäibekapitalist.

Nimetatud raha genereeriva üksuse jääkväärtust võrreldi raha genereeriva üksuse varade kasutusväärtusega, kasutades diskonteeritud rahavoo meetodit. Vara kaetava väärtuse test sisaldas pakiautomaadi- ja kullerteenustega seotud rahavooge. Rahavoo prognoos põhineb viimasel UAB Omniva LT äriplaani ja juhtkonna hinnangul.

Tuleviku rahavood on diskonteeritud kasutades maksueelset diskontomäära, milleks on 10,4% (2021. aastal 6,9%). Prognoosiperiood oli 2023–2027 (5 aastat), tulenevalt ettevõtte teenuste äriplaani. 2021. aasta lõpus tehtud vara kaetava väärtuse testimisel kasutati prognoosiperioodiks aastaid 2022–2026 (5 aastat). UAB Omniva LT tulude kasv on plaanitavalt kiirem aastal 2023 (kokku viiel aastal keskmiselt 12% aastas).

UAB-le Omniva LT vara väärtuse testide tulemusena varade väärtuse langust bilansipäeval ega ka võrdlusperioodil ei ole tuvastatud, testi tulemuste rahavood ületavad varade väärtust üle kümne korra.

Kasutusõiguse vara

tuhandetes eurodes

	Ehitised	Rajatised	Masinad ja seadmed	Sõidukid	Kokku
Soetusmaksumus 31.12.2020	2 801	19	0	264	3 084
Akumuleerunud kulum 31.12.2020	-1 210	-10	0	-102	-1 322
Jääkmaksumus 31.12.2020	1 591	9	0	162	1 762
Uute rentide lisandumine	2 214	5	0	4 891	7 110
Vanade rendilepingute ümberhindamine	435	0	0	0	435
Mahakandmine jääkmaksumuses	-24	-3	0	0	-27
Allahindlus	-23	0	0	0	-23
Arvestatud kulum	-1 110	-4	0	-327	-1 441
Soetusmaksumus 31.12.2021	5 206	15	0	5 155	10 376
Akumuleeritud kulum 31.12.2021	-2 123	-5	0	-429	-2 557
Jääkmaksumus 31.12.2021	3 083	10	0	4 726	7 819
Uute rentide lisandumine	2 066	119	4 806	4 579	11 570
Vanade rendilepingute ümberhindamine	88	0	1	-1 673	-1 584
Ümberklassifitseerimine materiaalsesse põhivarasse	0	0	0	-122	-122
Mahakandmine jääkmaksumuses	-24	-7	0	-37	-68
Allahindlus	-40	0	0	0	-40
Arvestatud kulum	-1 578	-43	-541	-1 497	-3 659
Soetusmaksumus 31.12.2022	6 765	119	4 858	7 266	19 008
Akumuleeritud kulum 31.12.2022	-3 171	-40	-591	-1 290	-5 091
Jääkmaksumus 31.12.2022	3 594	80	4 267	5 976	13 916

Kasutusõiguse vara ja rendikohustiste (Lisa 10) saldode erinevus tuleneb muudest ostekulutustest, mis on vajalikud kasutusõiguse vara viimiseks tema tööseisundisse ja -asukohta ning mitte lineaarsetest rendimaksetes.

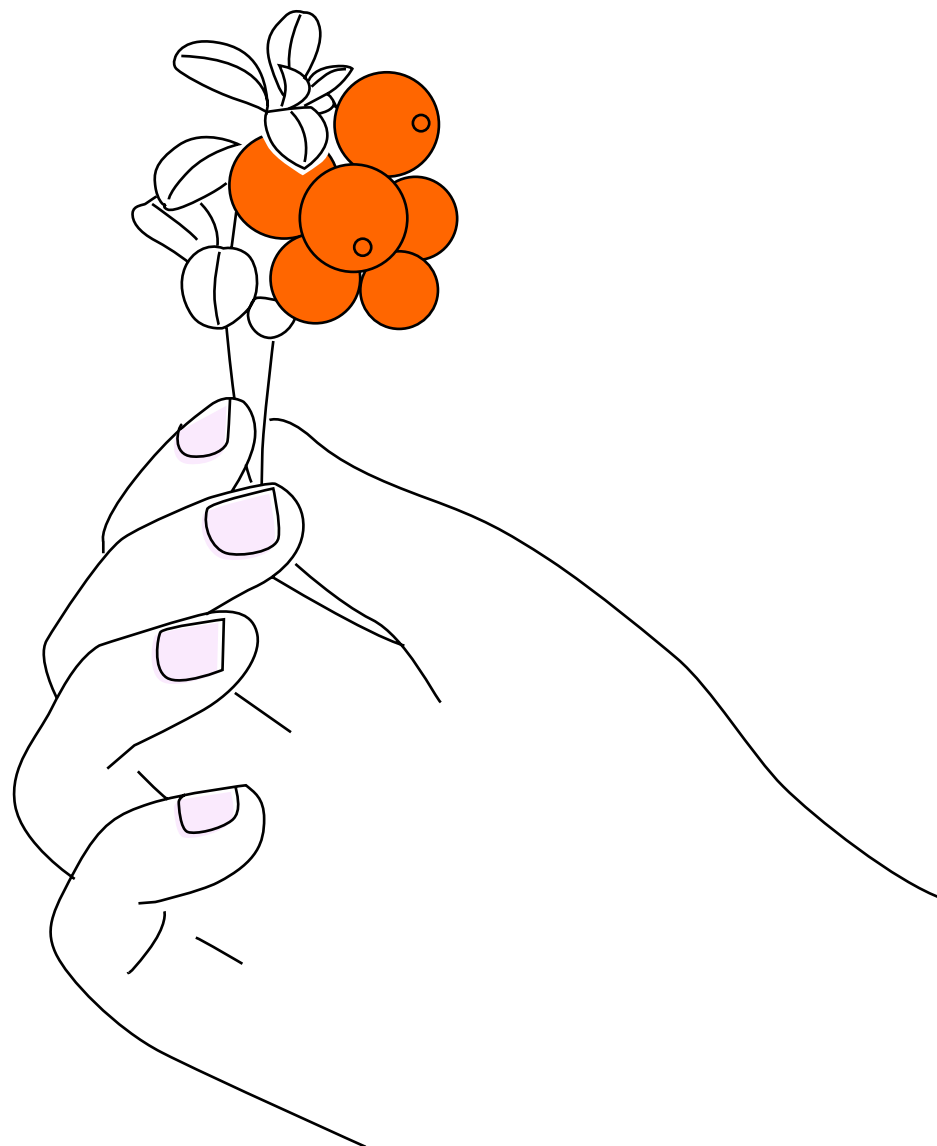
Lisa 10 | Rendikohustis

tuhandetes eurodes

	31.12.2022	31.12.2021
Rendimaksete miinimumsumma	12 673	8 412
sh tasuda järgmise 12 kuu jooksul	4 432	2 790
1–5 aasta jooksul	8 241	5 622
 Tulevaste perioodide intressikulu	 -819	 -324
Rendimaksete nüüdisväärtus	12 311	8 304
 Rendimaksete nüüdisväärtus (Lisa 12)	 12 311	 8 304
sh tasuda järgmise 12 kuu jooksul	4 257	2 736
1–5 aasta jooksul	8 054	5 568
 Keskmine intressimäär	 2,8%	 1,1%

Kontsern rendib hooneid postkontoritele, kontori- ja laopindadeks ning pindasid pakiautomaatidele. Masinate ja seadmete põhivara grupis on rendile võetud pakiautomaadid ja transpordivahendeid. Info- ja kommunikatsioonitehnoloogia põhivara grupis on rendile võetud all-flash kettamassiivid. Täpsem info rendivarade kohta on kajastatud lisa 9. 2022. aasta rentidega seotud raha väljamaksed olid summas 4 642 tuhat eurot (2021. aastal 4 194 tuhat eurot).

Info lühiajaliste- ja väheväärtusliku vara rentide kohta on toodud lisa 11.

Lisa 11 | Lühiajalise- ja väheväärtusliku vara rent

AS Eesti Post kui rendileandja rendib lühiajalise rendi tingimustel välja järgmisi varasid:

tuhandetes eurodes

Maa ja ehitised	31.12.2022	31.12.2021
Soetusmaksumus	833	805
Akumuleerunud kulum	-460	-416
Jääkmaksumus	373	389
Aasta kulum	-22	-26
Antud rendile	31.12.2022	31.12.2021
Järgmiste perioodide renditulu mittekatkestatavatest rendilepingutest	31	164
sh järgmise 12 kuu jooksul	26	164
1–5 aasta jooksul	5	0
Saadud rendi ettemaks	7	7
sh järgmise 12 kuu eest	7	7
	2022	2021
Aruandeperioodi renditulu (Lisa 17)	85	193

Kontsern rendib lühiajalise rendi tingimustel välja hooneid, mis finantseisundi aruandes kajastuvad materiaalses põhivaras. Materiaalse põhivara objektide puhul, mida osaliselt kasutatakse kontserni poolt ning osaliselt on välja renditud lühiajalise rendi tingimustel, on soetusmaksumuse, akumuleerunud kulum ja aruandeperioodi kulum esitamisel arvestatud väljarenditud pindade proportsiooni. Hooned on osaliselt kontserni kasutuses ja osaliselt välja renditud, kuid väljarenditavat osa ei ole võimalik iseseisvalt võõrandada. Toodud andmed sisaldavad materiaalse põhivara renditulu.

Võetud rendile	31.12.2022	31.12.2021
Järgmiste perioodide rendimaksed lühiajalistest ja väheväärtusliku vara rendilepingutest	12 871	12 857
sh tasuta järgmise 12 kuu jooksul	2 694	2 718
1–5 aasta jooksul	10 170	10 130
Üle 5 aasta	7	9
	2022	2021
Aruandeperioodi rendikulu (Lisa 19)	4 164	5 523
sh lühiajalise rendikulu	1 013	2 330
sh väheväärtusliku vara rendikulu	3 151	3 193

Lühiajalisi rente ja väheväärtusliku vara rente kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna. Lühiajaliste rentidena kajastatakse lepinguid, mille rendiperiood on kuni 12 kuud või vähem, puudub vara välja-ostu võimalus.

Kontserni poolt on kasutusrendi tingimustel renditud kontoripinnad, infotehnoloogiline riistvara, andmeside ja muud seadmed ning inventar.

Lisa 12 | Intressikandvad võlakohustised

tuhandetes eurodes

	31.12.2022	31.12.2021
Pikaajaliste laenukohustiste tagasimaksed järgmisel perioodil	0	2 646
Pikaajaliste rendikohustiste tagasimaksed järgmisel perioodil (Lisa 10)	4 257	2 736
Lühiajalised laenukohustised kokku	4 257	5 382
Pikaajalised võlakohustised		
Pikaajalised laenud	0	14 112
Pikaajalised rendikohustised (Lisa 10)	8 054	5 568
Pikaajalised võlakohustised kokku	8 054	19 680
Võlakohustised kokku		
sh tasuda järgmise 12 kuu jooksul	4 257	5 382
1-5 aasta jooksul	8 054	19 680
üle 5 aasta	0	0
Keskmesid intressimäärad aastas		
Pangalaenud	0,0%	1,3%
Rendikohustised	2,8%	1,1%

tuhandetes eurodes

	2022	2021
Algsaldo	25 062	24 007
Laenude tagasimaksed	-16 758	-2 646
Rendikohustise suurenemine	10 514	8 069
Rendilepingute ümberhindlus	-1 866	-174
Rendikohustise maksed	-4 642	-4 194
Lõppsaldo	12 311	25 062

Rendikohustiste saldo suurenemine aruandeperioodil on toimunud valdavalt pakiautomaatide tagasisel saadud finantseerimisest müük-tagasirent tehingu kaudu summas 3 606 tuhat eurot.

Osa rendilepingutest on fikseeritud intressimääraga, osa muutuva intressimääraga (seotud EURIBOR-iga). Vastavalt lepingutele muudetakse intressimäära iga kuue kuu tagant (Lisa 25).

Laenulepingutel on vastavalt laenulepingute tingimustele laenusaaja kohustatud täitma teatud finantssuhtarvude, nagu intressikandvate võlakohustuste suhet EBITDAsse (debt to EBITDA ratio; EBITDA - puhaskasum enne finants-tulusid ja -kulusid, ettevõtte tulumaksu ning materiaalse ning immateriaalse põhivara väärtuse langust ja amortisatsioonikulusid), võlateenuste kattekordaja suhet (DSCR ehk arvestusperioodi EBITDA jagatud arvestusperioodi jooksul tasumisele kuuluvate võlakohustustega) ning omakapitali osakaalu. Pangalaenud on seisuga 5. september 2022. aasta tasutud. Aastal 2022 ei tekkinud vastuolu laenulepingu eritingimustega.

Pakiautomaatide müügist kasumit ega kahjumit ei kajastunud. Kasutusõiguse vara kajastati tagasirendi summas, millele lisandusid sellega seotud soetus- ja paigalduskulud.

Lisa 13 | Lühi- ja pikaajalised võlad

tuhandetes eurodes

	31.12.2022	31.12.2021
Ostjate ettemaksed	337	130
Võlad tarnijatele (Lisa 2)	10 347	9 977
Võlad töövõtjatele	6 475	7 606
Sotsiaalmaksu viitvõlg	753	705
Tulumaksu viitvõlg	323	298
Kohustised välisriikide postiorganisatsioonide ees lõppmaksete osas (Lisa 2)	19 960	36 904
Muud lühiajalised võlad ja viitvõlad	78	76
Käibemaks	402	580
Üksikisiku tulumaks	563	727
Sotsiaalmaks	1 151	1 119
Muud maksuvõlad	101	554
Muud kohustised	1 713	3 462
Lühiajalised võlad ja ettemaksed kokku	42 202	62 137
Pikaajalised kohustised välisriikide postiorganisatsioonide ees lõppmaksete osas (Lisa 2)	746	5 678
Põhivara sihtfinantseerimine	42	0
Edasilükkunud tulumaksu kohustus (Lisa 23)	864	1 015
Muud pikaajalised võlad kokku	1 652	6 694
sh tasuda 1–5 aasta jooksul	1 652	6 694

2022. aastal kohustiste vähenemine välisriikide postiorganisatsioonide ees lõppmaksete osas on seotud veebruaris 2021. aastal alanud Vene–Ukraina sõjaga. Omniva lõpetas kogu rahvusvaheline kommertskoostöö Venemaa ja Valgevene suunal, jätkates vaid universaalse postiteenuse pakkumist vastavalt Lausanne kokkuleppele.

Lisa 14 | Omakapital

	31.12.2022	31.12.2021
Aktiakapital (tuhandetes eurodes)	15 714	15 714
Aktsiate arv (tk)	1 571 412	1 571 412
Aktsiate nimiväärtus (eurodes)	10	10
Põhikirja kohaselt maksimaalselt lubatud lihtaktsiate arv (tk)	4 000 000	4 000 000

2022. aastal maksti dividende summas 2 750 tuhat eurot, millega kaasnes tulumaksukulu 580 tuhat eurot (2021. aastal 2 393 tuhat eurot, millega kaasnes tulumaksukulu 274 tuhat eurot), Lisa 23.

Seisuga 31.12.2022 moodustas kontserni jaotamata kasum 50 368 tuhat eurot (31.12.2021: 27 683 tuhat eurot). Dividendide väljamaksmisel omanikule kaasneb tulumaksukulu 20/80 netodividendidena väljamakstavalt summalt ning alates 2019. aastast saab regulaarselt väljamakstavatele dividendidele rakendada osaliselt soodsamat maksumäära 14/86.

Seega on aruandekuupäeva seisuga eksisteerinud jaotamata kasumist omanikule võimalik netodividendidena välja maksta 40 414 tuhat eurot, millega kaasneb dividendide tulumaks summas 9 954 tuhat eurot. Seisuga 31.12.2021 eksisteerinud jaotamata kasumist oleks olnud netodividendidena võimalik välja maksta 22 239 tuhat eurot, millega oleks kaasnenud tulumaks summas 5 444 tuhat eurot.

Lisa 15 | Müügitulu kliendilepingutelt

Müügitulu jagunemine teenuste lõikes

tuhandetes eurodes

	2022	2021
Pakiteenused	74 353	78 486
Postiteenused	26 370	27 136
sh postmargi müük	2 197	2 456
Digitaalsed teenused	5 643	8 998
Rahvusvahelised teenused	16 552	29 684
Kokku müügitulud kliendilepingutelt	122 918	144 304

tuhandetes eurodes

	2022		2021	
	Universaalne postiteenus	Muud teenused	Universaalne postiteenus	Muud teenused
Pakiteenused	9 368	64 986	13 053	65 433
Postiteenused	3 204	23 166	3 485	23 652
Digitaalsed teenused	0	5 643	0	8 998
Rahvusvahelised teenused	0	16 552	0	29 684
Kokku müügitulud kliendilepingutelt	12 571	110 347	16 538	127 766

Müügitulu kliendilepingutelt jagunemine klientide asukoha lõikes

tuhandetes eurodes

	2022	2021
Eesti	55 834	70 868
Taani	9 292	8 082
Hiina	16 071	23 184
Poola	1 594	265
Leedu	19 002	18 861
Holland	1 054	921
Läti	14 160	15 129
Hispaania	1 091	416
Venemaa	145	366
Muud riigid	4 675	6 212
Kokku müügitulud kliendilepingutelt	122 918	144 304

Kontserni müügitulu languse kõige suurema mõjufaktoriga asjaoluks sai rahvusvahelise transiidi teenuste tulude langemine võrreldes eelmise aastaga. Rahvusvahelise transiidi tulud olid 2022. aastal 16,6 miljonit eurot, võrreldes eelmise aastaga on tulude maht kukkunud 45% (2021: 29,7 miljonit eurot).

Tulemust mõjutas oluliselt veebruaris alanud Vene–Ukraina sõda, kuna rahvusvahelise transiidi teenuste tulud olid suures osas sõltuvad kriisipiirkonnast. Omniva lõpetas kogu rahvusvahelise kommertskoostöö Venemaa ja Valgevene suunal, jätkates vaid universaalse postiteenuse pakkumist vastavalt Lausanne kokkuleppele.

Lisa 16 | Saadud toetused

Saadud toetused liikide lõikes

tuhandetes eurodes

	2022	2021
Perioodiliste väljaannete kojukande toetus	4 528	1 778
Universaalse postiteenuse ebamõistlike kulude hüvitamine	0	912
Taastuenergia toetus	39	30
Palgatoetus	18	8
Muud	8	3
Kokku toetused	4 593	2 731

Eesti Vabariigi riigieelarvest saadi tegevuskulude sihtfinantseerimist maapiirkondades perioodiliste väljaannete kojukande toetuseks. Nimetatud toetus vahendati kirjastustele. Eesti Töötukassalt saadi palgatoetust ning Elering AS-lt taastuenergia toetust.

Lisa 17 | Muud äritulud

tuhandetes eurodes

	2022	2021
Renditulu (Lisa 11)	85	193
Kasum põhivara müügist	557	110
Saadud trahvid, viivised	34	31
Saadetiste hüvitised	51	194
Saadud kommunaalmaksed	45	39
Tollivormistuse ja tarkvara kasutamise müügitulu	38	406
Eriprojekti tulu	416	516
Raamatupidamisteenus	72	59
Kasum valuutakursi muutusest	0	362
Muud äritulud	289	144
Muud äritulud kokku	1 587	2 054

2022. aastal ja 2021. aastal tarnis Omniva Horvaatia Postile pakiautomaatide tarkvara ja hakkas nõustama pakiautomaadivõrgustiku loomist Horvaatias. Nimetatud projektiga seotud müügitulud on kajastatud real „Eriprojekti tulu“.

Lisa 18 | Kaubad, toore, materjal ja teenused

tuhandetes eurodes

	2022	2021
Postivedu ja -teenus	9 920	10 041
Kaubad	550	575
Kütus ja energia	5 331	3 400
Tooraine ja materjalid	711	569
Rahvusvahelised lõppmaksed	3 831	12 708
Rahvusvaheline transport	11 903	14 842
Sorteerimisteenus, teavitusteenus	2 129	1 841
Digiteenuste kulud	1 135	2 747
Muud teenused	884	1 202
Kaubad, toore, materjal, teenused kokku	36 394	47 924

Lisa 19 | Muud tegevuskulud

tuhandetes eurodes

	2022	2021
Remont ja hooldus	1 685	1 454
Lühiajaliste rendilepingutega seotud kulu (Lisa 11)	1 013	2 330
Väikese väärtusega rendilepingutega seotud kulu (Lisa 11)	3 151	3 193
Hoonete haldamine ja muud halduskulud	2 494	2 374
Panga- ja rahaveoteenused	690	951
Administreerimiskulud	1 008	1 356
Väheväärtuslik vara	276	473
Konsultatsioonid ja koolituskulud	2 468	1 169
Reklaamikulud	1 797	1 904
IT kulud	2 604	2 423
Krediidikvaliteedi languse kulud (Lisa 25)	7	33
Muud tegevuskulud	2 322	1 818
Muud tegevuskulud kokku	19 514	19 479

Lisa 20 | Tööjõukulud

tuhandetes eurodes

	2022	2021
Palgakulud	38 522	37 602
Töösuhte lõpetamise hüvitise kulud	304	508
Puhkusetasud	4 074	3 515
Sotsiaalmaksukulu	10 606	10 489
Töötuskindlustusmakse kulu	218	218
Muud	884	491
Tööjõukulud kokku	54 609	52 823
Keskmine töötajate arv	2471	2408

Lisa 21 | Muud ärikulud

tuhandetes eurodes

	2022	2021
Viivised, trahvid, maksuintressid	20	121
Kohalikud maksud	225	88
Kvaliteedikontroll	71	15
Kahjum põhivara maha kandmisest (Lisa 9)	36	136
Kahjum valuutakursi muutusest	29	0
Humanitaarabi Ukrainale	495	0
Muud ärikulud	155	309
Muud ärikulud kokku	1 031	668

Muudest ärikuludest moodustab suurema osa vastutuskindlustuse, krediidi-kindlustuse ning varude mahakandmise kulud.

Lisa 22 | Finantstulud ja -kulud

tuhandetes eurodes

	2022	2021
Finantstulud		
Muud finantstulud	3	302
Finantstulud kokku	3	302
Finantskulud		
Intressikulud	-311	-311
sh pangalaenudelt	-122	-259
sh rendilepingutelt	-189	-52
Kahjum valuutakursi muutusest	-173	-592
Finantskulud kokku	-484	-903

Lisa 23 | Tulumaks

tuhandetes eurodes

	2022	2021
Tulumaks väljamaksetelt omanikele:		
Tulumaksukulu väljamakstud dividendidelt (Lisa 13)	580	274
Välismaistest tütarettevõtjatest tulenev tulumaksukulu:		
Tasumisele kuuluv tulumaksukulu	7	471
Edasilükkunud tulumaksukohustis dividendidelt:		
Edasilükkunud tasumisele kuuluv tulumaks	-151	325
Tulumaks kokku	436	1 071

Edasilükkunud tulumaksuvara

	2022	2021
Algsaldo	-1	-139
Aruandeaasta muutus	0	138
Lõppsaldo (Lisa 8)	-1	-1

Edasilükkunud tulumaksukohustis

	2022	2021
Algsaldo	1 015	690
Aruandeaasta muutus	-151	325
Lõppsaldo (Lisa 13)	864	1 015

Lisa 24 | Tehingud seotud osapooltega

AS-i Eesti Post aktsiad kuuluvad 100% Eesti Vabariigile. Kontserni aruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks riigiasutusi, ettevõtteid ja riigi osalusega äriühinguid ning sidusettevõtteid. Võtmeisikutena on käsitletud AS-i Eesti Post nõukogu liikmeid, juhatuse liikmeid ning tütaretevõtete juhatajaid. Samuti on loetud seotud osapoolteks võtmeisikute lähedasi pereliikmeid ja nende poolt kontrollitavaid või nende olulise mõju all olevaid ettevõtteid. Tehingud seotud osapooltega on toimunud turuhinnas.

tuhandetes eurodes

	2022		2021	
Seotud osapool	ostud	müügid	ostud	müügid
Tehingud üksustega, milles nõukogu ja juhatuse liikmed omavad olulist mõjuvõimu				
Kaupade ost/müük	299	0	91	0
Teenuste ost/müük	558	94	728	174
Tehingud sidusettevõtjaga				
Kaupade ost/müük	0	1	0	1
Teenuste ost/müük	11	1 561	793	10 931
Tehingud seotud osapooltega kokku	868	1 656	1 612	11 106

Lisaks seotud isikute tehingutele on Eesti Post AS teostanud tehinguid riigiettevõtetega ja -ametitega, sh tegemist on põhitegevusest tulenevate teenustega (posti-, logistika- ja digiteenustega) ning sotsiaalkindlustusameti saadud toetusrahadega.

Sotsiaalkindlustusametilt on saadud summad riiklike pensionide, peretoetuste ja puuetega inimeste toetusrahade väljamaksmiseks. Toetusrahade väljamaksmise

tuhandetes eurodes

	31.12.2022	31.12.2021
Lühiajalised nõuded		
Üksused, milles nõukogu ja juhatuse liikmed omavad olulist mõjuvõimu	1	19
Sidusettevõtja (Lisa 4)	2	1 450
Lühiajalised nõuded seotud osapooltega kokku	3	1 469
Lühiajalised kohustised		
Üksused, milles nõukogu ja juhatuse liikmed omavad olulist mõjuvõimu	2	87
Sidusettevõtja	0	2
Lühiajalised kohustised seotud osapooltega kokku	2	89

	2022	2021
Saadud dividendid sidusettevõtjalt	0	300

vahendustasu moodustas 2022. aastal 40 tuhat eurot (2021. aastal 559 tuhat eurot). Toetusrahade vähenemine on tingitud pensioni kojukande teenuse lõppemisest.

Emaettevõtte juhtkonna hinnangul ei ole tehingutes eelpool nimetatud osapooltega ebatõenäoliselt laekuvaid nõudeid ja ei teki nõuete allahindlusega seotud kulu. Lisa 24 ei sisalda tavaliste riigiasutuste, ettevõtete ja riigi osalusega äriühingutega teostatud tehinguid.

Tasud võtmeisikutele

	2022	2021
Võtmeisikute tasud	650	460
Võtmeisikute lahkumistasud	0	65
Võtmeisikute tasud kokku	650	525

Tasud võtmeisikutele on toodud koos maksukuluga. Võtmeisikutena on käsitletud AS-i Eesti Post nõukogu liikmed, juhatuse liikmed ja valdkonnajuhid.

Kohustised võtmeisikutele

	31.12.2022	31.12.2021
Lühiajalised kohustised võtmeisikutele	27	25

Kontserni ettevõtete juhatuste liikmete ennetähtaegsel tagasikutsumisel makstakse neile lahkumistasu, mis võrdub nende kolme kuu tasuga. Kontserni nõukogu liikmete ennetähtaegsel tagasikutsumisel lahkumistasu ei maksta. Kontserni ettevõtete juhatuste liikmete teenistuslepingu ennetähtaegsel lõpetamisel kaasneks ettevõttele lahkumishüvitise maksmise kohustis 124 tuhat eurot (2021. aastal 116 tuhat eurot).

Lisa 25 | Finantsriskide juhtimise eesmärgid ja põhimõtted

Oma igapäevategevuses peab kontsern arvestama erinevate finantsriskidega: krediidirisk, tururisk (hõlmab intressimäärariski ja valuuta vahetuskursi riski), likviidsusrisk ja kapitalirisk. Finantsriskide juhtimise eesmärk on kontrollida finantsriske ja selle kaudu kaasa aidata eesmärgistatud finantstulemuse saavutamisele. Kontserni finantsriskide juhtimine põhineb seadustel, regulatsioonidel ja rahvusvahelistest finantsaruandlusstandarditest tulenevatel nõuetel, samuti kontserni sisemistel regulatsioonidel ja hea tava põhimõtetel. Kontserni finantsriske juhitakse vastavalt Kontsernis heaks kiidetud põhimõtetele kontserni tasandil emaettevõtte finantsosakonnas.

Krediidirisk

Krediidirisk väljendab potentsiaalset kahju, mis tekiks aruandekuupäeval juhul, kui tehingu vastaspool ei ole võimeline või ei soovi täita oma lepingulisi kohustusi. Kontsern on avatud krediidiriskidele, mis tulenevad äritegevusest (peamiselt nõuetest ostjate ja teiste postioorganisatsioonide vastu) ning raha ja raha ekvivalentide hoidmisest pankades (vastaspoole krediidirisk).

Krediidiriskide vähendamiseks jälgitakse pidevalt klientide maksekäitumist, analüüsitakse nende äride tulevikuperspektiive, sealhulgas ärioloogikat ja selle vastavust nii üldistele majandusarengutele kui vastava majandussektori arengutele, ning finantsseisu. Vajaduse korral kaasatakse riskide maandamiseks tagatisi või krediidikindlustust.

Vabu rahalisi vahendeid hoitakse põhiliselt Swedbanki ja SEB gruppi kuuluvate pankade arvelduskontodel või tähtajalistes hoiustes. Swedbanki ja SEB gruppi kuuluvad Baltikumis tegutsevad pangad ei oma eraldi Moody'se krediidireitinguid. Swedbanki grupi emaettevõtte Swedbank AB omab Moody'se pikaajalist krediidireitingut Aa3 (2021. aastal Aa3) ning SEB grupi emaettevõtte Skandinaviska Enskilda Banken AB omab Moody'se pikaajalist krediidireitingut Aa3 (2021. aastal Aa2).

Kontserni vabade vahendite paigutamise põhimõtetel juhindutakse kapitali säilimise ja likviidsuse tagamise printsiipidest. Juhtkonna hinnangul ei ole kontsernil raha ning ekvivalentide osas olulisi krediidiriske.

tuhandetes eurodes

	31.12.2022	31.12.2021
Sularaha	683	1 641
Pangakontod	18 435	27 797
Tähtajaline hoius	10 000	0
Raha teel	295	96
Raha kokku (Lisa 2)	29 413	29 534
Keskmine intressimäär	0,6%	0%

Vastavalt Moody's Investors Service / Standard & Poor's reitingutele või nende ekvivalentidele on AS Eesti Posti Kontserni vahendid hoiustatud järgnevalt:

tuhandetes eurodes

	31.12.2022	31.12.2021
Aaa-Aa3	28 313	23 281
Muud	1 100	6 252
Kokku	29 413	29 534

Nõuded teiste postiorganisatsioonide vastu (31.12.2022 seisuga nõuded kokku 16 078 tuhat eurot; 31.12.2021 seisuga nõuded kokku 35 955 tuhat eurot) tulenevad postiorganisatsioonide vahelistest saadetiste edastamisest. Kinnitatud edastatud saadetiste andmete alusel toimub omavaheline nõuete ja kohustuste rahaline arveldamine.

Teiste postiorganisatsioonide vahelised arveldused tuginevad tasaarveldusreeglitel, mis tulenevad kehtivatest rahvusvahelistest mitmepoolsetest lepingutest nagu näiteks ülemaailmne postikonventsioon. Teiste postiorganisatsioonidega arveldamise vormiks on tasaarveldusakt, millel kajastatakse nii nõuded kui kohustised, mistõttu krediitdikahtu kontsernile on minimaalne. Nõudeid ja kohustusi teiste postiorganisatsioonide suhtes ei ole Kontsern bilansis tasaarvestatud.

Nõuded ja kohustused teiste riikide postiorganisatsioonide vastu:

tuhandetes eurodes

	31.12.2022		31.12.2021	
Riik	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Holland	2 382	1 478	2 304	1 866
Belgia	2 232	501	3 070	2 399
Hiina	2 162	5 703	4 162	7 744
Šveits	1 590	1 477	1 373	1 414
Läti	1 013	1 615	2 423	1 126
Prantsusmaa	739	267	8 095	10 303
Saksamaa	697	447	2 397	461
Soome	613	682	803	869
Ameerika Ühendriigid	480	930	728	985
Singapur	464	112	482	106
Itaalia	144	3 446	2 466	5 957
Muud	3 562	4 048	7 651	9 352
Kokku	16 078	20 706	35 955	42 582

Üldjuhul ei ole teistel postiorganisatsioonidel krediidiireitinguid. Tugine-des Kontserni varasemale kogemusele ei vaja Kontserni juhtkonna hinnangul nõuded teiste postiorganisatsioonide vastu alla hindamist, kuna puudub info, mis viitaks nõuete väärtuse langusele.

Nõudeid ostjate vastu (31.12.2022 seisuga kokku 12 292 tuhat eurot, 31.12.2021 seisuga kokku 12 214 tuhat eurot) hinnatakse vastavalt kontserni ettevõtetes kasutatavatele reeglitele. Valdav osa klientidest on lepingulised kliendid. Lepin-gu sõlmimisel ning krediidi avamisel kontrollitakse iga kliendi tausta eraldi.

Nõuetest ostjate vastu moodustavad 31.12.2022 seisuga 1 152 tuhat eurot nõuded riigi- ja omavalitsussektori vastu (2 091 tuhat eurot 31.12.2021). Nende nõuete krediidiriski hinnatakse minimaalseks.

Kontsern kasutab ostjate krediidiriski hindamiseks sisemist krediidiireitingute süsteemi. Krediidiireitingute süsteem on krediidiotsuse tegemise tugisüsteem, mille põhilise osa moodustab kliendi klassifitseerimine tema krediidiriski hindamiseks. Krediidiireitingute süsteem eristab kliente ja nõudeid vastavalt nende riskiastmele, lähtudes makseviivituse tõenäosusest, võttes arvesse kliendi majanduslikku olukorda, krediidivõimelisust ning teisi asjaolusid, mis võivad mõjutada kliendi kohustuste täitmist Kontserni ees.

Kontsernis jälgitakse jooksvalt kõigi ostjate maksekäitumist eraldi kõigi nõuete lõikes. Maksetähtaja ületanud klientidega tegeletakse personaalselt, leidmaks lahendused, mis tagaksid parimal võimalikul moel kontserni huvide kaitse. Os-tjatele esitatud arvete laekumise tähtaja ületamise korral saadab Kontserni automatiseeritud meeldetuletus- ja hoiatussüsteem kliendile teate arve ta-sumiseks. Täiendavalt kasutatakse võla sissenõudmiseks kirjalikke meeldetule-tusi, tasaarveldusi, maksekokkulepete sõlmimist, inkasso- või kohtumenetlust.

Rahvusvaheliste klientide krediidiriski maandamiseks kasutatakse täiendavalt krediidikindlustust. Kindlustusjuhtumi korral hüvitab kindlustusandja 90% tek-kinud kahjust, Kontserni omavastutus on 10%. Maksimaalne kindlustusandja vastutus on 3 000 tuhat eurot.

Aruandekuupäeva seisuga moodustasid ostjatelt laekumata arvetest 85,0% (31.12.2021 95,0%) arved, mille maksetähtaeg ei ole veel saabunud.

Nõuded ostjate vastu – eeldatava krediidikahjumi maatriks

tuhandetes eurodes

seisuga 31.12.2022	Tähtaeg saabumata	0-30	31-60	61-90	>91	KOKKU
Oodatav krediidi- kahjumi määr	0,2%	0,9%	3%	67%	100%	
Raamatupidamislik väärtus kokku	10 562	1 759	8	3	103	12 436
Nõuete allahindlus	-23	-16	0	-2	-103	-144
						12 292

tuhandetes eurodes

seisuga 31.12.2021	Tähtaeg saabumata	0-30	31-60	61-90	>91	KOKKU
Oodatav krediidi- kahjumi määr	0,9%	0,9%	3%	67%	100%	
Raamatupidamislik väärtus kokku	11 686	626	113	6	55	13 364
Nõuete allahindlus	-100	-6	-3	-4	-55	-168
						12 318

Eeldatava krediidikahjumi hindamiseks kasutatakse eraldiste moodustamise maatriksit, mis põhineb ajaloolisel krediidikahjumi kogemusel. Seisuga 31.12.2022 oli moodustatud kontserni eeldatava krediidikahjumi eraldis summas 105 tuhat eurot (31.12.2021 eraldis summas 145 tuhat eurot).

Kontsern rakendab kõigi ostjate vastu tekkinud nõuete eeldatava krediidikahjumi kajastamisel standardis IFRS 9 sätestatud lihtsustatud meetodit, mis lubab moo-dustada allahindluse reservi kehtivusaja jooksul eeldatava krediidikahjumi sum-mas. Selleks, et hinnata eeldatavat krediidikahjumit, jagatakse nõuded ostjate vas-tu ühiste krediidiriski tunnuste ja tähtaja ületanud päevade alusel gruppidesse. Järgnev tabel näitab nõuded ostjate vastu liikumisi allahindluses.

Nõuded ostjate vastu – kehtivusaja jooksul eeldatav krediidikahjum

	Langenud krediidi- kvaliteediga nõuded	Kokku
Seisuga 31.12.2020	-165	-165
Nõuete kehtivusaja jooksul eeldatav krediidikahjum	-6	-6
Langenud krediitikvaliteediga gruppi kandmine	-23	-23
Mahakantud (lootusetuks hinnatud) nõuded	21	21
Laekunud (eelnevalt alla hinnatud/maha kantud) nõuded	6	6
Seisuga 31.12.2021	-168	-168
Nõuete kehtivusaja jooksul eeldatav krediidikahjum	40	40
Langenud krediitikvaliteediga gruppi kandmine	-48	-48
Mahakantud (lootusetuks hinnatud) nõuded	24	24
Laekunud (eelnevalt alla hinnatud/maha kantud) nõuded	7	7
Seisuga 31.12.2022	-144	-144

Tururiskid

Intressimäära risk

Intressimäära risk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus või rahavood kõiguvad tulevikus turu intressimäära muutuste tõttu. Rahavoogude intressimäära risk tekib kontserni ujuva intressimääraga võlakohustistest ning seisneb ohus, et finantskulud suurenevad, kui intressimäärad tõusevad.

31.12.2022 seisuga oli kontsernis intressikandvaid kohustisi 12 311 tuhat eurot (31.12.2021: 25 062 tuhat eurot), millest 4 257 tuhat eurot moodustasid lühiajalised võlakohustised 2022. aastal (31.12.2021: 5 382 tuhat eurot) ning 8 054 tuhat eurot pikaajalised laenud ja rendikohustused (31.12.2021: 19 680 tuhat eurot).

tuhandetes eurodes

	31.12.2022	31.12.2021
Fikseeritud intressimääraga kohustused	5 299	5 797
Muutuva intressimääraga kohustused 6-12 kuud	7 012	19 265
Intressikandvad kohustused kokku	12 311	25 062

Rendilepingud on muutuva intressimääraga (seotud EURIBOR-iga). Vastavalt lepingutele muudetakse intressimäära iga kuue kuu tagant. 2022 a. intressimäärad koos EURIBOR-iga jäävad vahemikku 3,34-3,94% (2021: 1,13-1,25%)

IFRS 16 rakendamisel alates 01.01.2019 kajastas kontsern rendikohustisena rendid, mis varasemalt olid klassifitseeritud kui kasutusrent. Nimetatud rendid on diskonteeritud kasutades alternatiivset laenuintressimäära. Nimetatud intressimäärad 2022 a. jäävad vahemikku 0,48- 4,00% (2021: 0,48-1,17%).

Kontserni intressimäära riski hindamiseks kasutatakse tundlikkusanalüüsi, mis kirjeldab intressimäära riski mõju Kontserni kasumile kuue kuu EURIBORI intressimäära hinnangulise kõikumise kaudu.

Kui seisuga 31.12.2022 oleks kuue kuu EURIBOR tõusnud 100 baaspunkti ehk 1 protsendipunkti võrra tähendaks olemasolevate kohustuste mahu juures Kontsernil intressikulude suurenemist 70 tuhande euro võrra (31.12.2021: 11 tuhande euro võrra).

Tabel näitab (+) kasvu ja (-) kahanemist intressikuludes EURIBORI muutusel:

tuhandetes eurodes

Tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
100 baaspunkti suurune tõus	70	11
100 baaspunkti suurune langus	-70	0

Kuigi kuue kuu EURIBOR on aasta jooksul märgatavalt tõusnud (31.12.2022 2,693%; 31.12.2021 -0,546%), ei avalda Juhtkonna hinnangul kuue kuu EURIBOR-i võimalik muutus olulist mõju kontserni aruandeaasta kasumile.

EURIBOR muutuste riskile lisaks kaasneb kohustuste refinantseerimisega majanduskeskkonna muutustest tingitud ettevõtte riskimarginaali muutuste risk.

Intressiriski analüüsi käigus kaalutakse erinevaid võimalusi riskide maandamiseks. Sellisteks võimalusteks on refinantseerimine, olemasolevate kohustuste vähendamine ja fikseeritud intressiga laenude võtmine.

Valuutarisk

Valuutarisk on risk, et finantsinstrumentide õiglane väärtus (translatsioonirisk) või rahavood kõiguvad tulevikus vahetuskursi muutuste tõttu. Kontserni olulisem arveldusvaluuta on euro.

Postiorganisatsioonidega lõppmaksete arvestus on IMF arveldusühikutes (SDR) ja eurodes, arveldused eurodes ja USA dollarites. Valuutade riskid on maandatud kas sissetulevate ja väljaminevate rahavoogude ühtlustamisega või lepinguliste maksete sidumisega euro kursiga.

Summad on toodud valuutades (000), milles finantsinstrumendid on nomineeritud

31.12.2022	Kokku EUR	sh USD	sh SDR
Lühi- ja pikaajalised nõuded	30 289	0	6 894
Finantsvarad kokku	30 289	0	6 894
Lühi- ja pikaajalised kohustised	55 829	34	12 234
Finantskohustised kokku	55 829	34	12 234
Neto valuutapositsioon	-6 722	-33	-5 341
Valuutapositsiooni positiivne muutus, %	0	3,89%	8,87%
Valuutapositsiooni negatiivne muutus, %	0	-3,75%	-9,16%
Negatiivne mõju kasumile	-562	-1	-474
Positiivne mõju kasumile	582	1	489

31.12.2021	Kokku EUR	sh USD	sh SDR
Lühi- ja pikaajalised nõuded	50 634	12	16 240
Finantsvarad kokku	50 634	12	16 240
Lühi- ja pikaajalised kohustised	93 893	17	19 943
Finantskohustised kokku	93 893	17	19 943
Neto valuutaposisioon	-4 586	-5	-3 702
Valuutaposisiooni positiivne muutus, %	0	4,32%	2,54%
Valuutaposisiooni negatiivne muutus, %	0	-5,25%	-3,07%
Negatiivne mõju kasumile	-117	0	-94
Positiivne mõju kasumile	141	0	114

Ülaltoodud tabelis on 31.12.2022 seisuga valuutaposisiooni muutuse protsendina võetud erinevus 2022. aasta minimaalse ja maksimaalse valuutakursi ja 2022. aasta keskmise valuutakursi vahel. 31.12.2021 seisuga tabelis on valuutaposisiooni muutuse protsent võetud sama põhimõtte järgi, mis 2022. aasta kohta käivas tabelis. Kontsern hindab, et valuutakurssides ei toimu olulisi erisusi võrreldes muutustega möödunud perioodidel.

Likviidsusrisk

Ettevõtte likviidsus ehk maksevõime kajastab tema võimet täita tähtaegselt oma maksekohustusi võlausaldajate ees. Likviidsusrisk on risk, et kontsern ei suuda oma finantskohustisi täita õigeaegselt või täies mahus rahavoo puudujäägi tõttu.

Seisuga 31.12.2022 ja 31.12.2021 ületasid kontserni käibevarad lühiajalisi kohustus. Kontsern genereerib jätkuvalt positiivset rahavoogu äritegevusest.

Kontsern kasutab likviidsusrisiki juhtimiseks kombinatsiooni järgmistest lahendustest: vaba raha arvelduskontodel, tähtajalised deposiidid, vabade krediidiliinide olemasolu, muud turul pakutavad finantseerimise ja käibekapitali juhtimise lahendused, rahavoogude järjepidev jälgimine ning finantsvarade- ja kohustiste tähtaegade ühildamine.

Konservatiivse likviidsusrisiki juhtimise aluseks on piisav rahaliste vahendite saldo, finantseerimisvajaduste rahuldamiseks vabade krediidiliinide olemasolu tagamine ning võimalus sulgeda turuposisioone.

Kontserni rahavoogude efektiivsemaks juhtimiseks on moodustatud Eesti Post AS-i ja tema tütaretevõtjate pangakontode ühtne kontsernikonto, mis võimaldab kontsernikonto liikmetel kasutada kontserni rahalisi vahendeid kontserni poolt kehtestatud limiitide piires.

Kontserni tavapärase äritegevuse käigus tekkivate kohustuste kiireks täitmiseks vajaliku likviidsusvaruna hoitakse keskmist rahaliste vahendite saldot pankades, mida on võimalik kasutusse võtta lühikese etteteatamisega. Likviidsusvaru koosneb rahast ja raha ekvivalentidest, tähtajalistest hoiustest, mille algne tähtaeg ei ületa 3 kuud ja vajadusel krediidiliinidest. Likviidsusrisiki maandamiseks kasutab kontsern erinevaid finantseerimise allikaid, milleks on pangalaenud, arvelduslaenud, ostjate nõuete ja tarnelepingute regulaarne monitooring.

Kontserni juhtkond jälgib pidevalt kontserni jooksvat rahavoo prognoosi tagamiseks piisava rahaliste vahendite olemasolu operatiivtegevuse rahastamiseks, kindlustades samal ajal laenukohustuste täitmise. Nimetatud rahavooprognosisid võetakse aluseks kontserni rahastamiskavade koostamisel ja võimalike lepinguliste rahastamistingimuste (covenantide) jälgimisel.

Diskonteerimata finantskohustiste (põhiosa ja tuleviku intressimaksete) analüüs maksetähtaegade lõikes:

tuhandetes eurodes

31.12.2022	Diskonteerimata rahavood		Raamatupidamislikus väärtuses	
	2023	2024-2027	2023	2024-2027
Pangalaenud (Lisa 12)	0	0	0	0
Rendikohustised (Lisa 10)	4 432	8 241	4 257	5 568
Võlad tarnijatele (Lisa 13)	10 347	0	10 347	0
Kohustis teistele postior-ganisatsioonidele (Lisa 13)	19 960	746	19 960	746
Muud kohustised (Lisa 13)	1 791	0	1 791	0
Kokku	36 530	8 986	36 355	6 314

31.12.2021	Diskonteerimata rahavood		Raamatupidamislikus väärtuses	
	2022	2023-2026	2022	2023-2026
Pangalaenud (Lisa 12)	2 833	14 156	2 646	14 112
Rendikohustised (Lisa 10)	2 790	5 622	2 736	5 568
Võlad tarnijatele (Lisa 13)	9 977	0	9 977	0
Kohustis teistele postior-ganisatsioonidele (Lisa 13)	36 904	5 678	36 904	5 678
Muud kohustised (Lisa 13)	3 538	0	3 538	0
Kokku	55 937	25 456	55 725	25 358

31.12.2022 seisuga oli kontsernil vabu vahendeid 29 413 tuhat eurot (31.12.2021 29 534 tuhat eurot). Käibekapital oli 31.12.2022 seisuga positiivne 12 442 tuhat eurot (31.12.2021 positiivne 9 821 tuhat eurot). Juhtkonna hinnangul on kontsern likviidne ja likviidsusrisk madal.

Kapitali juhtimine

Kontserni kapitali juhtimisel lähtutakse printsibist, et kontserni omakapitali tase ja kvaliteet oleksid optimaalsel ning nõutud tasemel.

31.12.2022 seisuga oli Kontserni omakapital kokku 67 653 tuhat eurot (31.12.2021 47 065 tuhat eurot). Kõik AS Eesti Post aktsiad kuuluvad riigile.

Kontserni peamine eesmärk kapitali juhtimisel on tugeva omakapitalibaasi hoidmine eesmärgiga tagada jätkusuutlikkus, et kindlustada tulu aktsionärile ja hüved teistele huvigruppidele ning säilitada seejuures optimaalne kapitali struktuur vähendamaks kapitali hinda säilitades usaldusväarsus ainuaktsionäri, võlausaldajate ja turu silmis. Omaniku üheks AS-ile Eesti Post seatud eesmärgiks on teostada majandustegevust keskmisest madalamate riskidega ja konservatiivse kapitalistruktuuriga (omakapitali määr kogu varadest 35%).

AS-i Eesti Post kõik aktsiad kuuluvad riigile. Omakapitali struktuuri on Kontsernil võimalik reguleerida aktsionärile makstavate dividendide või sissemakstud aktsiakapitali tagasimaksetega. Otsused dividendide jaotamise, aktsiakapitali suurendamise või vähendamise osas teeb riik Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kaudu. Kontsernis toimub dividendide maksmine kooskõlas dividendipoliitikaga.

Omakapitali määr

tuhandetes eurodes

	31.12.2022	31.12.2021
Varad	123 818	141 062
Omakapital	67 653	47 065
Omakapitali määr	55%	33%

Õiglane väärtus

Avalikustamise eesmärgil leitakse õiglane väärtus tulevaste lepinguliste raha-voogude diskonteerimisel turu intressimääraga, mis on kättesaadav kontserni sarnastele finantsinstrumentidele. Kontserni juhatuse hinnangul ei erine konsolideeritud finantsseisundi aruandes korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsvarade (Lisa 2) ja -kohustiste (Lisa 2) raamatupidamislikud väärtused 31.12.2022 ja 31.12.2021 seisuga oluliselt nende õiglasest väärtusest, kuna need tasutakse 12 kuu jooksul arvestatuna aruandekuupäevast. Samuti ei erine pikaajaliste laenude ja võlakohustiste õiglased väärtused oluliselt nende raamatupidamislikust väärtusest, kuna nende intressimäärad vastavad turul kehtivatele intressimääradele. Pikaajaliste postiasutuste lõppmaksete raamatupidamislikud väärtused ei erine oluliselt õiglasest väärtusest, kuna need on kajastatud finantsseisundi aruandes saadaoleva või makstava tasu summana.

Tase 1: Aktiivsetel turgudel kaubeldavate finantsinstrumentide (nagu avalikult kaubeldavad tuletisväärtpaberid ja omandiväärtpaberid) õiglane väärtus põhineb aruandeperioodi lõpu noteeritud turuhindadel. Kontserni valduses olevate finantsvarade noteeritud turuhind on jooksev pakkumishind. Need instrumendid kuuluvad 1. Tasemele.

Tase 2: Aktiivsel turul mittekaubeldavate finantsinstrumentide (nt börsivälised tuletisinstrumendid) õiglase väärtuse määramisel kasutatakse hindamistehnikaid, mis maksimeerivad jälgitavate turuandmete kasutamist ja tuginevad võimalikult vähe majandusüksusespetsiifilistele hinnangutele. Kui kõik olulised sisendid, mis on vajalikud instrumendi õiglase väärtuse määramiseks, on jälgitavad, kaasatakse instrument 2. tasemele.

Tase 3: kui üks või mitu olulistest sisenditest ei põhine vaadeldavatel turuandmetel, kaasatakse instrument 3. tasemele. See kehtib noteerimata omandiväärtpaberite kohta.

Lisa 26 | Tingimuslikud kohustused ja varad

Tingimuslikud kohustused seoses Maksu- ja Tolliametiga

Potentsiaalsed maksurevisjonist tulenevad kohustused – maksuhaldur ei ole algaanud ega läbi viinud ettevõtte maksurevisjoni ega üksikjuhtumi kontrolli üheski kontserniettevõttes. Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni viie aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ja trahv. Juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata kontsernile olulise täiendava maksusumma.

Tingimuslikud kohustused ja varad seoses universaalse postiteenusega

AS-i Eesti Post universaalse postiteenuse (UPT) osutamise kohustuse täitmisega seotud kulud ületavad selle teenuse eest saadavat tulu. Kasutajalt universaalse postiteenuse eest võetav taskukohane tasu ei võimalda universaalse postiteenuse osutamise kohustuse täitmisega seotud põhjendatud kulude katmist ja mõistliku kasumi saamist.

2022. aasta eeldatav kahjum UPT osutamisest on juhtkonna hinnangul 2,7 miljonit eurot (2021. aastal 1,8 miljonit eurot). Nimetatud summa on juhtkonna parim hinnang eksisteeriva UPT kohustuse täitmiseks vajalike kulutuste kohta 31.12.2022 seisuga ja baseerub kasutusel oleva ABC kulumudeli arvutustel.

Universaalse postiteenuse kahjumi katmine toimub UPT fondi laekuvate maksete arvelt vastavalt postiseaduse § 41¹ lõigetele 3 ja 4, mille kohaselt hüvitab Konkurentsiamet UPT osutamise kohustusega seonduvad kulud üksnes ulatuses, milles UPT kasutajalt võetav taskukohane tasu ei võimalda UPT osutamise kohustuse täitmisega seotud põhjendatud kulude katmist ja mõistliku kasumi saamist.

Lõpliku 2022. aasta eest hüvitatava summa osas võtab Konkurentsiamet seisukoha pärast kogu aasta auditeeritud andmete pealt läbiviidavat menetlust, mistõttu käsitletakse seda käesolevas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes kui tingimuslikku vara.

Poolleiolevad õiguslikud vaidlused

20.12.2019 tegi Konkurentsiamet AS Eesti Postile ettekirjutuse, millega tuvas-tas AS Eesti Posti poolt aadressiga reklaami kojukande teenuse ja aadressita reklaami kojukande teenuse puhul rakendatavate allahindluste osas KonkS § 16 p-i 4 rikkumise ning kohustas AS Eesti Posti lõpetama vastavate teenuste puhul üle-eestilisest tellimuste mahust sõltuvate allahindluste rakendamise edasiulatuvalt hiljemalt 31.01.2020.

AS Eesti Post esitas ettekirjutuse kohta kaebuse halduskohtule 09.01.2020 ning taotles ettekirjutuse tühistamist ning esialgse õiguskaitse korras selle kehtivuse peatamist. Kohus võttis kaebuse menetlusse ja rahuldaski õiguskaitse, pikendades ettekirjutuse jõustumise aega kuni 01.01.2021. AS Eesti Post täitis ettekirjutuse 01.01.2021.

12.05.2021 tegi Tallinna Halduskohus otsuse, millega jättis AS Eesti Post kaebuse rahuldamata. AS Eesti Post on vaidlustanud kohtuotsuse Tallinna Ringkonna-

kohtus, kus menetlus on pooleli. Ei ole võimalik hinnata, millal võib ringkonna-kohtu lahendit oodata.

07.08.2020 esitas Expo hagi AS Eesti Posti vastu kahju hüvitamise nõudes summas 609 523,18 eurot. Alusena on toodud, et AS Eesti Post on kuritarvitanud oma turgu valitsevat seisundit reklaamikande allahindlussüsteemis, mis tõrjub Expot kui ainsat AS Eesti Posti selle segmendi konkurenti turult. EXPO taotles tsiviilasja peatamist kuni haldusasjas on jõustunud kohtuotsus. Kohus nõustus menetluse peatamisega. TGS Baltic on hinnanud võimaliku lõpliku lahendi tegemise ajaks ligikaudu viis aastat, sest tsiviilasja on võimalik lahendada alles pärast haldusasjas tehtava otsuse jõustumist.

Praeguses menetlusstaadiumis on äärmiselt keeruline hinnata Expo hagi rahuldamise tõenäosust, sest siiani on Eestis konkurentsioigusest tulenevate tsiviilõiguslike nõuete maksmapanek kohtus olnud väga keeruline. Potentsiaalne maksimaalne kahju on nõude suurus pluss viivised.

26.04.2021 esitas Unifiedpost AS kaebuse Konkurentsiametile seoses AS Eesti Posti ärikirja allahindluskorras ette nähtud lõpp-kliendipõhise allahindlusega, mida antakse klientidele, kelle l tsooni maht on rohkem kui 15 000 tk kuus. 18.06.2021 esitas samasisulise kaebuse Konkurentsiametile ka Expo. Unifiedpost AS ja Expo leidsid, et AS Eesti Posti hinnakujundus on vastuolus nii posti-seaduse kui konkurentsiseadusega.

02.08.2021 tegi Konkurentsiamet regulatsiooniteenistus otsuse, milles leidis, et AS Eesti Posti hinnakujundus ei ole vastuolus postiseadusega.

Konkurentsiameti konkurentsi järelevalveteenistus jätkas menetlust võimaliku konkurentsiseaduse rikkumise osas. AS Eesti Post on esitanud omalt poolt seisukohti ja teavet. Hetkel pole teada menetluseks kuluv aeg ja tulemus.

21.09.2021 esitas Konkurentsiamet AS Eesti Postile taotluse teabe saamiseks seoses Expo poolt 01.02.2021 AS Eesti Posti vastu esitatud kaebusega, milles Expo heidab AS Eesti Postile ette, et (i) AS Eesti Post on keeldunud Expo teenindamisest l tsooni piirkondades, kuhu Expo kandevõrk ei ulatu; (ii) AS Eesti Post teeb l tsoonis lõpp-klientidele Expo jaoks läbipaistmatuid allahindlusi; (iii) AS Eesti Post rakendab esmaspäevast kande allahindluskampaaniat.

AS Eesti Post esitas omapoolse vastuse Konkurentsiametile 01.11.2021, mille põhjendas AS Eesti Posti tegevuse õiguspärasust. Hetkel pole teada menetluseks kuluv aeg ja tulemus.

14.12.2021 edastas Konkurentsiamet AS Eesti Postile teate universaalse posti-teenuse (edaspidi UPT) kulude jagamise osas järelevalvemenetluse alustamise kohta. Konkurentsiamet alustas järelevalvemenetlust, sest AS Eesti Post 2021. aasta kolme esimese kvartali kohta esitatud prognoosil põhinevate taotluste põhjal kujuneks selle perioodi UPT hüvitiseks ligi 1,8 miljonit eurot, mis on ligilähedane terve 2020. aasta eest välja makstud UPT hüvitiste summaga.

13.05.2022 esitas AS Eesti Post kirjaga nr 8.1 3/0323 Konkurentsiametile taotluse, milles soovis 2021. aasta UPT ebamõistlikult koormavate kulude 1 612 410,67 eurot hüvitamist. Konkurentsiamet tegi 21.12.2022 otsuse eelnõu, milles kavandab taotluse 2021. aasta ebamõistlikult koormavate kulude hüvitamiseks jätta rahuldamata. Menetluse lõpptulemus võib omada taotluse summas rahalist mõju, kuid edutõenäosust ei saa hinnata.

DPD Eesti OÜ taotluse alusel on Konkurentsiamet algatanud järelevalvemenetluse, mille raames Konkurentsiamet uurib AS-i Eesti Post tegevust pakiautomaatide teenuse pakkumisel ja on palunud AS Eesti Postil esitada teavet. Hetkel ei ole võimalik hinnata menetluse tulemust ja aega ega rahalist mõju AS Eesti Postile.

Aruande kinnitamise hetkeks ei ole võimalik kohtumenetluste mõju mõistliku kindlusega hinnata, mille tulemusena nõuded on avalikustatud tingimusliku varana.

Lisa 27 | Sündmused peale aruandekuupäeva

27. jaanuar 2023 andis AS Express Post teada, et nõukogu otsusega lõpetab ettevõtte kojukandevaldkonna tegevuse 2023. aasta jooksul ning koondab umbes 450 töötajat, kellest suurem osa kandis perioodikat kohale varahommikul. Sellest lähtuvalt on Eesti Post AS otsustanud suurendada varahommikust kannet tagades olukorra, kus lugeja või lehetelliija jaoks muutus on minimaalne.

Lisa 28 | Finantsinformatsioon emaettevõtja kohta

Vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele on lisades avaldatud informatsioon konsolideeriva üksuse konsolideerimata põhjaruannete kohta (emaettevõtte koondkasumiaruanne, finantsseisundi aruanne, rahavoogude aruanne ning omakapitali muutuste aruanne). Emaettevõtte põhjaruanded on koostatud kasutades samu arvestusmeetodeid ja hindamisaluseid, mida on kasutatud konsolideeritud aruannete koostamisel, va investeeringud tütarettevõtetesse ja sidusettevõttesse, mida kajastatakse emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes nende soetusmaksumuses.

Emaettevõtte finantsseisundi aruanne

tuhandetes eurodes	31.12.2022	31.12.2021
Varad		
Käibevara		
Raha	26 006	15 606
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	25 491	42 046
Nõuded tütarettevõtjate vastu	5 538	7 188
Nõuded sidusettevõtjate vastu	2	1 452
Varud	892	927
Käibevara kokku	57 929	67 219
Põhivara		
Investeeringud tütarettevõtjatesse	6 450	7 099
Investeeringud sidusettevõtjasse	0	1
Pikaajalised nõuded ja rendi ettemaksed	1 399	3 339
Materiaalne põhivara	24 091	28 141
Kasutusõiguse vara	4 275	2 016
Immateriaalne põhivara	7 610	9 972
Põhivara kokku	43 825	50 568
Varad kokku	101 754	117 786

Kohustised ja omakapital

Lühiajalised kohustised

Võlakohustised	1 066	3 337
Võlad ja ettemaksed	36 110	54 755
Kohustised tütarettevõtjatele	1 433	1 132
Kohustised sidusettevõtjatele	0	2
Eraldised	0	105
Lühiajalised kohustised kokku	38 609	59 330

Pikaajalised kohustised

Pikaajalised võlakohustised	2 695	15 440
Muud pikaajalised võlad	787	5 678
Pikaajalised kohustised kokku	3 482	21 119
Kohustised kokku	42 091	80 449

Omakapital

Aktsiakapital	15 714	15 714
Kohustuslik reservkapital	1 571	1 571
Jaotamata kasum	42 377	20 052
Omakapital kokku	59 663	37 337
Kohustised ja omakapital kokku	101 754	117 786

Emaettevõtte koondkasumiaruanne

tuhandetes eurodes	2022	2021
Müügitulu kliendilepingutelt	88 010	105 994
Saadud toetused	4 593	2 731
Muud äritulud	7 958	6 796
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-40 685	-51 133
Muud tegevuskulud	-13 258	-10 693
Tööjõukulud	-36 470	-35 910
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-12 831	-10 839
Muud ärikulud	-688	-314
Ärikasum (+) /kahjum (-)	-3 371	6 632
Finantstulud	5	1 885
Finantskulud	-410	-876
Tulu tütarettevõtte võõrandamisest	29 432	0
Kasum enne tulumaksustamist	25 656	7 641
Tulumaksukulu	-580	-274
Aruandeperioodi puhaskasum	25 076	7 366
Aruandeperioodi koondkasum	25 076	7 366

Rahavoogude aruanne

tuhandetes eurodes

	2022	2021
Rahavood äritegevusest		
Aruandeperioodi puhaskasum	25 076	7 366
Korrigeerimised:		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	12 831	10 839
Kahjum põhivara maha kandmisest	463	182
Kasum põhivara müügist	-372	-164
Intressitulu	-5	-18
Intressikulu	236	284
Dividendi tulu	0	-1 866
Tulumaksu kulu	580	274
Tütarettevõtja müügi mõju	-29 432	0
Muud korrigeerimised	-14	0
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	21 596	-6 290
Varude muutus	36	84
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-25 172	-9 670
Rahavood äritegevusest kokku	5 822	1 020

	2022	2021
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud põhivara soetusel	-5 234	-1 944
Tütarettevõtja soetus	30 080	0
Saadud dividendid	0	1 866
Laekunud põhivara müügist	483	7 466
Antud laenude tagasimaksed	0	633
Laekunud intressid	5	18
Rahavood investeerimistegevusest kokku	25 334	8 039

Rahavood finantseerimistegevusest		
Saadud laenude tagasimaksed	-16 758	-2 646
Müük-tagasirent rendi tingimustel	979	0
Rendikohustiste maksed	-1 134	-3 547
Makstud dividendid	-2 750	-2 393
Makstud intressid	-236	-284
Makstud tulumaks	-855	0
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-20 755	-8 870
Kokku rahavood	10 400	189

Raha ja raha ekvivalendid perioodi algul	15 606	15 417
Raha ja raha ekvivalentide muutus	10 400	189
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	26 006	15 606

Omakapitali muutuste aruanne

tuhandetes eurodes

	Aktiakapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Omakapital kokku
Saldo 31.12.2020	15 714	1 571	15 078	32 364
Makstud dividendid	0	0	-2 393	-2 393
Aruandeperioodi puhaskasum	0	0	7 366	7 366
Saldo 31.12.2021	15 714	1 571	20 052	37 337
Tütarettevõtjate ja sidusettevõtja väärtus emaettevõtja konsolideerimata finantsseisundi aruandes				-7 099
Tütarettevõtjate ja sidusettevõtja väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil				14 395
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2021				44 633
Saldo 31.12.2021	15 714	1 571	20 052	37 337
Makstud dividendid	0	0	-2 750	-2 750
Aruandeperioodi puhaskasum	0	0	25 076	25 076
Saldo 31.12.2022	15 714	1 571	42 379	59 663
Tütarettevõtjate ja sidusettevõtja väärtus emaettevõtja konsolideerimata finantsseisundi aruandes				-6 450
Tütarettevõtjate ja sidusettevõtja väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil				15 471
Korrigeeritud konsolideerimata omakapital 31.12.2022				68 684

Korrigeeritud konsolideerimata jaotamata kasum on vastavalt Eesti raamatupidamise seadusele summa, millest aktsiaselts võib teha aktsionäridele väljamakseid.

Sõltumatu vandeaudiitori aruanne

Aktsiaseltsi Eesti Post aktsionärile

Meie arvamus

Meie arvates kajastab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt Aktsiaseltsi Eesti Post ja selle tütarettevõtete (koos Kontsern) konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31. detsember 2022 ning sellel kuupäeval lõppenud majandusaasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt.

Mida me auditeerisime

Kontserni konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne sisaldab:

- konsolideeritud finantsseisundi aruannet seisuga 31. detsember 2022;
- konsolideeritud koondkasumiaruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud rahavoogude aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta;
- konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud majandusaasta kohta; ja
- konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisa, mis sisaldavad olulisi arvestuspõhimõtteid ja muud selgitavat infot.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimisstandarditega (ISA-d). Meie kohustused vastavalt nendele standarditele on täiendavalt kirjeldatud meie aruande osas „Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“.

Usume, et kogutud auditi tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane meie arvamuse avaldamiseks.

Sõltumatus

Oleme Kontsernist sõltumatud kooskõlas Rahvusvahelise Arvestusekspertide Eetikakoodeksite Nõukogu (IESBA) poolt välja antud kutseliste arvestusekspertide rahvusvahelise eetikakoodeksiga (sealhulgas rahvusvahelised sõltumatuse standardid) (IESBA koodeks). Oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt IESBA koodeksile.

Muu informatsiooni, sealhulgas tegevusaruande, aruandlus

Juhatus vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab - Omniva kontserni ülevaadet, Juhtimine, Tegevusaruanne, Jätkusuutlikkus - (kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeaudiitori aruannet).

Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni, sealhulgas tegevusaruannet.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditeerimise käigus on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon sisaldab olulisi vasturääkivusi konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega või meie poolt auditi käigus saadud teadmistega või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Tegevusaruande osas teostasime ka audiitortegevuse seaduses sätestatud protseduurid. Nimetatud protseduuride hulka kuulub kontroll, kas tegevusaruanne on olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning on koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Tuginedes auditi käigus tehtud töödele, on meie arvates:

- tegevusaruandes toodud informatsioon olulises osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega selle aasta osas, mille kohta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne on koostatud; ja
- tegevusaruanne koostatud raamatupidamise seaduse nõuete kohaselt.

Pidades silmas auditi käigus saadud teadmisi ja arusaamu Kontsernist ja selle keskkonnast, oleme lisaks kohustatud avaldama, kui oleme tuvastanud olulisi väärkajastamisi tegevusaruandes ja muus informatsioonis, millest saime teadlikuks enne käesoleva audiitori aruande kuupäeva. Meil ei ole sellega seoses midagi välja tuua.

Juhatus ja nende, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhatus vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega, nagu need on vastu võetud Euroopa Liidu poolt, ja sellise sisekontrollisüsteemi rakendamise eest, nagu juhatus peab vajalikuks, võimaldamaks pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhatus kohustatud hindama Kontserni jätkusuutlikkust, avalikustama vajadusel infot tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse printsiipi, välja arvatud juhul, kui juhatus kavatseb Kontserni likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub realistlik alternatiiv eelnimetatud tegevustele.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad Kontserni finantsaruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Audiitori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja audiitori aruanne, mis sisaldab meie arvamust. Kuigi põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, ei anna ISA-dega kooskõlas läbiviidud audit garantiid, et oluline väärkajastamine alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad kas üksikult või koos mõjutada kasutajate poolt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel tehtavaid majanduslikke otsuseid.

Kooskõlas ISA-dega läbiviidud auditi käigus kasutame me kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi. Samuti me:

- tuvastame ja hindame riske, et konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes võib olla olulisi väärkajastamisi tulenevalt pettusest või veast, kavandame ja teostame auditiprotseduurid vastavalt tuvastatud riskidele ning kogume piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali meie arvamuse avaldamiseks. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada varjatud kokkuleppeid, võltsimist, tahtlikku tegevusetust, vääresitiste tegemist või sisekontrollisüsteemi eiramist;

- omandame arusaama auditi kontekstis asjakohasest sisekontrollisüsteemist, selleks, et kujundada auditiprotseduure sobivalt antud olukorrale, kuid mitte selleks, et avaldada arvamust Kontserni sisekontrollisüsteemi tõhususe kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhatuse poolt tehtud raamatupidamislike hinnangute ja nende kohta avalikustatud info põhjendatust;
- otsustame, kas juhatuse poolt kasutatud tegevuse jätkuvuse printsiip on asjakohane ning kas kogutud auditi tõendusmaterjali põhjal on olulist ebakindlust põhjustavaid sündmusi või tingimusi, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust Kontserni jätkusuutlikkuses. Kui me järeldame, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud oma audiitori aruandes juhtima tähelepanu infole, mis on selle kohta avalikustatud konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes, või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused tuginevad audiitori aruande kuupäevani kogutud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski põhjustada Kontserni tegevuse jätkumise lõppemist;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab toimunud tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis;
- hangime piisava asjakohase tõendusmaterjali Kontserni kuuluvate majandusüksuste või äritegevuste finantsinformatsiooni kohta, avaldamaks arvamust konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kui terviku kohta. Me vastutame Kontserni auditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest ja oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame infot nendega, kelle ülesandeks on Kontserni valitsemine, muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning oluliste auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas auditi käigus tuvastatud oluliste sisekontrollisüsteemi puuduste kohta.

AS PricewaterhouseCoopers

Janno Hermanson
Vandeaudiitor, litsents nr 570

Kristiina Veermäe
Vandeaudiitor, litsents nr 596

23. märts 2023
Tallinn, Eesti

Kasumi jaotamise ettepanek

AS-i Eesti Post kontserni jaotamata kasum seisuga 31.12.2022 oli 50 368 tuhat eurot, millest 2022. aasta puhaskasum moodustas 25 435 tuhat eurot.

Lähtudes eeltoodust teeb juhatus aktsionäride üldkoosolekule ettepaneku jaotada AS-i Eesti Post kontserni jaotamata kasum seisuga 31.12.2022 järgmiselt:

- maksta dividendideks 6 359 tuhat eurot, millest 6 231 177 eurot makstakse rahas ning 127 823 EUR eurot makstakse mitterahalise dividendina
- seoses investeerimisvajadusega tõstmaks Omniva konkurentsivõimet jätta ülejäänud kasum summas 44 009 tuhat eurot jaotamata

Juhatuse kinnitus ning juhatuse liikmete allkirjad 2022. konsolideeritud majandusaasta aruandele

Juhatus teadvustab ja kinnitab käesolevaga oma kohustust konsolideeritud majandusaasta aruande ettevalmistuse ning selles sisalduvate andmete eest.

AS-i Eesti Post kontserni 31.12.2022 lõppenud majandusaasta aruanne koosneb tegevusaruandest, konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest, sõltumatu vandeaudiitori aruandest ja kasumi jaotamise ettepanekust.

Aktsiaseltsi juhatus on koostanud tegevusaruande, konsolideeritud raamatupidamisaruande ning kasumi jaotamise ettepaneku.

Mart Mägi
juhatuse esimees

Kristi Unt
juhatuse liige

Heiki Raadik
juhatuse liige

23.03.2023

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Muu posti- ja kullerteenused	53201	75164041	85.40%	Jah
Universaalne postiteenus	53101	12845517	14.60%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 6643200
Faks	+372 6643001
E-posti aadress	info@omniva.ee
Veebilehe aadress	www.omniva.ee